

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

z 29. júna 2012*

„Hospodárska súťaž — Kartely — Nemecký a francúzsky trh so zemným plynom — Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 81 ES — Rozdelenie trhu — Dĺžka trvania porušenia — Pokuty“

Vo veci T-370/09,

GDF Suez SA, so sídlom v Paríži (Francúzsko), v zastúpení: J.-P. Gunther a C. Breuvert, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: V. Di Bucci, A. Bouquet a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie K(2009) 5355 v konečnom znení z 8. júla 2009 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] (vec COMP/39.401 – E.ON/GDF) a subsidiárne návrh na zrušenie alebo zníženie pokuty uloženej žalobkyni,

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: predseda komory S. Papasavvas (spravodajca), sudcovia V. Vadapalás a K. O’Higgins,

tajomník: C. Kristensen, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. septembra 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1. Právo Európskej únie

- 1 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/30/ES z 22. júna 1998 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom (Ú. v. ES L 204, s. 1; Mim. vyd. 12/002, s. 28, ďalej len „prvá smernica o plyne“) stanovuje spoločné pravidlá pre prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie zemného plynu. Stanovuje pravidlá týkajúce sa organizačného usporiadania a fungovania odvetvia zemného

* Jazyk konania: francúzština.

plynu vrátane skvapalneného zemného plynu (LNG), prístupu na trh, prevádzky sústav a kritérií a postupov uplatňovaných na udeľovanie povolení na prepravu, distribúciu, dodávku a uskladňovanie zemného plynu.

- 2 Prvá smernica o plyne ukladá členským štátom povinnosť progresívne otvoriť hospodárskej súťaži trh zásobovania veľkoodberateľov zemným plynom a dať prístup tretím osobám k existujúcej prepravnej sieti.
- 3 V súlade s článkom 29 ods. 1 a článkom 30 prvej smernice o plyne členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskoršie do 10. augusta 2000.
- 4 Prvá smernica o plyne bola zrušená a nahradená s účinnosťou od 1. júla 2004 smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 57; Mim. vyd. 12/002, s. 230).

2. Vnútroštátne právne poriadky

Francúzske právo

- 5 Článok 1 zákona č. 46-628 z 8. apríla 1946 o znárodnení elektriny a plynu (JORF z 9. apríla 1946, s. 2651, ďalej len „zákon z roku 1946“) pred svojím zrušením uznesením 2011-504 z 9. mája 2011 o kodifikácii legislatívnej časti energetického zákonníka (JORF z 10. mája 2011, s. 7954) stanovoval:

„S účinnosťou od vyhlásenia tohto zákona sa znárodňujú:

...

2. Výroba, doprava, distribúcia, dovoz a vývoz horľavého plynu.

...“

- 6 Pred tým, ako bol zákon z roku 1946 zmenený a doplnený zákonom 2004-803 z 9. augusta 2004 o verejnej službe v oblasti elektriny a plynu a o elektrárenských a plynárenských podnikoch (JORF z 11. augusta 2004, s. 14256), jeho článok 3 prvý odsek stanovoval:

„Riadenie znárodnených plynárenských podnikov sa zveruje verejnej inštitúcii priemyselnej a obchodnej povahy s názvom Gaz de France (G.D.F.), Service National“.

- 7 Až do nadobudnutia účinnosti zákona 2003-8 z 3. januára 2003 o trhu s elektrinou a plynom a o verejnej službe v oblasti energie (JORF zo 4. januára 2003, s. 265, ďalej len „zákon z roku 2003“) zákon z roku 1946 zveroval Gaz de France monopol na dovozy a vývozy plynu.
- 8 Zákon z roku 2003, ktorého cieľom je prebratie prvej smernice o plyne, pristúpil k otvoreniu francúzskeho trhu s plynom hospodárskej súťaži. Tento zákon najmä otvoril prístup k sieťam a k dodávke zemného plynu oprávneným zákazníkom a zrušil monopol na dovoz a vývoz plynu.
- 9 Gaz de France bola transformovaná na akciovú spoločnosť zákonom 2004-803.

Nemecké právo

- 10 Energiewirtschaftsgesetz (zákon o ochrane zásobovania energiou, ďalej len „EnWG z roku 1935“) z 13. decembra 1935 (RGBl. I, s. 1451) stanovuje systém autorizácie a kontroly činností nemeckých plynárenských spoločností prostredníctvom verejnej moci.

- 11 Na základe § 103 Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (zákon o odstránení súťažných obmedzení, ďalej len „GWB“) z 27. júla 1957 (BGBl. I, s. 1081) sa na niektoré dohody uzavreté medzi spoločnosťami, ktoré distribuujú energiu, ako aj medzi týmito spoločnosťami a miestnymi obcami, nevzťahoval zákaz uzatvárať dohody narúšajúce fungovanie hospodárskej súťaže, čo predstavovalo výnimku. Táto výnimka sa vzťahovala najmä na takzvané demarkačné dohody, na základe ktorých sa podniky dohodli, že podnik nebude dodávať elektrinu alebo plyn na územie toho druhého, ako aj na takzvané výlučné koncesionárske dohody, na základe ktorých obec udelila výlučnú koncesiu jednej spoločnosti, pričom jej povolila používať verejné pozemky na účely výstavby a využívania distribučných elektrických a plynových sietí. Aby sa mohli tieto dohody vykonať, museli byť oznámené príslušnému súťažnému orgánu, ktorý má právomoc ich zakázať, ak sa domnieva, že tieto dohody predstavujú zneužitie zákonnej výnimky.
- 12 Gesetz zur Neuregelung des Energiewirtschaftsrechts (zákon o novej právnej úprave práva energie) z 24. apríla 1998 (BGBl. 1998 I, s. 730) s okamžitým účinkom zrušil výnimku vzťahujúcu sa na demarkačné a výlučné koncesionárske dohody upravenú v § 103 GWB. Tento zákon takisto nahradil EnWG z roku 1935 prostredníctvom Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung – Energiewirtschaftsgesetz (zákon o účelnej správe energie, ďalej len „EnWG z roku 1998“).
- 13 Erstes Gesetz zur Änderung des Gesetzes zur Neuregelung des Energiewirtschaftsrechts (zákon o zmene a doplnení zákona o novej právnej úprave práva energie) z 20. mája 2003 (BGBl. 2003 I, s. 685) zmenil a doplnil EnWG z roku 1998 s cieľom vykonať prvú smernicu o plyne.

Okolnosti predchádzajúce sporu

1. Predmetné podniky

- 14 Žalobkyňa, spoločnosť GDF Suez SA, ktorá vznikla koncentráciou spoločností Gaz de France a Suez SA 22. júla 2008, je francúzskym podnikom, ktorý pôsobí v celom energetickom reťazci v oblasti elektriny a zemného plynu na vstupe aj na výstupe. Je historickým prevádzkovateľom a prvým dodávateľom zemného plynu vo Francúzsku. Je takisto jedným z prvých dodávateľov zemného plynu v Európe.
- 15 Spoločnosť E.ON AG je nemecká spoločnosť, ktorá vyrába, prepravuje, distribuuje a dodáva energiu, predovšetkým zemný plyn a elektrinu.
- 16 Spoločnosť E.ON Ruhrgas AG, ktorá vznikla koncentráciou spoločností E.ON a Ruhrgas AG a ktorá je vo výlučnom vlastníctve spoločnosti E.ON od 31. januára 2003, je najväčším dodávateľom zemného plynu v Nemecku a jedným z hlavných aktérov na európskom trhu. Rozhodnutím z 18. septembra 2002, ktorým bola táto koncentrácia povolená, uložili nemecké orgány spoločnosti E.ON Ruhrgas povinnosť vykonať program uvoľňovania plynu (ďalej len „PUP“) týkajúci sa celkového množstva 200 TWh. Toto množstvo muselo byť uvoľnené počas šiestich ročných aukcií, z ktorých každá sa týkala množstva 33,33 TWh, pričom prvé dodávky sa začali 1. októbra 2003.

2. Dohoda MEGAL

- 17 Dohodou z 18. júla 1975 (ďalej len „dohoda MEGAL“) sa spoločnosti Gaz de France a Ruhrgas rozhodli postaviť a využívať plynovod MEGAL. Tento plynovod, ktorý je v plnej prevádzke od 1. januára 1980, je jedným z hlavných plynovodov umožňujúcich dovoz plynu v Nemecku a vo Francúzsku. Prechádza južnou časťou Nemecka a na 461 km spája nemecko-českú a francúzsko-nemeckú hranicu medzi Waidhausom (Nemecko) a Medelsheimom (Nemecko).
- 18 V prílohe 2 dohody MEGAL boli definované body vstupu a výstupu plynu nakúpeného spoločnosťami Gaz de France a Ruhrgas. Určitý počet bodov výstupu plynovodu MEGAL bol definovaný pre spoločnosť Ruhrgas, pričom v prípade potreby mohli byť pridané dodatočné body výstupu. Pokiaľ ide o spoločnosť

Gaz de France, bolo uvedené, že ak sa strany dohody MEGAL nedohodnú inak, bod výstupu uvedeného plynovodu pre všetok plyn, ktorý musí byť prepravený týmto plynovodom, sa pre túto spoločnosť bude nachádzať na hranici Nemecka a Francúzska, a to blízko Habkirchenu (Nemecko).

- 19 V súlade s dohodou MEGAL vytvorili spoločnosti Gaz de France a Ruhrgas spoločný podnik MEGAL GmbH Mittel-Europäische Gasleitungsgesellschaft, neskôr MEGAL Mittel-Europäische Gasleitungsgesellschaft mbH & Co. KG (ďalej len „MEGAL“), ktorému bola zverená výstavba a využívanie plynovodu MEGAL, ako aj preprava plynu týmto plynovodom. Vlastníctvo uvedeného plynovodu bolo taktiež zverené spoločnému podniku MEGAL.
- 20 Spoločnosti Gaz de France a Ruhrgas vytvorili na základe dohody MEGAL aj spoločný podnik MEGAL Finance Co. Ltd (ďalej len „MEGAL Finco“), ktorý bol poverený získaním a správou kapitálu potrebného na výstavbu plynovodu MEGAL.
- 21 Dňa 18. júla 1975 spoločnosti Ruhrgas a Gaz de France podpísali takisto trinásť listov (ďalej len „sprievodné listy“), ktoré boli určené na spresnenie niektorých technických, finančných a prevádzkových aspektov správy plynovodu MEGAL. Medzi týmito listami sa nachádza list s názvom „Direktion I“ a list s názvom „Direktion G“.
- 22 List Direktion G znie takto:

““““

Prepravné kapacity, ktoré boli alebo budú udelené spoločnosti Gaz de France v rámci zmluvy na prepravu plynu, sa týkajú plynu, ktorý nakúpila alebo nakúpi spoločnosť Gaz de France a ktorý bude dodaný [MEGAL] a/alebo [MEGAL Finco] na účely tranzitu na účet spoločnosti Gaz de France smerom do Francúzska a určený na spotrebu vo Francúzsku.

Prepravné kapacity, ktoré boli alebo budú udelené spoločnosti Ruhrgas, v rámci zmluvy na prepravu plynu, sa týkajú prepravy na akýkoľvek iný účel tranzitu, ako aj prepravy plynu plynovodom a plynu odoberaného z plynovodu v Spolkovej republike Nemecko, určeného na spotrebu v Spolkovej republike Nemecko alebo nakúpeného spoločnosťou Ruhrgas na účely tranzitu cez Spolkovú republiku Nemecko.

““““

- 23 Podľa listu Direktion I:

““““

Spoločnosť Gaz de France sa zaväzuje nedodávať a neposkytovať plyn, či už priamo, alebo nepriamo, v rámci dohody [MEGAL] zákazníkom nachádzajúcim sa v Spolkovej republike Nemecko.

““““

- 24 Dňa 22. júna 1976 Ruhrgas a Gaz de France oznámili Bundeskartellamt (nemecký spolkový úrad pre kartely) založenie spoločností MEGAL a MEGAL Finco.
- 25 Dohodou z 13. augusta 2004 (ďalej len „dohoda z roku 2004“) Gaz de France a E.ON Ruhrgas potvrdili, že považujú už dávno listy Direktion G a Direktion I za „neplatné“, pričom táto dohoda uvedené listy zrušila s retroaktívnym účinkom.
- 26 Dňa 5. septembra 2005 Gaz de France a E.ON Ruhrgas podpísali dohodu o konzorciu (ďalej len „dohoda z roku 2005“), ktorá nadobudla účinnosť 13. októbra 2005 a ktorou reformulovali svoj zmluvný vzťah, pokiaľ ide o MEGAL. Dohoda o konzorciu stanovuje, že každý z partnerov MEGAL má k dispozícii „práva užívania“ vo vzťahu k ich podielu na kapacite plynovodu MEGAL. Táto dohoda bola doplnená medzitýmnou dohodou 9. septembra 2005 (ďalej len „medzitýmna dohoda“).

27 Dňa 23. marca 2006 Gaz de France a E.ON uzatvorili dohodu, ktorou skončili platnosť všetkých ostatných dohôd týkajúcich sa MEGAL uzatvorených medzi sebou pred dohodou z roku 2005.

3. Správne konanie

28 Dňa 5. mája 2006 Komisia prijala rozhodnutia nariaďujúce Gaz de France a E.ON, ako aj všetkým ich dcérskym spoločnostiam, aby sa podriadili inšpekcii na základe článku 20 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205). Inšpekcie sa konali 16. a 17. mája 2006.

29 Na základe článku 18 nariadenia č. 1/2003 Komisia zaslala viaceré žiadosti o informácie Gaz de France, E.ON a E.ON Ruhrgas (ďalej spoločne len „predmetné podniky“).

30 Dňa 18. júla 2007 Komisia začala konanie v zmysle článku 11 ods. 6 nariadenia č. 1/2003.

31 Dňa 9. júna 2008 Komisia zaslala predmetným podnikom oznámenie o výhradách. Uvedené podniky v odpovedi predložili písomné pripomienky a oznámili svoje stanovisko na vypočutí, ktoré sa konalo 14. októbra 2008.

32 Dňa 27. marca 2009 Komisia informovala predmetné podniky o dodatočných skutkových okolnostiach zohľadnených od oznámenia o výhradách, a vyzvala ich, aby na ne písomne odpovedali. Komisia im takisto poskytla prístup k nedôverným zneniam ich odpovedí na oznámenie o výhradách, ako aj k dokumentom zozbieraným od jeho prijatia. Predmetné podniky zaslali svoje pripomienky 4. mája 2009 (pokiaľ ide o žalobkyňu) a 6. mája 2009 (pokiaľ ide o spoločnosti E.ON a E.ON Ruhrgas).

Napadnuté rozhodnutie

33 Dňa 8. júla 2009 Komisia prijala rozhodnutie K(2009) 5355 v konečnom znení týkajúce sa konania o uplatnení článku 81 [ES] (vec COMP/39.401 – E.ON/GDF) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého zhrnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* zo 16. októbra 2009 (Ú. v. EÚ C 248, s. 5).

34 V napadnutom rozhodnutí Komisia uviedla, že išlo o správanie, ktoré bolo dohodou a/alebo zosúladeným postupom v zmysle článku 81 ES medzi predmetnými podnikmi, ktoré spočívali v tom, že nedôjde k prieniku alebo dôjde len k obmedzenému prieniku na vnútroštátnom trhu jedného tým druhým, a že podniky tak budú chrániť svoje vnútroštátne trhy tým, že daný subjekt nebude na vnútroštátnom trhu toho druhého predávať plyn prepravovaný plynovodom MEGAL.

35 Komisia najmä konštatovala, že dohoda MEGAL, jej príloha 2, ako aj listy Direktion G a Direktion I predstavovali dohody v zmysle článku 81 ods. 1 ES, keďže predmetné podniky vyjadrili svoju spoločnú vôľu správať sa na trhu určitým spôsobom. Podľa Komisie tieto dohody obmedzujú obchodné správanie uvedených podnikov tým, že obmedzujú používanie plynu prepravovaného plynovodom MEGAL týmito podnikmi.

36 Komisia takisto uviedla, že predmetné podniky sa mnohokrát stretli, aby diskutovali o svojich recipročných predajných stratégiách v Nemecku a vo Francúzsku, pokiaľ ide o plyn prepravovaný plynovodom MEGAL, a aby sa informovali o svojich stratégiách. Podľa Komisie tieto kontakty a výmena citlivých informácií na obchodnej úrovni mali za cieľ ovplyvniť obchodné správanie uvedených podnikov, realizovať listy Direktion G a Direktion I a prispôsobiť ich obsah novým trhovým podmienkam po liberalizácii európskych trhov plynu (ďalej len „liberalizácia“), ale bez toho, aby sa zrušili obmedzenia, ktoré tieto listy obsahovali.

- 37 Komisia v dôsledku toho dospela k záveru, že správanie predmetných podnikov, ktoré spočívalo v pôvodnej dohode o rozdelení trhov a v zosúladených postupoch vo forme pravidelných stretnutí s cieľom vzájomného zosúladenia a vykonania tejto dohody počas viac ako 25 rokov, predstavovalo jediné a pokračujúce porušenie a „obmedzenie hospodárskej súťaže odôvodnené stanoveným cieľom“.
- 38 Pokiaľ ide o začiatok porušenia, Komisia dospela k záveru, že v Nemecku sa porušenie začalo v deň, keď sa plynovod MEGAL stal funkčným, teda 1. januára 1980. Komisia sa domnievala, že vo Francúzsku začalo porušenie v deň, keď mala byť prebratá prvá smernica o plyne, teda 10. augusta 2000. Z dôvodu zákonného monopolu vyplývajúceho zo zákona z roku 1946, ktorý existoval v oblasti dovozu a dodávania plynu, Komisia totiž konštatovala, že predmetné správanie nemohlo obmedziť hospodársku súťaž pred liberalizáciou. V tejto súvislosti, hoci prvá smernica o plyne bola prebratá vo Francúzsku v roku 2003, Komisia uviedla, že hospodárska súťaž mohla byť obmedzená od 10. augusta 2000, keďže od tohto dátumu konkurenti žalobkyne mohli zásobovať oprávnených zákazníkov vo Francúzsku.
- 39 Pokiaľ ide o skončenie porušenia, Komisia uviedla, že hoci predmetné podniky 13. augusta 2004 oficiálne zrušili listy Direktion G a Direktion I, obmedzenia brániace žalobkyňi používať body výstupu z plynovodu MEGAL v Nemecku s výnimkou objemov nakúpených v rámci PUP prestali uplatňovať až na konci septembra 2005. Komisia sa okrem toho domnievala, že skutočnosť, že žalobkyňa od roku 2004 kupovala objemy plynu pochádzajúceho z plynovodu MEGAL od E.ON Ruhrgas, aby ich dodala do Nemecka, neznamenala skončenie porušenia, keďže až do októbra 2005 predaj plynu pochádzajúceho z plynovodu MEGAL vykonaný žalobkyňou v Nemecku zodpovedal objemom, ktoré kúpila v rámci PUP.
- 40 Za týchto okolností Komisia dospela k záveru, že porušenie, za ktoré boli žalobkyňa a E.ON Ruhrgas zodpovedné, trvalo teda prinajmenšom od 1. januára 1980 do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie v Nemecku, a prinajmenšom od 10. augusta 2000 do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie vo Francúzsku. Keďže E.ON nadobudla kontrolu nad E.ON Ruhrgas 31. januára 2003, E.ON je podľa Komisie „solidárne zodpovedná“ s E.ON Ruhrgas za porušenie, ktoré trvalo od 31. januára 2003 do 30. septembra 2005.
- 41 Komisia uložila predmetným podnikom pokuty na základe článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003. Na tieto účely uplatnila metodológiu uvedenú v jej usmerneniach k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“).
- 42 Komisia tým konštatovala, že predaj, ktorého sa týka porušenie, bol predajom plynu prepravovaného predmetnými podnikmi prostredníctvom plynovodu MEGAL zákazníkom v Nemecku a oprávneným zákazníkom vo Francúzsku s výnimkou predaja vykonaného v rámci PUP.
- 43 Vzhľadom na závažnosť porušenia Komisia uplatnila počiatočnú percentuálnu sadzbu vo výške 15 % dotknutého predaja.
- 44 Pokiaľ ide o dĺžku porušenia zohľadneného na účely stanovenia sumy pokuty, Komisia ju stanovila, pokiaľ ide o Francúzsko, ako obdobie od 10. augusta 2000 do 30. septembra 2005, teda 5 rokov, 1 mesiac a 20 dní. Domnievala sa, že pokiaľ ide o Nemecko, bolo potrebné obmedziť obdobie, za ktoré mala byť uložená pokuta, na obdobie od 24. apríla 1998, čo je dátum, keď nemecký normotvorca zrušil faktický monopol existujúci v tejto krajine na základe výnimky, ktorú mali demarkačné dohody, do 30. septembra 2005, teda 7 rokov a 5 mesiacov.
- 45 Vzhľadom na povahu predmetného porušenia Komisia okrem toho uplatnila na dohodu dodatočnú sumu vo výške 15 % dotknutých predajov.
- 46 Komisia sa domnievala, že vzhľadom na osobitné okolnosti predmetného prípadu je potrebné určiť výnimočne sumu základnej výšky pokuty zhodnú pre oba predmetné podniky. S cieľom nepoškodiť jeden z nich Komisia stanovila ako základnú výšku pokuty sumu zodpovedajúcu hodnote najnižšieho predaja. Stanovila teda tú istú základnú výšku pokuty pre všetky predmetné podniky na 553 miliónov eur.

- 47 Komisia neskonštatovala ani priťažujúce, ani poľahčujúce okolnosti, a tak neupravila túto základnú výšku.
- 48 Komisia teda uložila pokutu 553 miliónov eur E.ON a E.ON Ruhrgas („solidárne zodpovedné“) a pokutu v tej istej sume žalobkyni.
- 49 Články 1 a 2 výroku napadnutého rozhodnutia znejú takto:

„Článok 1

[Predmetné podniky] porušili článok 81 ods. 1 [ES] tým, že sa zúčastňovali na dohode a zosúladenom postupe v sektore zemného plynu.

Porušenie, čo sa týka žalobkyne a E.ON Ruhrgas..., trvalo od 1. januára 1980 prinajmenšom do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie v Nemecku, a od 10. augusta 2000 prinajmenšom do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie vo Francúzsku. Porušenie v prípade spoločnosti E.ON... trvalo od 31. januára 2003 do 30. septembra 2005.

Článok 2

Pokiaľ ide o porušenie(a) uvedené v článku 1, ukladajú sa tieto pokuty:

- a) E.ON Ruhrgas... a E.ON..., solidárne zodpovedné: 553 000 000 EUR
- b) [žalobkyňa]: 553 000 000 EUR

...“

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 50 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 18. septembra 2009 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 51 Podaním doručeným 25. septembra 2009 žalobkyňa požiadala o dôverné zaobchádzanie s niektorými časťami žaloby vo vzťahu k tretím osobám.
- 52 Podaním doručeným 8. júla 2010 žalobkyňa požiadala o dôverné zaobchádzanie s niektorými časťami príloh žaloby, vyjadrenia k žalobe a repliky vo vzťahu k tretím osobám.
- 53 Podaním doručeným 2. septembra 2010 žalobkyňa požiadala o dôverné zaobchádzanie s niektorými časťami dupliky vo vzťahu k tretím osobám.
- 54 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu vyzval účastníkov konania, aby odpovedali na jednu otázku a predložili určité dokumenty. Účastníci konania vyhovelí tejto žiadosti v stanovenej lehote.
- 55 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 21. septembra 2011. Na žiadosť Všeobecného súdu žalobkyňa okrem toho na pojednávaní predložila dokument.
- 56 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- v celom rozsahu alebo sčasti zrušil článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom jej pripisuje zodpovednosť za to, že sa dopustila porušenia ustanovení článku 81 ods. 1 ES tým, že sa zúčastnila na dohode a zosúladených postupoch v odvetví zemného plynu, a to od 1. januára 1980

prinajmenšom do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie spáchané v Nemecku, a od 10. augusta 2000 prinajmenšom do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie spáchané vo Francúzsku, a v dôsledku toho tiež zrušil článok 3 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom jej ukladá povinnosť ukončiť porušovania, ktoré sú uvedené v článku 1 alebo ktoré majú rovnaký alebo podobný cieľ alebo účinok,

- subsidiárne zrušil alebo podstatne znížil sumu pokuty, ktorá jej bola uložená v článku 2 napadnutého rozhodnutia,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

57 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu,
- zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

58 Návrhy žalobkyne smerujú k čiastočnému zrušeniu napadnutého rozhodnutia a subsidiárne k zrušeniu alebo zníženiu pokuty, ktorá jej bola uvedeným rozhodnutím uložená.

A – O návrhoch smerujúcich k čiastočnému zrušeniu napadnutého rozhodnutia

59 Na podporu návrhov smerujúcich k čiastočnému zrušeniu napadnutého rozhodnutia uvádza žalobkyňa štyri žalobné dôvody založené po prvé na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu do augusta 2000, po druhé na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu od augusta 2000, po tretie na zjavnom nedostatku dôkazov, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu smerujúcich k obmedzeniu používania plynu prepraveného plynovodom MEGAL vo Francúzsku spoločnosťami E.ON a E.ON Ruhrgas (ďalej spoločne, ako aj v prípade, že ide o spoločnosť Ruhrgas, len „E.ON“), a po štvrté na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu medzi predmetnými podnikmi od augusta 2004.

1. O prvom žalobnom dôvode založenom na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu do augusta 2000

60 Tento žalobný dôvod, v rámci ktorého žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne uplatnila článok 81 ES tým, že konštatovala, že sprievodné listy boli v rozpore s týmto článkom do augusta 2000, obsahuje tri časti založené po prvé na porušení článku 81 ES z dôvodu neexistencie (hoci aj potenciálneho) protisúťažného cieľa alebo účinku uvedených listov do augusta 2000, po druhé na porušení článku 81 ES z dôvodu neexistencie vplyvu na obchod v rámci Spoločenstva do augusta 2000 a po tretie na porušení článku 81 ES, pravidiel týkajúcich sa vykonávania dôkazov a povinnosti odôvodnenia z dôvodu neexistencie dôkazu o existencii namietaného porušenia od januára 1980 do februára 1999.

a) O prvej časti

61 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia porušila článok 81 ES z dôvodu, že sprievodné listy nemali za cieľ (ani len potenciálny) ani nespôsobovali obmedzenie hospodárskej súťaže na nemeckom a francúzskom trhu s plynom do augusta 2000.

- 62 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 81 ods. 1 ES sú všetky dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu, nezlučiteľné s vnútorným trhom, a teda sú zakázané.
- 63 Protisúťažný cieľ a protisúťažný účinok dohody nie sú kumulatívnymi, ale alternatívnymi podmienkami na účely posúdenia, či sa na takúto dohodu vzťahuje zákaz uvedený v článku 81 ods. 1 ES. Podľa ustálenej judikatúry alternatívna povaha tejto podmienky označená spojkou „alebo“ vedie v prvom rade k nevyhnutnosti preskúmať samotný cieľ dohody vzhľadom na hospodársky kontext, v ktorom sa uplatňuje. V prípade, že analýza obsahu dohody však nepoukáže na dostatočný stupeň škodlivosti vo vzťahu k hospodárskej súťaži, bude potrebné preskúmať jej účinky, a aby bola zakázaná, vyžadovať splnenie skutočností, ktoré preukazujú, že hospodárska súťaž bola skutočne vo významnej miere vylúčená, obmedzená alebo skreslená. Z judikatúry tiež vyplýva, že nie je nevyhnutné skúmať následky dohody, pokiaľ sa preukáže jej protisúťažný cieľ (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2009, GlaxoSmithKline Services a i./Komisia a i., C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, Zb. s. I-9291, bod 55 a tam citovanú judikatúru).
- 64 Na posúdenie toho, či má dohoda protisúťažnú povahu, je potrebné sústrediť sa predovšetkým na obsah jej ustanovení a na ciele, ktoré má dosiahnuť, ako aj na hospodársky a právny kontext, do ktorého patrí. Navyše, aj keď úmysel účastníkov konania nie je nevyhnutnou skutočnosťou na určenie obmedzujúcej povahy dohody, nič nezakazuje Komisii alebo súdom Európskej únie, aby tento úmysel zohľadnili (pozri rozsudok GlaxoSmithKline Services a i./Komisia a i., už citovaný v bode 63 vyššie, bod 58 a tam citovanú judikatúru).
- 65 Okrem toho dohodu možno považovať za obmedzujúcu aj vtedy, ak jej jediným cieľom nebolo obmedziť hospodársku súťaž, ale sledovala aj iné, legitímne ciele (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. apríla 2006, General Motors/Komisia, C-551/03 P, Zb. s. I-3173, bod 64 a tam citovanú judikatúru).
- 66 Treba pripomenúť, že Súdny dvor už viackrát kvalifikoval dohody smerujúce k rozdeleniu vnútroštátnych trhov podľa štátnych hraníc alebo dohody, ktorých cieľom je sťažiť prepojenie vnútroštátnych trhov, najmä tie, ktoré smerujú k zákazu alebo obmedzeniu súbežných dovozov, ako sú dohody, ktorých cieľom je obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok GlaxoSmithKline Services a i./Komisia a i., už citovaný v bode 63 vyššie, bod 61 a tam citovanú judikatúru).
- 67 Práve vzhľadom na tieto konštatovania je potrebné preskúmať obe výhrady uvedené na podporu tejto časti, ktoré sú založené jednak na nesprávnom právnom posúdení a skutkovom omyle, ako aj na zjavne nesprávnom posúdení.
- 68 Žalobkyňa po prvé tvrdí, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia a skutkového omylu, keď sa domnievala, že sprievodné listy mali protisúťažný cieľ od januára 1980 do augusta 2000. V tejto súvislosti uvádza dve skupiny tvrdení, ktoré sa týkajú po prvé nezohľadnenia právneho a hospodárskeho kontextu, ktorý existoval v čase podpísania sprievodných listov (pozri body 76 až 111 nižšie), a po druhé nezohľadnenia účelu plynovodu MEGAL a uvedených listov (pozri body 73 až 75 nižšie).
- 69 Žalobkyňa po druhé tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď konštatovala, že neexistencia predaja z jej strany v Nemecku od roku 1980 do roku 2000 bola spôsobená kartelom, ktorý vyplýval zo sprievodných listov. V tejto súvislosti uvádza v podstate tri skupiny tvrdení, ktoré sa týkajú po prvé protichodnosti stanovísk Komisie (pozri bod 71 nižšie), po druhé irelevantnosti príkladov spoločností Wingas a Mobil (pozri body 102 a 103 nižšie) a po tretie toho, že zaujímaním sa iba o nemecký trh a neexistenciou preukázania aspoň potenciálnej hospodárskej súťaže na francúzskom

trhu v roku 1975, dokonca až do roku 2000, Komisia nepreukázala, že samotný cieľ sprievodných listov, ktoré údajne smerovali k tomu, aby každý predmetný podnik chránil svoj domáci trh, predstavuje protisúťažnú dohodu o rozdelení trhov (pozri bod 70 nižšie).

- 70 Na úvod treba tvrdenia, ktoré sú uvedené v rámci tretej skupiny tvrdení uvedenej na podporu druhej výhrady a ktoré boli predložené po prvýkrát v štádiu repliky, zamietnuť ako nedôvodné aj bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k ich prípustnosti. Okolnosť totiž, že z dôvodu monopolu, ktorý existoval na francúzskom trhu, sa dohoda vyplývajúca zo sprievodných listov týkala do 10. augusta 2000 iba nemeckého trhu s plynom, a až dovtedy nebola teda vzájomná, nemôže brániť konštatovaniu, že predmetné podniky uzavreli dohodu, ktorej cieľom je rozdelenie trhov. Francúzsky trh s plynom tak skutočne existoval, aj keď vo forme monopolu, pričom neexistencia hospodárskej súťaže na tomto trhu z dôvodu existencie monopolu nenavodzuje neexistenciu trhu. Predmetná dohoda mohla teda mať za cieľ posilniť tieto monopoly pred liberalizáciou a spomaliť účinky tejto liberalizácie, ako uviedla Komisia v odôvodnení 244 napadnutého rozhodnutia. Za týchto podmienok mohla Komisia oprávnené konštatovať, že sprievodné listy boli dohodami o rozdelení trhu. Okrem toho, pokiaľ ide o existenciu porušenia, nie je rozhodujúce, či dohoda obsiahnutá v sprievodných listoch bola, alebo nebola uzavretá v rámci obchodného záujmu predmetných podnikov, ak je na základe dôkazov uvedených v spise Komisie preukázané, že tieto podniky skutočne uzavreli uvedenú dohodu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, bod 185), ako je to v prejednávanej veci. Rovnako skutočnosť, že z dôvodu monopolu, ktorý existoval na francúzskom trhu s plynom, spoločnosť E.ON v prvom rade nemohla túto dohodu využiť vo svoj prospech alebo nemala záujem ju uzavrieť, nemá vplyv na protisúťažný cieľ predmetnej dohody.
- 71 Rovnako je potrebné zamietnuť tvrdenia uvedené v rámci prvej skupiny tvrdení, ktorú žalobkyňa uvádza na podporu druhej výhrady a v rámci ktorej tvrdí, že tvrdenie Komisie, že nemecký trh s plynom bol otvorený hospodárskej súťaži od roku 1980 do roku 2000, je v rozpore s tým, že Komisia uznala, že pri vstupe na uvedený trh pred liberalizáciou existovali početné prekážky, a s konštatovaním, že sprievodné listy nemohli mať žiadny významný vplyv na hospodársku súťaž pred rokmi 1998 až 2000. Trh môže byť totiž otvorený hospodárskej súťaži, pričom zároveň vykazuje prekážky vstupu, a skutočnosť, že dohoda vyvoláva významné účinky iba od určitého dátumu, neznamená, že nevyvoláva žiadny účinok pred týmto dátumom.
- 72 Ďalej je potrebné preskúmať tvrdenia uvedené v rámci prvej výhrady, ktoré smerujú k preukázaniu, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia a skutkového omylu, keď sa domnievala, že sprievodné listy mali protisúťažný cieľ od januára 1980 do augusta 2000.
- 73 Pokiaľ ide po prvé o účel plynovodu MEGAL a sprievodných listov, argumentáciu žalobkyne treba zamietnuť.
- 74 Pokiaľ ide totiž o účel plynovodu MEGAL, treba pripomenúť, že tak ako vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 65 vyššie, dohodu možno považovať za obmedzujúcu aj vtedy, ak jej jediným cieľom nie je obmedziť hospodársku súťaž, ale sleduje aj iné legitímne ciele. Ďalej aj za predpokladu, že by vybudovanie plynovodu MEGAL mohlo mať za cieľ bezpečnosť a diverzifikáciu zásobovania Francúzska plynom, táto skutočnosť nemôže vylúčiť, že s tým súvisiaca dohoda môže mať napriek tomu protisúťažný cieľ alebo protisúťažné účinky, a teda nepostačuje na to, aby sa táto dohoda považovala za dovolenú vzhľadom na článok 81 ES. Z rovnakého dôvodu je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne týkajúce sa dohody uzavretej medzi ňou a spoločnosťou MEGAL Finco 20. júla 1981, ktorej právna povaha bola podľa nej v súlade s cieľom bezpečnosti a diverzifikácie zásobovania a ktorá je porovnateľná s dohodou o tranzite, a preto je dovolená. Okrem toho táto dohoda nie je predmetom napadnutého rozhodnutia a Komisia nekonštatovala, že táto dohoda vytvorila kartel alebo sa zúčastnila na karteli konštatovanom v prejednávanej veci.
- 75 Pokiaľ ide ďalej o účel sprievodných listov, stačí konštatovať, ako tvrdí žalobkyňa, že aj za predpokladu, že by cieľom týchto listov bolo [dôverné]¹, táto okolnosť neumožňuje vylúčiť, že tieto listy mohli mať tiež protisúťažný cieľ alebo účinok. V každom prípade žalobkyňa nepredložila žiadny priamy dôkaz

1 — Skryté dôverné údaje.

pochádzajúci z obdobia jej podpisu, ktorý by umožnil preukázať, že cieľom sprievodných listov bolo [dôverné]. Dokumenty, ktoré žalobkyňa v tejto súvislosti uvádza vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách a vo svojich písomnostiach pred Všeobecným súdom, pochádzajú totiž z rokov 2004 a 2006, pričom posledný z nich odkazuje na [dôverné]. Navyše nijaká skutočnosť zo znenia listov Direktion G alebo Direktion I neumožňuje konštatovať, že tieto listy odpovedali na [dôverné].

- 76 Pokiaľ ide po druhé o právny a hospodársky kontext, ktorý existoval v čase podpísania sprievodných listov, žalobkyňa vychádza z neexistujúceho predpokladu liberalizácie a zo skutočnosti, že predmetné podniky nemohli byť konkurentmi na nemeckom a francúzskom trhu s plynom do roku 2000.
- 77 Čo sa týka predpokladov liberalizácie počas podpísania sprievodných listov, argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa neexistencie takých predpokladov treba zamietnuť.
- 78 Je pravda, že nie je dôvod konštatovať, že liberalizácia v tom čase prichádzala do úvahy z krátkodobého alebo strednodobého hľadiska. Predovšetkým skutočnosti, ktoré Komisia uvádza vo svojich písomnostiach, nie sú spôsobilé preukázať, že to bolo tak. Komisia totiž tvrdí, že prvé základy, ktoré viedli k liberalizácii, boli položené v priebehu 80. rokov, a cituje v tejto súvislosti rôzne texty, z ktorých najstarší je Biela kniha zo 14. júna 1985 o dokončení vnútorného trhu. Táto kniha však nielenže bola prijatá desať rokov po podpísaní sprievodných listov, ale navyše sa nezaobrá odvetvím energie. Tvrdenie Komisie, že úplne na začiatku projektu výstavby plynovodu MEGAL umožnila biela kniha konštatovať, že bolo možné očakávať liberalizáciu v nových oblastiach, nie je v tejto súvislosti z krátkodobého alebo strednodobého hľadiska relevantné. Čo sa týka ostatných textov uvedených Komisiou, tie sú ešte novšie ako predmetná biela kniha a pochádzajú z roku 1990, pokiaľ ide o smernicu Rady 90/377/EHS z 29. júna 1990 o postupe Spoločenstva na zlepšenie priehľadnosti cien plynu a elektrickej energie účtovaných priemyselným koncovým odberateľom (Ú. v. ES L 185, s. 16; Mim. vyd. 12/001, s. 138), z roku 1991, pokiaľ ide o smernicu Rady 91/296/EHS z 31. mája 1991 o tranzite zemného plynu prepravnými sieťami (Ú. v. ES L 147, s. 37; Mim. vyd. 12/001, s. 151), a z roku 1994, pokiaľ ide o smernicu 94/22/ES Európskeho parlamentu a Rady z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov (Ú. v. ES L 164, s. 3; Mim. vyd. 06/002, s. 262). Návrh, ktorý viedol k prijatiu prvej smernice o plyne, pochádza z roku 1992.
- 79 Je však potrebné poukázať na to, rovnako ako to urobila Komisia, že vybudovanie plynovodu MEGAL je investíciou na účely veľmi dlhodobého používania. Komisia tak bez toho, aby jej žalobkyňa protirečila, tvrdila, že plynovod má vo všeobecnosti prevádzkovú životnosť od 45 do 65 rokov. Je potrebné okrem toho konštatovať, že vzhľadom na články 2 ES a 3 ES v znení platnom v čase podpisu sprievodných listov mala Únia už vtedy za cieľ zriadenie spoločného trhu, pričom tento spoločný trh zahŕňal najmä to, že sa majú odstrániť medzi členskými štátmi kvantitatívne obmedzenia na vstupe a výstupe tovarov, ako aj akékoľvek iné opatrenia s rovnocenným účinkom. Ďalej, takisto v tom čase, Súdny dvor už mal príležitosť zdôrazniť, že izolácia vnútroštátnych trhov je v rozpore s jedným z hlavných cieľov Zmluvy, ktorým je spojenie vnútroštátnych trhov do jednotného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 3. júla 1974, Van Zuylen, 192/73, Zb. s. 731, bod 13).
- 80 Za týchto podmienok sa treba domnievať, že pri podpise sprievodných listov nebolo možné vylúčiť liberalizáciu z dlhodobého hľadiska a bolo to súčasťou predpokladov, ktoré odôvodnene prichádzali do úvahy. To bolo v podstate potvrdené zo strany spoločnosti E.ON, ktorá uviedla vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, ako vyplýva z odôvodnenia 245 napadnutého rozhodnutia, že list Direktion I bol prijatý „ako preventívne opatrenie... s cieľom vyhnúť sa tomu, aby hoci len teoretické riziká spojené so zmenami ekonomických a právnych podmienok, ktoré nebolo možné úplne vylúčiť, nenarušili projekt“. Aj keď sa žalobkyňa na pojednávaní nepripojila k tomuto vyhláseniu, toto vyhlásenie prinajmenšom preukazuje, že pre jeden z predmetných podnikov nebol hospodársky a právny vývoj úplne vylúčený a že list Direktion I mal pred týmto vývojom chrániť.
- 81 Pokiaľ ide ďalej o údajnú neexistenciu hospodárskej súťaže na nemeckom a francúzskom trhu s plynom do roku 2000, treba poukázať na to, že článok 81 ods. 1 ES je uplatniteľný výlučne v odvetviach otvorených hospodárskej súťaži vzhľadom na podmienky uvedené v tomto ustanovení, ktoré sa týkajú

ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi a účinkov na hospodársku súťaž (pozri analogicky, pokiaľ ide o podobné podmienky článku 87 ods. 1 ES, rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2000, Alzetta a i./Komisia, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 až T-607/97, T-1/98, T-3/98 až T-6/98 a T-23/98, Zb. s. II-2319, bod 143).

- 82 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podmienky hospodárskej súťaže sa skúmajú s prihliadnutím nielen na aktuálnu hospodársku súťaž, ktorú vytvárajú podniky už prítomné na predmetnom trhu, ale aj na potenciálnu hospodársku súťaž, aby sa zistilo, či vzhľadom na štruktúru trhu a hospodársky a právny kontext, v rámci ktorého funguje, existujú skutočné a konkrétne možnosti, aby dotknuté podniky medzi sebou súťažili alebo aby nový konkurent mohol vstúpiť na predmetný trh a konkurovať usadeným podnikom (rozsudok Súdneho dvora z 28. februára 1991, Delimitis, C-234/89, Zb. s. I-935, bod 21; rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, European Night Services a i./Komisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141, bod 137, a zo 14. apríla 2011, Visa Europe a Visa International Service/Komisia, T-461/07, Zb. s. II-1729, bod 68).
- 83 S cieľom overiť, či je podnik potenciálnym konkurentom na trhu, musí Komisia preveriť, či by v prípade neuplatnenia predmetnej dohody existovali skutočné a konkrétne možnosti, aby sa podnik integroval na uvedenom trhu a konkuroval podnikom, ktoré sú tam už usadené. Takéto preukázanie nesmie spočívať iba na predpoklade, ale musí byť potvrdené skutkovými okolnosťami alebo analýzou štruktúry relevantného trhu. Podnik teda nemožno považovať za potenciálneho konkurenta, ak jeho vstup na trh nezodpovedá realistickej ekonomickej stratégii (pozri v tomto zmysle rozsudok Visa Europe a Visa International Service/Komisia, už citovaný v bode 82 vyššie, body 166 a 167).
- 84 Z toho nevyhnutne vyplýva, že hoci zámer podniku začleniť sa do trhu je na účely preverenia, či ho možno považovať za potenciálneho konkurenta na uvedenom trhu, eventuálne relevantný, podstatný prvok, na ktorom sa musí zakladať takéto posúdenie, je jeho schopnosť začleniť sa do uvedeného trhu (rozsudok Visa Europe a Visa International Service/Komisia, už citovaný v bode 82 vyššie, bod 168).
- 85 V prejednávanej veci treba rozlišovať postavenie francúzskeho trhu s plynom od postavenia nemeckého trhu s plynom.
- 86 Pokiaľ ide o francúzsky trh, je nesporné, že monopol v oblasti dovozu a dodávania plynu, ktorý žalobkyňa využívala od roku 1946, bol zrušený až 1. januára 2003, pričom lehota na prebratie prvej smernice o plyne do vnútroštátneho práva uplynula 10. augusta 2000. Prinajmenšom k tomuto poslednému uvedenému dátumu na francúzskom trhu s plynom neexistovala nijaká, ani len potenciálna hospodárska súťaž a na predmetné správanie sa, pokiaľ ide o tento trh, nemohol vzťahovať článok 81 ES. Pokiaľ ide o postavenie existujúce po uvedenom dátume, to bude preskúmané v rámci tretieho dôvodu.
- 87 Pokiaľ ide o nemecký trh, Komisia v bode 30 napadnutého rozhodnutia zamietla tvrdenie, že žalobkyňa pred liberalizáciou nikdy nebola potenciálnym konkurentom spoločnosti E.ON. V tejto súvislosti zdôraznila, že nemecké právo nikdy nezakazovalo novým dodávateľom vstúpiť na trh, ale umožňovalo len historickým dodávateľom prekonať významné prekážky vstupu uzavretím dohôd, na ktoré sa výnimočne nevzťahovala právna úprava v oblasti hospodárskej súťaže. Okrem toho Komisia uviedla, že výnimka, ktorá sa vzťahovala na tieto dohody, nebola absolútna, ale podliehala určitým podmienkam. Dohody, v prípade ktorých sa odvolávalo na výnimku, museli byť oznámené príslušnému súťažnému orgánu, ktorý mal právomoc ich zakázať, ak sa domnieval, že tieto dohody predstavujú zneužitie zákonnej výnimky. Napokon Komisia uviedla, pričom sa opierala o prípady Wingas a Mobil, že možnosť byť konkurenciou napriek veľmi závažným prekážkam vstupu je len teoretická. Komisia z toho vyvodila, že žalobkyňa mohla predávať plyn na tradičnom území zásobovania spoločnosti E.ON napriek značným prekážkam vstupu, takže ju bolo možné počas celého predmetného obdobia považovať za potenciálneho konkurenta spoločnosti E.ON. Komisia v odôvodnení 240 napadnutého rozhodnutia tiež uviedla, že nespochybňuje existenciu prekážok vstupu ani skutočnosť, že cezhraničná hospodárska súťaž medzi historickými prevádzkovateľmi bola iba vedľajšia. V odôvodnení 294 uvedeného rozhodnutia okrem toho zdôraznila, že ani EnWG z roku 1935, ani § 103 GWB nestanovujú zákonný monopol pre E.ON alebo akéhokolvek iného historického prevádzkovateľa na nemeckom území.

- 88 Žalobkyňa tieto posúdenia spochybňuje a tvrdí, že nemecký trh s plynom bol úplne uzavretý hospodárskej súťaži z dôvodu prekážok ustanovených zákonmi a inými právnymi predpismi, štruktúry tohto trhu a neexistencie prístupu tretích osôb k sieti (ďalej len „PTOS“), takže nebola konkurentom spoločnosti E.ON na uvedenom trhu.
- 89 V tejto súvislosti je potrebné rozlišovať na jednej strane medzi obdobím od roku 1980 do roku 1998 a na druhej strane obdobím od roku 1998 do roku 2000.
- 90 Pokiaľ ide v prvom rade o obdobie od roku 1980 do roku 1998, treba poukázať po prvé na to, že do 1. januára 1990 § 103 ods. 5 GWB stanovoval, že odmietnutie prístupu k sieti vo všeobecnosti nebolo neprimerané, ak mala táto žiadosť o prístup za cieľ dodávanie plynu zákazníkovi, ktorý sa nachádzal v geografickej oblasti, do ktorej uskutočňoval dodávky predajca, ktorému bola žiadosť adresovaná. Je pravda, ako uvádza Komisia, že táto forma domnienky zákonnosti odmietnutia prístupu k sieti platila iba vo všeobecnosti a za určitých podmienok. Ako však tvrdila žalobkyňa bez toho, aby to Komisia spochybnila, Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) v rozsudku z 15. novembra 1994 (NJW 1995, s. 2718) uviedol, že na základe § 103 GWB v jeho skoršom znení do roku 1990 bolo v praxi vylúčené vykonávanie kontroly zneužití dominantného postavenia týkajúcich sa pripojení k prepravnej sieti.
- 91 Po druhé je potrebné konštatovať, že je nesporné, že až do 24. apríla 1998 sa na jednej strane na demarkačné dohody, teda dohody, na základe ktorých sa verejnoprávne spoločnosti medzi sebou dohodli na nedodávaní plynu na vymedzenom území, a na druhej strane na výlučné koncesionárske dohody, teda dohody, na základe ktorých miestny orgán udelil výlučnú koncesiu verejnoprávnej spoločnosti, pričom jej povolil používať verejné pozemky na účely výstavby a využívania distribučných plynových sietí, na základe § 103 ods. 1 GWB nevzťahovali ustanovenia uvedeného zákona, ktoré zakazujú protisúťažné dohody.
- 92 Z odôvodnenia 23 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že na to, aby mohli byť tieto dohody vykonané, museli byť oznámené Bundeskartellamt, ktorý mal právomoc ich zakázať, ak sa domnieval, že predmetná dohoda je zneužitím práva. Rovnako, ako to uvádza Komisia, žiadny podnik nebol povinný zúčastniť sa na demarkačných dohodách, pričom tie boli záväzné iba pre zmluvné strany, takže nemohli zakázať tretím osobám, akou je žalobkyňa, aby predávali plyn.
- 93 Z odôvodnenia 24 napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že kumulované použitie demarkačných dohôd a výlučných koncesionárskych dohôd spôsobilo, že sa *de facto* zaviedol systém výlučných zón zásobovania, v rámci ktorých iba jeden plynárenský podnik mohol zásobovať plynom zákazníkov, a to bez existencie legálneho zákazu poskytovať plyn inými spoločnosťami.
- 94 Komisia ďalej uznala v odôvodnení 371 napadnutého rozhodnutia, že historickí nemeckí dodávatelia mali faktický monopol vo svojej príslušnej zóne zásobovania. Potvrzuje to aj vo svojich písomnostiach, keď od roku 1980 do roku 1998 pripúšťa existenciu „územných faktických monopolov“ alebo „výlučne faktických monopolov“.
- 95 Za týchto podmienok sa treba domnievať, že prinajmenšom do 24. apríla 1998 bola pre nemecký trh plynu typická existencia faktických územných monopolov. Toto delenie nemeckého trhu s plynom bolo okrem toho v tomto období posilnené okolnosťami, ktoré uviedla žalobkyňa, že uvedený trh bol štruktúrovaný na tri úrovne predstavujúce rovnaký počet odlišných trhov, ktoré znamenali potrebu uzatvorenia viacerých prepravných zmlúv, kým sa dosiahol koncový zákazník, a ďalej že neexistovalo nijaké ustanovenie v oblasti PTOS.
- 96 Treba skonštatovať, že táto situácia, ktorá existovala na nemeckom trhu s plynom až do 24. apríla 1998, mohla spôsobiť neexistenciu akejkoľvek hospodárskej súťaže, nielen skutočnej, ale aj potenciálnej, na tomto trhu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že bolo rozhodnuté, že geografický monopol, ktorý mali miestne podniky distribúcie plynu, bránil v skutočnosti akejkoľvek hospodárskej súťaži medzi nimi (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. septembra 2005, EDP/Komisia, T-87/05, Zb. s. II-3745, bod 117).

- 97 Ani napadnuté rozhodnutie, ani spis neobsahujú prvky umožňujúce z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že v prípade neuplatnenia predmetnej dohody a bez ohľadu na charakteristiku nemeckého trhu s plynom opísanú v bodoch 90 až 95 vyššie existovala až do 24. apríla 1998 skutočná a konkrétna možnosť, aby sa žalobkyňa integrovala na nemeckom trhu s plynom a súťažila s usadenými podnikmi, ako to vyžaduje judikatúra uvedená v bodoch 82 a 83 vyššie.
- 98 Okolnosť uvádzaná v odôvodnení 294 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorej v Nemecku neexistoval zákonný monopol, teda nie je relevantná. S cieľom určiť, či existuje na trhu potenciálna hospodárska súťaž, Komisia totiž musí skúmať skutočné a konkrétne možnosti toho, či dotknuté podniky medzi sebou súťažili, alebo toho, či nový konkurent mohol vstúpiť na tento trh a súťažiť s usadenými podnikmi. Komisia toto skúmanie musí vykonať na objektívnom základe týchto možností, pričom na to nemá vplyv okolnosť, podľa ktorej sú tieto možnosti vylúčené z dôvodu monopolu, ktorý má svoj pôvod priamo vo vnútroštátnej právnej úprave, alebo nepriamo vo faktickej situácii vyplývajúcej z jej realizácie.
- 99 Okrem toho tvrdenie uvedené v odôvodnení 30 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého žalobkyňa nemala z právneho hľadiska len právo predávať plyn na tradičnom území zásobovania E.ON, ale že to bolo možné vzhľadom na skutkové okolnosti (napriek značným prekážkam vstupu), nemôže ako také predstavovať dostatočné preukázanie existencie potenciálnej hospodárskej súťaže. Iba teoretická možnosť vstupu žalobkyne na trh totiž nestačí na účely preukázania existencie takej hospodárskej súťaže. Navyše takéto tvrdenie spočíva iba na predpoklade a nepredstavuje preukázanie podporené skutkovými okolnosťami alebo analýzou štruktúry relevantného trhu v súlade s judikatúrou uvedenou v bode 83 vyššie, pričom príklady uvádzané na podporu tohto tvrdenia nie sú relevantné, ako to vyplýva z bodov 102 až 103 nižšie.
- 100 To isté platí o okolnostiach uvádzaných v odôvodnení 240 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých boli predmetné podniky významnými účastníkmi európskeho odvetvia plynu a každý mal byť posudzovaný ako nový prirodzený konkurent na druhom trhu, resp. boli riadne usadenými konkurentmi, ktorí mali v zásade všetky šance úspešne vstúpiť na susedný trh, pričom Nemecko a Francúzsko predstavujú susedné a úzko spojené trhy, čo zvyšuje šance na úspech. Takéto všeobecné a abstraktné informácie totiž neumožňujú preukázať, že napriek konkurenčnej situácii existujúcej na nemeckom trhu s plynom sa žalobkyňa mohla na tento trh integrovať, ak by sa predmetná dohoda neuplatnila.
- 101 To isté tak vzhľadom na rovnaké dôvody platí o skutočnostiach uvádzaných v odôvodnení 240 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých predmetné podniky mali potrebnú silu, výhody a infraštruktúru na to, aby mohli vstúpiť na trh, pričom dcérske spoločnosti žalobkyne EEG a PEG a jej minoritná účasť v GASAG a VNG predstavovali závažné výhody pre posilnenie jej postavenia na tomto trhu.
- 102 Pokiaľ ide o príklady Wingas a Mobil uvedené v odôvodneniach 30 a 243 napadnutého rozhodnutia na účely preukázania, že bolo možné preniknúť na nemecký trh s plynom, tie sa na podporu odôvodnenia Komisie nezdarujú relevantné, ako to v podstate tvrdí aj žalobkyňa v rámci druhej skupiny tvrdení uvedenej na podporu druhej výhrady tejto časti. Z odôvodnenia 30 uvedeného rozhodnutia totiž vyplýva, že Wingas je spoločným podnikom, ktorého vlastníkami sú BASF a Gazprom, ktorý úspešne vstúpil na nemecký trh s plynom v 90-tych rokoch vďaka dodávkam plynu od spoločnosti Gazprom a výstavbe rozsiahlej siete nových plynovodov vyvíjaných paralelne s plynovodmi spoločnosti E.ON a ostatných historických dodávateľov. Ako však tvrdila žalobkyňa, Komisia vo svojom rozhodnutí z 29. septembra 1999 vo veci IV/M.1383, Exxon/Mobil (ďalej len „rozhodnutie Exxon/Mobil“) potvrdila, že je málo pravdepodobné, že skúsenosť Wingas sa zopakuje, a to vzhľadom na to, že tento podnik je združením, ktoré uspelo medzi veľmi silným (ba dokonca najsilnejším) nemeckým priemyselným spotrebiteľom plynu a veľmi veľkým ruským výrobcom (pozri odôvodnenie 100 rozhodnutia Exxon/Mobil). Navyše zo správy o vyšetrení Komisie v odvetví energie (SEK/2006/1724), ktorú uvádza žalobkyňa, vyplýva, že v rámci uvedenej správy sa spoločnosť Wingas

považovala za „držiteľa“ a nie za „nového vstupujúceho“ z dôvodu jej výnimočného postavenia na nemeckom trhu. Spoločnosť Mobil vstúpila na nemecký trh s plynom tiež v 90. rokoch, pričom si dohodla prístup k sieťam historických správcov prepravných sietí. Treba však skonštatovať, že Komisia takisto uviedla, že Mobil bola v Nemecku v trochu atypickom postavení (pozri odôvodnenie 251 rozhodnutia Exxon/Mobil). Najmä zdôraznila, že tento podnik produkoval podstatnú časť nemeckého plynu a bol časťou nemeckej plynárenskej organizácie, čo bol podľa Komisie bezpochyby dôvod, pre ktorý mohol dovážať plyn do Nemecka bez toho, aby mal k dispozícii svoju vlastnú sieť vysokotlakového plynovodu, a to vďaka PTOS. Komisia tiež uviedla, že Mobil bola v jedinečnom postavení (pozri odôvodnenie 219 rozhodnutia Exxon/Mobil).

- 103 Je pravda, že ako tvrdí Komisia, žalobkyňa požívala tiež výhody a nenachádzala sa v typickej situácii. Vzhľadom na výnimočné a špecifické postavenie spoločností Wingas a Mobil, ktoré uznala aj sama Komisia, nie sú tieto spoločnosti schopné samy preukázať, že nový vstupujúci mal skutočnú a konkrétnu možnosť preniknúť na nemecký trh s plynom a konkurovať usadeným podnikom. V tejto súvislosti treba poznamenať, že ako tvrdila žalobkyňa, prevádzkovatelia, v tomto prípade [*dôverné*], ktorí boli v rovnakom postavení ako žalobkyňa, teda dominantní prevádzkovatelia v susednej krajine disponujúci plynovodom, ktorý sa nachádzal v Nemecku, nemohli vstúpiť na nemecký trh s plynom, čo ďalej uznáva aj Komisia, pričom zároveň pripomína, že spoločnosti Mobil a Wingas na uvedený trh vstúpili.
- 104 Napadnuté rozhodnutie v každom prípade neobsahuje žiadnu skutočnosť, vrátane všeobecnej skutočnosti, ktorej cieľom by bolo preukázať, že počas obdobia od 1. januára 1980 do 24. apríla 1998, napriek okolnostiam, z ktorých vyplývala existencia regionálnych monopolov na nemeckom trhu s plynom, vybudovanie prepravných potrubí alebo uzavretie dohôd o prístupe k sieti s historickým prevádzkovateľom na trase plynovodu MEGAL nezodpovedalo realistickej ekonomickej stratégii v zmysle judikatúry citovanej v bode 83 vyššie a pre prevádzkovateľa, akým je žalobkyňa, ktorá je spoluvlastníkom plynovodu MEGAL, predstavovalo skutočnú a konkrétnu možnosť vstúpiť na trh a konkurovať podnikom, ktoré sa na ňom usadili. Konkrétne, žiadny prvok neumožňuje sa domnievať, že vstup žalobkyne na trh by sa dal zrealizovať týmito prostriedkami dostatočne rýchlo na to, aby hrozba potenciálneho vstupu vplývala na správanie účastníkov trhu, alebo zrealizovať pri vynaložení nákladov, ktoré by boli ekonomicky znesiteľné. Zostáva len konštatovať, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadny údaj umožňujúci sa domnievať, že Komisia vykonala skúmanie existencie potenciálnej hospodárskej súťaže v súlade s požiadavkami judikatúry citovanej v bode 83 vyššie.
- 105 Vzhľadom na vyššie uvedené je nevyhnutné konštatovať, že Komisia nepreukázala existenciu potenciálnej hospodárskej súťaže na nemeckom trhu s plynom od 1. januára 1980 do 24. apríla 1998.
- 106 Ďalej Komisia tým, že zdôraznila v odôvodnení 372 napadnutého rozhodnutia, že nemecký normotvorca zrušením výnimky z práva hospodárskej súťaže uplatniteľnej na demarkačné dohody 24. apríla 1998 jasne stanovil, že odvetvie plynu sa má otvoriť hospodárskej súťaži po tomto dátume, tvrdí prinajmenšom implicitne, že pred týmto dátumom sa sám nemecký normotvorca domnieval, že odvetvie plynu nebolo otvorené hospodárskej súťaži, a v dôsledku toho, že neexistovala žiadna potenciálna hospodárska súťaž.
- 107 Pokiaľ ide v druhom rade o obdobie od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000, je potrebné pripomenúť, že obmedzenia vyplývajúce z domnienky zákonnosti odmietnutia prístupu k sieti a z výnimky vzťahujúcej sa na demarkačné dohody a výlučné koncesionárske dohody počas uvedeného obdobia už neexistovali z dôvodu legislatívnych zmien, ktoré sa uskutočnili pred týmto obdobím.
- 108 Žalobkyňa však tvrdí, že do roku 2000 neexistovalo v Nemecku žiadne ustanovenie týkajúce sa PTOS, pričom prvé dohody, ktoré upravovali PTOS, boli podpísané až od tohto roku.
- 109 V tejto súvislosti treba po prvé poukázať na to, že skutočnosť, že neexistuje žiadna norma, ktorá by upravovala PTOS, pokiaľ ide o prepravu a distribúciu plynu, predstavuje síce prekážku vstupu na nemecký trh s plynom, ale nemôže znamenať úplnú nemožnosť prístupu, a to tým skôr, ako vyplýva

z bodu 90 vyššie, že od 1. januára 1990 bola odstránená domnienka zákonnosti odmietnutia prístupu k sieti. Okolnosť teda, že vzhľadom na neexistenciu noriem upravujúcich PTOS v Nemecku počas predmetného obdobia nebol vlastníkom, ktorý využíval sieť, vôbec nútený poskytnúť prístup jedenému z jeho konkurentov, nemá za následok vylúčenie možnosti dohodnúť si taký prístup. Z napadnutého rozhodnutia v každom prípade vyplýva, že od 1. januára 1999 právo PTOS vyplýva z § 19 ods. 4 bodu 4 GWB, pokiaľ ide o prístup k základnej infraštruktúre, čo žalobkyňa nespochybnila.

- 110 Čo sa týka štruktúry nemeckého trhu, hoci mohla tiež predstavovať prekážku vstupu na tento trh počas obdobia od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000, nič to však nemení na tom, že žiadna skutočnosť neumožňuje konštatovať, že počas uvedeného obdobia, ktoré bolo po legislatívnych zmenách uskutočnených v roku 1998, mohla sama alebo v spojení s neexistujúcimi normami, ktoré by upravovali PTOS, úplne vylúčiť existenciu potenciálnej hospodárskej súťaže na nemeckom trhu. Žalobkyňa okrem toho iba tvrdí, že táto štruktúra bola veľkou prekážkou vstupu, ktorá bola podporená aj vertikálnou integráciou nadregiónálnych veľkoobchodníkov. Netvrdí však, že bránila akémukoľvek vstupu na trh.
- 111 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že žiadny prvok nedokázal preukázať, že Komisia by sa nesprávne domnievala, že na nemeckom trhu s plynom existovala potenciálna hospodárska súťaž od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000.
- 112 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené vyššie, treba prvú časť prijať v rozsahu, v akom sa týka obdobia od 1. januára 1980 do 24. apríla 1998, a zamietnuť v rozsahu, v akom sa týka obdobia od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000.
- 113 Keďže prvá časť bola prijatá iba čiastočne, je ďalej potrebné preskúmať ostatné časti uvedené na podporu tohto žalobného dôvodu, keďže sa týkajú obdobia od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000.

b) O druhej časti

- 114 V rámci tejto časti žalobkyňa spochybňuje analýzu Komisie, podľa ktorej mohol mať kartel významný aktuálny alebo potenciálny účinok na obchod s plynom medzi Francúzskom a Nemeckom do augusta 2000.
- 115 Žalobkyňa v tejto súvislosti uvádza v podstate dve výhrady založené po prvé na nedostatočnom odôvodnení a po druhé na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení.

– O prvej výhrade

- 116 Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené z dôvodu, že nepreukázalo, do akej miery mohol mať kartel vplyv na obchod s plynom medzi Francúzskom a Nemeckom od 1. januára 1980, a že podmienky uplatnenia článku 81 ES boli v tom čase splnené.
- 117 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že povinnosť odôvodnenia je podstatnou formálnou náležitosťou, ktorú treba odlišovať od otázky dôvodnosti odôvodnenia týkajúcej sa zákonnosti sporného aktu z hmotnoprávneho hľadiska (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 67, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 4. júla 2006, Hoek Loos/Komisia, T-304/02, Zb. s. II-1887, bod 54). Podľa ustálenej judikatúry nedostatok odôvodnenia rozhodnutia, ktoré spôsobuje ujmu, musí umožniť účinné vykonanie preskúmania jeho zákonnosti a poskytnúť dotknutej osobe dostatok informácií na to, aby zistila, či je rozhodnutie dôvodné. Dostatočnosť takého odôvodnenia treba posudzovať v závislosti od okolností daného prípadu, najmä od obsahu predmetného aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu o získanie vysvetlení, ktorý môžu mať osoby, ktorým je rozhodnutie určené (rozsudky Súdu prvého stupňa z 28. apríla 1994, AWS Benelux/Komisia, T-38/92, Zb. s. II-211, bod 26, a zo 14. mája 1998, Gruber + Weber/Komisia, T-310/94, Zb. s. II-1043, bod 209).

118 Komisia v prejednávanej veci v odôvodnení 261 napadnutého rozhodnutia pripomenula, že podľa judikatúry na to, aby bola dohoda spôsobilá ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musí na základe súboru objektívnych právnych alebo skutkových okolností umožniť, aby sa dalo s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohla mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Komisia v odôvodnení 262 uvedeného rozhodnutia dodala, že v súlade s usmerneniami o pojme ovplyvnenia obchodu uvedenom v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. EÚ C 101, 2004, s. 81), dohody o rozdelení trhov, ktoré zahŕňajú viaceré členské štáty, sú svojou povahou spôsobilé zosúladiť podmienky hospodárskej súťaže, ovplyvniť prepojenie obchodu tým, že odklonia tradičné obchodné toky od ich prirodzeného smeru, a teda ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Komisia ďalej v odôvodnení 263 tohto rozhodnutia poukázala na to, že uplatnenie článku 81 ods. 1 ES na dohodu o rozdelení trhov a na zosúladený postup sa neobmedzuje iba na časť predaja účastníkov, ktorý skutočne zahŕňal prepravu tovarov z jedného členského štátu do druhého, a že skutočnosť, že výrobky sú svojou povahou ľahko predmetom cezhraničného obchodu, poskytuje dobrú informáciu, pokiaľ ide o otázku, či môže byť obchod medzi členskými štátmi ovplyvnený. Komisia v tom istom odôvodnení konštatovala, že tým, že dohoda a protisúťažné správanie predmetných podnikov v prejednávanej veci smerovali k zachovaniu konkurenčnej situácie pred liberalizáciou obmedzením dodávok plynu prepraveného plynovodom MEGAL, ktorý predstavuje hlavný spôsob dovozu zemného plynu do Nemecka a Francúzska, čiže zamedzením cezhraničnej hospodárskej súťaže na nemeckom a francúzskom trhu s plynom bránili týmto podnikom v úsilí, aby jeden podnikal na vnútroštátnom trhu druhého, a mali teda vplyv, alebo prinajmenšom boli spôsobilé mať významný vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

119 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne uviedla dôvody, pre ktoré sa domnievala, že kartel mohol ovplyvniť obchod medzi Francúzskom a Nemeckom od 1. januára 1980 a že podmienky uplatnenia článku 81 ES boli splnené. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že napadnuté rozhodnutie tiež výslovne poukazuje na situáciu „pred liberalizáciou“, teda do 10. augusta 2000, takže žalobkyňa nesprávne tvrdí, že dokazovanie Komisie sa obmedzuje na obdobie po tomto dátume.

120 Prvú výhradu treba teda zamietnuť.

– O druhej výhrade

121 Žalobkyňa tvrdí, že rozhodnutie je postihnuté skutkovým omylom a nesprávnym právnym posúdením. Podľa nej sprievodné listy nemohli mať významný aktuálny alebo potenciálny vplyv na obchod medzi Nemeckom a Francúzskom do augusta 2000, keďže nemecký a francúzsky trh boli do tohto dátumu fakticky aj právne uzavreté hospodárskej súťaži, takže obchod s pozemným plynom medzi týmito krajinami by nebol odlišný v prípade neexistencie predmetných praktík.

122 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 81 ods. 1 ES sa uplatňuje len na dohody, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Podľa ustálenej judikatúry na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe objektívnych právnych alebo skutkových dôvodov umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by sa dalo obávať skutočnosti, že budú brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi (pozri rozsudok Súdneho dvora z 23. novembra 2006, Asnef-Equifax a Administración del Estado, C-238/05, Zb. s. I-11125, bod 34 a tam citovanú judikatúru).

123 Ovplyvnenie obchodu vnútri Spoločenstva preto vo všeobecnosti vyplýva zo súčasného výskytu viacerých faktorov, ktoré by nemuseli byť nevyhnutne určujúcimi faktormi takéhoto vplyvu, pokiaľ by sa posudzovali samostatne. Na zistenie, či kartel citeľne vplýva na obchod medzi členskými štátmi, ho treba skúmať v hospodárskom a právnom kontexte (pozri rozsudok Asnef-Equifax a Administración

del Estado, už citovaný v bode 122 vyššie, bod 35 a tam citovanú judikatúru). V tomto smere nie je dôležité, či je vplyv kartelu na obchod nepriaznivý, neutrálny alebo priaznivý. Obmedzenie hospodárskej súťaže je totiž spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi vtedy, ak je spôsobilé odkloniť obchodné toky zo smeru, ktorým by sa inak uberali (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 29. októbra 1980, van Landewyck a i./Komisia, 209/78 až 215/78 a 218/78, Zb. s. 3125, bod 172).

- 124 Okrem toho spôsobilosť kartelu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, t. j. jeho potenciálny vplyv, postačuje na to, aby spadol do pôsobnosti článku 81 ES, a nie je potrebné preukázať skutočné narušenie obchodu (rozsudok Súdneho dvora z 21. januára 1999, Bagnasco a i., C-215/96 a C-216/96, Zb. s. I-135, bod 48, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Zb. s. II-5169, bod 166). Je však potrebné, aby potenciálny vplyv kartelu na medzištátny obchod bol citeľný alebo, povedané inými slovami, aby nebol bezvýznamný (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 28. apríla 1998, Javico, C-306/96, Zb. s. I-1983, body 12 a 17).
- 125 Navyše kartel s pôsobnosťou na celom území jedného členského štátu má vo svojej podstate za následok upevnenie rozdelenia trhu na vnútroštátnej úrovni, čím bráni vzájomnej hospodárskej preniknuteľnosti trhov sledovanej Zmluvou ES (rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný v bode 122 vyššie, bod 37).
- 126 V predmetnom prípade sa musí konštatovať, že keďže Komisia nepreukázala existenciu potenciálnej hospodárskej súťaže na nemeckom trhu s plynom od 1. januára 1980 do 24. apríla 1998 (pozri bod 104 vyššie) a je nesporné, že francúzsky trh nebol otvorený hospodárskej súťaži prinajmenšom do augusta 2000, nesprávne dospela k záveru, že predmetná dohoda a prax mohli mať citeľný účinok na obchod medzi členskými štátmi pred 24. aprílom 1998.
- 127 Platí to o to viac, že Komisia najmä založila svoj záver v tejto súvislosti, ako vyplýva z odôvodnenia 263 napadnutého rozhodnutia, na skutočnosti, že táto dohoda a prax bránili cezhraničnej hospodárskej súťaži na nemeckom a francúzskom trhu s plynom. Keďže na týchto dvoch trhoch neexistovala hospodárska súťaž, nie je vôbec možné, aby došlo k jej zabráneniu a v dôsledku toho aby obchod medzi členskými štátmi nebol ovplyvnený.
- 128 V prípade obdobia od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000 treba túto výhradu naopak zamietnuť, keďže existencia potenciálnej hospodárskej súťaže na nemeckom trhu s plynom nebola riadne spochybnená (pozri bod 111 vyššie), a obmedzenie tejto súťaže mohlo mať teda významný vplyv na obchod medzi členskými štátmi.
- 129 Tieto úvahy nie sú spochybnené tvrdeniami žalobkyne, ktoré sa zakladajú na usmerneniach o pojme ovplyvnenie obchodu uvedenom v článkoch 81 ES a 82 ES. Žalobkyňa totiž spochybňuje tvrdenia uvedené v odôvodnení 262 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 118 vyššie), pričom tvrdí, že neexistencia predpokladu liberalizácie a vytvárania vnútorného trhu s plynom do (prinajmenšom) augusta 2000 je objektívnou skutočnosťou, ktorá v zmysle judikatúry umožňuje s dostatočnou pravdepodobnosťou vylúčiť, že dohoda o rozdelení predmetných trhov mohla mať významný vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Ako však bolo uvedené v rámci preskúmania prvej časti, v deň podpísania sprievodných listov nebolo možné vylúčiť predpoklad liberalizácie z dlhodobého hľadiska (pozri bod 80 vyššie). Navyše samotná neexistencia vytvorenia vnútorného trhu s plynom nevyučovala existenciu obchodu s plynom vo vnútri Spoločenstva, ktorý mohol byť ovplyvnený, keďže taký obchod mohol totiž existovať napriek nedokončeniu vnútorného trhu. Námietku žalobkyne treba teda zamietnuť. Rovnako je potrebné zamietnuť tvrdenie založené na tom, že tieto usmernenia uvádzajú, že „hoci absolútne prekážky nezávislé od dohody alebo postupu bránia cezhraničnému obchodu medzi členskými štátmi, ten môže byť ovplyvnený iba vtedy, ak môžu byť tieto prekážky zrušené v predvídateľnej budúcnosti“, keďže zrušenie týchto prekážok nebolo z dlhodobého hľadiska vylúčené.

130 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že je potrebné čiastočne vyhovieť druhej výhrade uvedenej v rámci druhej časti, čiže tejto poslednej uvedenej výhrade, v rozsahu, v akom sa týka obdobia od 1. januára 1980 do 24. apríla 1998. Túto časť treba naopak zamietnuť v rozsahu, v akom sa týka obdobia od 24. apríla 1998 do 10. augusta 2000.

c) O tretej časti

131 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s článkom 81 ES, pravidlami týkajúcimi sa vykonávania dôkazov a povinnosťou odôvodnenia z dôvodu neexistencie dôkazu o existencii namietaného porušenia od januára 1980 do februára 1999.

132 V tejto súvislosti treba na úvod poukázať na to, že vzhľadom na to, že Komisia nekonštatovala existenciu porušenia spáchaného vo Francúzsku do 10. augusta 2000 a že z preskúmania prvej časti vyplýva, že nesprávne konštatovala existenciu porušenia spáchaného v Nemecku od 1. januára 1980 do 24. apríla 1998, preskúmanie tejto časti treba obmedziť na obdobie od tohto posledného uvedeného dátumu do februára 1999.

133 Ďalej treba poznamenať, že v rámci komplexného porušenia, na ktorom sa podieľali viacerí výrobcovia počas niekoľkých rokov a ktorého cieľom bola spoločná regulácia trhu, nemožno od Komisie požadovať, aby presne kvalifikovala porušenie v prípade každého podniku a v každom danom okamihu ako dohodu alebo ako zosúladený postup, keďže v každom prípade je jedna aj druhá z týchto foriem porušenia uvedená v článku 81 ES (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. apríla 1999, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Zb. s. II-931, bod 696).

134 Komisia teda oprávnene kvalifikovala také komplexné porušenie ako dohodu „a/alebo“ zosúladený postup, keďže toto porušenie obsahuje skutočnosti, ktoré je potrebné kvalifikovať ako „dohodu“, a skutočnosti, ktoré je potrebné kvalifikovať ako „zosúladený postup“ (rozsudok *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, už citovaný v bode 133 vyššie, bod 697).

135 V takej situácii je potrebné dvojitú kvalifikáciu chápať nie ako kvalifikáciu, ktorá vyžaduje súčasne a kumulatívne dôkaz, že každá z týchto skutkových okolností vykazuje znaky dohody a zosúladeného postupu, ale ktorá označuje komplexný celok obsahujúci skutkové okolnosti, z ktorých boli niektoré kvalifikované ako dohoda a iné ako zosúladený postup v zmysle článku 81 ods. 1 ES, ktorý nestanovuje osobitnú kvalifikáciu pre tento druh komplexného porušenia (rozsudok *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, už citovaný v bode 133 vyššie, bod 698).

136 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry existenciu protisúťažného postupu alebo dohody treba odvodiť z určitého množstva zhodujúcich sa skutočností a nepriamych dôkazov, ktoré posudzované ako celok môžu predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, pokiaľ neexistuje iné logické vysvetlenie (pozri rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 2006, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia*, C-105/04 P, Zb. s. I-8725, body 94 a 135 a tam citovanú judikatúru).

137 Takéto nepriame dôkazy a zhodujúce sa skutočnosti umožňujú odhaliť nielen existenciu protisúťažných správania a dohôd, ale aj dĺžku trvania pokračujúceho protisúťažného správania a obdobie uplatňovania dohody, ktorá bola uzavretá v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže (rozsudok *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia*, už citovaný v bode 136 vyššie, bod 95).

138 Napokon je potrebné pripomenúť, že požiadavka právnej istoty, ktorú musia mať hospodárske subjekty, znamená, že pokiaľ existuje spor o existencii porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, Komisia, ktorá znáša dôkazné bremeno ňou zistených porušení, predkladá dôkazy, ktorými možno z právneho hľadiska

dostatočne preukázať existenciu skutočností, na ktorých je porušenie založené. Pokiaľ ide konkrétne o uvádzanú dĺžku trvania porušenia, tá istá zásada právnej istoty ukladá, že v prípade neexistencie dôkazov, ktoré sú spôsobilé priamo preukázať dĺžku trvania porušenia, Komisia uvádza prinajmenšom dôkazy, ktoré súvisia s blízkymi skutočnosťami z hľadiska času tak, aby bolo možné odôvodnene pripustiť, že toto porušenie trvalo neprerušene medzi dvoma konkrétnymi dátumami (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. júla 1994, Dunlop Slazenger/Komisia, T-43/92, Zb. s. II-441, bod 79).

- 139 Ako vyplýva z odôvodnenia 211 napadnutého rozhodnutia, Komisia sa v prejednávanej veci domnievala, že správanie predmetných podnikov, ktoré spočívalo v počiatkovej dohode o rozdelení trhov a v zosúladených postupoch vo forme pravidelných stretnutí určených na vzájomné zosúladenie a vykonanie tejto dohody počas viac ako 25 rokov, predstavovalo jediné a pokračujúce porušenie a „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“. Zdôraznila, že bolo by neprirodené ďalej jednak deliť toto pokračujúce správanie, ktoré sa vyznačovalo jedným účelom, a jednak vidieť v ňom viaceré odlišné porušenia, zatiaľ čo išlo naopak o jediné porušenie, ktoré sa postupne konkretizovalo dohodami, ako aj zosúladenými postupmi.
- 140 Ako však tvrdila žalobkyňa, Komisia nepredložila nijaký dôkaz o predmetnom porušení, pokiaľ ide o obdobie od januára 1980 do 4. februára 1999. Komisia túto skutočnosť nespochybňuje a vo vyjadrení k žalobe pripúšťa, že okrem sprievodných listov nepredložila presné dôkazy z obdobia pred rokom 1999. V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné zamietnuť vysvetlenie, ktoré poskytla Komisia, že po tom, ako počas inšpekcií zabavila dokumenty z obdobia po roku 1999, nepovažovala za potrebné vyžiadať si od predmetných podnikov staršie dokumenty. Nemožno totiž pripustiť, že Komisia sa opiera o svoje vlastné pochybenie pri vykonávaní dôkazov, aby si nesplnila povinnosti, ktoré jej v tomto smere vyplývajú.
- 141 Skutočnosť, že dôkaz o existencii pokračujúceho porušenia nebol predložený v prípade určitých stanovených období, nebráni tomu, aby sa porušenie považovalo za existujúce počas celkového obdobia trvajúceho dlhšie než tieto obdobia, pokiaľ také zistenie spočíva na objektívnych a zhodujúcich sa nepriamych dôkazoch (pozri v tomto zmysle rozsudok *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia*, už citovaný v bode 136 vyššie, bod 98).
- 142 Treba však pripomenúť, ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia, že predmetné podniky v roku 1975 uzavreli písomnú dohodu o rozdelení trhov, ktorú tvorila dohoda MEGAL, jej prílohy a sprievodné listy a ktorá spočívala v tom, že nedôjde k prieniku alebo dôjde len k obmedzenému prieniku jedného podniku na vnútroštátny trh druhého podniku, a že podniky tak budú chrániť svoje vnútroštátne trhy tým, že nebudú na vnútroštátnom trhu druhej strany predávať plyn prepravený plynovodom MEGAL. Ako vyplýva z celého tohto rozsudku, žiadne z tvrdení, ktoré uvádza žalobkyňa, neumožňuje spochybniť toto konštatovanie. Táto dohoda nebola uzavretá na určité obdobie a nijaké ustanovenie uvedenej dohody neuvádza dátum jej ukončenia.
- 143 Žiadna skutočnosť neumožňuje preukázať, že dohoda MEGAL, jej prílohy a sprievodné listy boli zrušené pred rokom 1999. Žalobkyňa okrem toho neuvádza žiadnu skutočnosť z obdobia pred týmto dátumom, ktorá by také preukázanie poskytla. V tejto súvislosti je potrebné konkrétne uviesť, že skutočnosť, že po preskúmaní prvej časti tohto žalobného dôvodu Všeobecný súd zrušuje článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom konštatuje existenciu porušenia spáchaného v Nemecku pred rokom 1998, nespochybňuje ako taká existenciu dohody o rozdelení trhov, ale dátum začiatku jej protiprávnej povahy. Pokiaľ ide o skutočnosť, že dohoda z roku 2004 uvádza, že predmetné podniky považovali „už dlho“ sprievodné listy z roku 1975 za „neplatné“, nemôže to poskytnúť presný údaj, ktorý by umožnil konštatovať, že predmetná dohoda v prejednávanej veci bola zrušená pred rokom 1999. Z dokumentov z obdobia po tomto dátume, najmä z emailov právneho oddelenia žalobkyne z 9. a 17. februára 2000, ktoré výslovne poukazujú na listy *Direktion G* a *Direktion I*, ktorých dôkazná hodnota sa analyzuje v bode 163 nižšie, naopak vyplýva, že žalobkyňa pokračovala v odvolávaní sa na uvedenú dohodu, čo naznačuje, že v roku 2000 nebola zrušená.

144 Za týchto podmienok bolo potrebné považovať dohodu MEGAL, jej prílohy a sprievodné listy za platné od roku 1975 do roku 1999, a teda počas relevantného obdobia na účely preskúmania tejto časti, ako je vymedzené v bode 132 vyššie, teda od roku 1998 do roku 1999, takže nebolo potrebné, aby Komisia predložila dodatočný dôkaz týkajúci sa ich vykonania počas uvedeného obdobia. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že predmetná situácia v prejednávanej veci sa odlišuje od situácie, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Dunlop Slazenger/Komisia, už citovanom v bode 138 vyššie, ktorý uvádza žalobkyňa. Komisia totiž v tejto veci okrem iného konštatovala existenciu dvoch listov z rokov 1977 a 1985, ktorými predmetný podnik vylučoval vývoz. Súd prvého stupňa konštatoval, že vzhľadom na to, že Komisia nemohla uviesť dôkazy, ktoré by mohli potvrdiť pokračujúci charakter porušenia vytýkaného uvedenému podniku od roku 1977 do roku 1985, z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že začiatok porušovania musel spadať do roku 1977. Ako však vyplýva z bodu 45 uvedeného rozsudku, na rozdiel od prejednávanej veci sa list z roku 1977 týkal presnej ponuky a nepredstavoval opatrenie na neurčitý čas, ako to je v prípade dohody MEGAL a sprievodných listov.

145 Z toho vyplýva, že tretiu časť treba zamietnuť.

146 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že prvej a druhej časti tohto žalobného dôvodu je potrebné čiastočne vyhovieť a tretiu časť treba zamietnuť.

147 V dôsledku toho je potrebné zrušiť článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom konštatuje existenciu porušenia spáchaného v Nemecku medzi 1. januárom 1980 a 24. aprílom 1998.

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu od augusta 2000

148 Tento žalobný dôvod, v ktorom žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila skutkového omylu a nesprávneho právneho posúdenia pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu od augusta 2000, sa delí na štyri časti založené po prvé na porušení článku 81 ES z dôvodu neexistencie jediného a pokračujúceho porušenia od 1. januára 1980 do 30. septembra 2005 a v dôsledku toho premlčania sprievodných listov, po druhé na porušení článku 81 ES a pravidiel vykonávania dôkazov z dôvodu neexistencie zhody vôle predmetných podnikov pri uplatnení sprievodných listov od augusta 2000, po tretie na porušení článku 81 ES z dôvodu zjavne nesprávneho posúdenia stretnutí a výmen medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 a po štvrté na porušení článku 81 ES a povinnosti odôvodnenia z dôvodu neposúdenia samostatnosti správania žalobkyne v Nemecku a spoločnosti E.ON vo Francúzsku.

149 Prvú časť je potrebné preskúmať nakoniec.

a) O druhej časti

150 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala existenciu zhody vôle medzi predmetnými podnikmi pri uplatňovaní sprievodných listov od augusta 2000.

151 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia je povinná preukázať porušenia, ktoré konštatuje, a zaobstarať dôkazy, ktorými môže z právneho hľadiska dostatočne preukázať existenciu skutočností zakladajúcich porušenie (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 173 a tam citovanú judikatúru).

152 Navyše v konaní o žalobe o neplatnosť podanej na základe článku 230 ES má súd Únie preskúmať iba zákonnosť napadnutého aktu (rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 174).

- 153 Postavenie súdu tak v prípade žaloby o neplatnosť, ktorá smeruje proti rozhodnutiu Komisie, v ktorom sa konštatuje existencia porušenia pravidiel hospodárskej súťaže a ktoré ukladá pokuty jeho adresátom, spočíva v posúdení, či dôkazy a iné materiály, o ktoré sa Komisia vo svojom rozhodnutí opiera, sú dostatočné na preukázanie existencie vytýkaného porušenia (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 175 a tam citovanú judikatúru).
- 154 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že existencia pochybnosti súdu v tejto súvislosti musí byť na prospech podniku, ktorému bolo určené rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie. Súd preto nemôže dospieť k záveru, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala predmetné porušenie, ak má v tejto súvislosti naďalej akékoľvek pochybnosti, osobitne v rámci konania o neplatnosť rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 177 a tam citovanú judikatúru).
- 155 Komisia je tak na účely odôvodnenia konštatovania, že došlo k porušeniu, povinná predložiť dostatočne presné a zhodujúce sa dôkazy (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 179 a tam citovanú judikatúru).
- 156 Je však potrebné zdôrazniť, že každý dôkaz predložený Komisiou nemusí so zreteľom na každý bod porušenia nutne zodpovedať týmto kritériám. Postačuje, ak súbor dôkazov, o ktoré sa inštitúcia opiera, zodpovedá v celom posúdení tejto požiadavke (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 180 a tam citovanú judikatúru).
- 157 Z odôvodnenia 163 napadnutého rozhodnutia v prejednávanej veci vyplýva, že Komisia sa domnievala, že predmetné podniky v roku 1975 uzavreli dohodu, v zmysle ktorej žalobkyňa nebude predávať plyn prepravený plynovodom MEGAL zákaznikom v Nemecku a spoločnosť E.ON nebude predávať plyn prepravený plynovodom MEGAL vo Francúzsku. Komisia konštatovala, že pokiaľ boli európske trhy s plynom otvorené a pokiaľ v dôsledku toho dohoda o rozdelení trhov „mohla mať významný dopad na trh v rokoch 1998/2000“, tieto podniky uvedenú dohodu oficiálne neukončili a výslovne ju nevyhlásili za obsolentnú. V tejto súvislosti Komisia poukázala okrem iného na to, že interné dokumenty predmetných podnikov, ako aj obchod medzi nimi ukazujú, že tieto podniky sa domnievali, že zákaz, aby žalobkyňa používala východiskové body plynovodu MEGAL v Nemecku, a zákaz, aby spoločnosť E.ON prepravovala plyn týmto plynovodom vo Francúzsku, boli záväzné.
- 158 Práve vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné preskúmať tri výhrady, ktoré žalobkyňa uvádza na podporu tejto časti, založené po prvé na porušení zásady prezumpcie neviny a na nedostatočnej dôkaznej hodnote sprievodných listov od augusta 2000, po druhé na nedostatočnej dôkaznej hodnote dôkazov, ktoré Komisia zohľadnila na účely preukázania, že predmetné podniky sa zhodli na tom, že uvedené listy považovali po tomto dátume za záväzné, a po tretie na tom, že Komisia predložila dôkazy preukazujúce „upustenie“ od sprievodných listov po liberalizácii.
- 159 Na tento účel sa javí vhodné preskúmať druhú, potom tretiu a napokon prvú výhradu.
- O druhej výhrade
- 160 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že skutočnosti, z ktorých Komisia vychádzala, sú nepresné a nejednoznačné a nestačia na potvrdenie zhody vôle, na základe ktorej môže vzniknúť predmetná dohoda, v tomto prípade uplatňovanie sprievodných listov po liberalizácii.
- 161 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že na posúdenie dôkaznej hodnoty dokumentu je potrebné jednak overiť spoľahlivosť informácie, ktorú tento dokument obsahuje, a zohľadniť najmä pôvod dokumentu, okolnosti jeho vypracovania, subjekt, ktorému je určený, a jednak položiť si otázku, či sa podľa svojho obsahu zdá rozumný a vierohodný (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Dresdner Bank a i./Komisia, T-44/02 OP, T-54/02 OP a T-56/02 OP, T-60/02 OP a T-61/02 OP, Zb. s. II-3567, bod 121 a tam citovanú judikatúru).

- 162 V prejednávanej veci však žiadna skutočnosť neumožňuje spochybníť dôkaznú hodnotu dokumentov, z ktorých Komisia vychádzala, keď považovala sprievodné listy za záväzné od augusta 2000.
- 163 Pokiaľ ide v prvom rade o dokumenty pochádzajúce z právneho oddelenia žalobkyne, treba poukázať na to, že Komisia v odôvodneniach 64 a 65 napadnutého rozhodnutia pripomenula obsah poznámky z 3. decembra 1999 a emailov z 9. a 17. februára 2000. Čo sa týka poznámky z 3. decembra 1999, v podstate z nej vyplýva, že uvedené právne oddelenie sa domnievalo, že žalobkyňa sa nemôže odvolávať na nové právne prostredie týkajúce sa liberalizácie, aby zásobovala zákazníkov v Nemecku plynom prepravovaným plynovodom MEGAL. Ak žalobkyňa podľa tejto poznámky mohla odobrať prepravovaný plyn, aby zásobovala takých zákazníkov, zmarilo by to dohody týkajúce sa tohto plynovodu. Pokiaľ ide ďalej o dva emaily z 9. a 17. februára 2000, ako uviedla Komisia, tie sa výslovne odvolávajú na listy Direktion G a Direktion I. Uvádza sa v nich totiž, že prvý z uvedených listov svedčí o „rozsiahlom rozdelení trhu“ medzi predmetné podniky, „z čoho sa vynára otázka týkajúca sa právnej hodnoty takéhoto dokumentu (nijaká!)“, a že v druhom z týchto listov, ktorý sa kvalifikuje ako „skvelý“, sa uvedené podniky zhodujú na tom, aby žalobkyňa nedodávala plyn (priamo alebo nepriamo) zákazníkovi nachádzajúcemu sa v Nemecku. V tejto súvislosti je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že uvedené emaily potvrdzujú ťažkosti výkladu sprievodných listov. Je pravda, že z týchto emailov vyplýva, že právne oddelenie žalobkyne si kládlo otázku, či spoločnosť E.ON mohla prepravovať plyn pre tretie subjekty prostredníctvom plynovodu MEGAL, a poukázalo na to, že v minulosti vyložilo predmetné listy v prospech spoločnosti E.ON, pričom sa domnievalo, že spoločnosť E.ON mohla donútiť tretí subjekt, ktorý chcel prepravovať plyn týmto plynovodom, aby s ňou uzavrel zmluvu. Nič to však nemení na tom, že analýza dotknutých sprievodných listov vykonaná právnym oddelením žalobkyne je, pokiaľ ide o obmedzenia, ktoré tieto listy zavádzajú, výslovná a zbavená akejkoľvek nejednoznačnosti, ako vyplýva zo znenia týchto dokumentov. Za týchto podmienok sa Komisia nedopustila pochybenia, keď mohla vychádzať z týchto troch dokumentov a v podstate sa na ich základe domnievať, že žalobkyňa vedela o protiprávnej povahe dohody, ale pokračovala v jej dodržiavaní, ako je to uvedené v bode 4.2.2.2 napadnutého rozhodnutia.
- 164 Pokiaľ ide v druhom rade o zápisnice spoločnosti E.ON týkajúce sa stretnutí zo 4. februára a 24. júna 1999, zo zápisnice z prvého z týchto stretnutí vyplýva, že spoločnosť E.ON si starostlivo poznamenala niektoré pripomienky uvedené na predchádzajúcich stretnutiach, že určité osoby v rámci žalobkyne uvažovali prinajmenšom o oddelenom predaji plynu v Nemecku prostredníctvom plynovodu MEGAL. Podľa tohto dokumentu žalobkyňa v nadväznosti na to uviedla, že jeho cieľom bolo optimalizovať jej postavenie odosielateľa a akcionára, a že pokiaľ by nadobudli platnosť nové pravidlá o PTOS, musela by chrániť svoje záujmy, pričom by však vždy zohľadnila dlhodobý úzky vzťah so spoločnosťou E.ON. Žalobkyňa tiež sľúbila, že bude spoločnosť E.ON informovať o svojich úvahách. Zo zápisnice z druhého stretnutia ďalej vyplýva, že žalobkyňa uviedla, že zvažuje prípadne využiť obchodné príležitosti v Nemecku, hoci to nie je namierené proti spoločnosti E.ON. Podľa tejto zápisnice tiež spomenula, že za súčasného zmluvného režimu týkajúceho sa plynovodu MEGAL mohla tento plynovod použiť iba ako tranzitnú trasu a nebola oprávnená odobrať plyn v Nemecku, pričom spoločnosť E.ON v tejto súvislosti naopak uvádza, že možnosť, aby žalobkyňa čerpala plyn z plynovodu MEGAL, by znamenala všeobecnú zmenu a doplnenie zmluvného rámca MEGAL. To potvrdzuje nielen skutočnosť, že žalobkyňa sa pokúsila uistiť spoločnosť E.ON, pokiaľ išlo o jej zámery v Nemecku, ale aj že predmetné podniky sa považovali za viazané ustanoveniami predmetnej dohody.
- 165 Komisia sa teda v odôvodnení 70 napadnutého rozhodnutia nedopustila pochybenia, keď poukázala na to, že hoci tieto dokumenty umožňujú preukázať, že spoločnosť E.ON sa domnievala, že určité osoby v rámci žalobkyne zvažovali prienik na juhonemecký trh, potvrdzujú tiež, že spoločnosť E.ON sa pokúsila žalobkyňu od toho odradiť a že žalobkyňa prisľúbila, že zohľadní dlhodobý úzky vzťah so spoločnosťou E.ON a že ju bude podrobne informovať o svojich úvahách. Rovnako oprávnené Komisia vzhľadom na znenie týchto dokumentov konštatovala, že predmetné podniky sa dohodli na tom, že prípadný vstup žalobkyne na trh v oblasti plynovodu MEGAL musí byť predmetom ich spoločného stanoviska.

- 166 Je pravda, že ako uvádza žalobkyňa, žiadny z dvoch dokumentov výslovne nepoukazuje na zachovanie platnosti sprievodných listov. Jasne z nich však vyplýva, a najmä z listu týkajúceho sa stretnutia z 24. júna 1999, že zmluvný rámec týkajúci sa plynovodu MEGAL, ktorého neoddeliteľnou súčasťou sú aj sprievodné listy, a obmedzenia, ktoré tieto listy zavádzali, pokiaľ ide o možnosť, aby žalobkyňa čerpala plyn v Nemecku z tohto plynovodu, považovali predmetné podniky stále za záväzné. V každom prípade na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, z odôvodnení 67 až 70 napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že Komisia použila tieto dokumenty, aby ukázala, že podniky považovali tieto listy za záväzné, pričom závery uvedené v odôvodnení 70 sa nezaoberajú ich obsolentnou povahou ani ich záväznou povahou. Pokiaľ ide napokon o bod 4.2.2.4 napadnutého rozhodnutia, v ktorom je rozvinutá úvaha, že „[žalobkyňa] sľubuje, že nebude konkurovať [spoločnosti E.ON] v Nemecku“, je potrebné poukázať na to, že hoci sa taká úvaha môže zdať zjednodušená, napriek tomu nie je vecne nesprávna, keďže predmetné dokumenty preukazujú, že žalobkyňa mala v úmysle zohľadniť jej vzťah so spoločnosťou E.ON a informovať túto spoločnosť o svojich úvahách týkajúcich sa prípadného predaja v Nemecku a že obchodné príležitosti, ktoré chcela využiť, nie sú namierené proti spoločnosti E.ON.
- 167 Pokiaľ ide v treťom rade o internú poznámku spoločnosti E.ON z 8. júna 2001 spísanú na účely stretnutia so žalobkyňou 12. júna 2001, Komisia z nej vyvodila, ako vyplýva z odôvodnenia 77 napadnutého rozhodnutia, že spoločnosť E.ON si bola vedomá skutočnosti, že zákaz uložený žalobkyňi čerpať plyn z plynovodu MEGAL narušil právo hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že táto poznámka spadá najmä do rámca rokovaní týkajúcich sa reštrukturalizácie zmluvného rámca plynovodu MEGAL. Z toho vyplýva, že v rámci nového spomenutého modelu sa predpokladalo, že žalobkyňa požíva právo vstupu a výstupu pozdĺž plynovodu MEGAL, ktoré by jej v praxi v každom prípade nemohlo byť z právneho hľadiska podľa GWB alebo EnWG odopreté. Spoločnosť E.ON si teda bola dobre vedomá, že nemecká právna úprava neumožňovala, aby bolo žalobkyňi odopreté právo čerpať plyn z plynovodu MEGAL. Priznanie takého práva žalobkyňi sa však predpokladalo až v budúcom kontexte opätovného prerokovania dohody MEGAL so zavedením pojmu užívanie. V každom prípade z uvedenej poznámky rovnako vyplýva, že žalobkyňa žiadala, aby mohla využívať body výstupu plynovodu MEGAL v Nemecku, čo teda znamená, že vzhľadom na existujúci zmluvný rámec ich nemohla využívať. Žalobkyňa teda nesprávne tvrdí, že Komisia mala konštatovať, že z tejto poznámky vyplývalo, že sprievodné listy už neboli platné.
- 168 Pokiaľ ide v štvrtom rade o výmenu listov medzi predmetnými podnikmi z 13. a 21. mája 2002, Komisia uviedla v odôvodnení 81 napadnutého rozhodnutia, že potvrdzuje, že E.ON sa domnievala, že list Direktion G bol záväzný a že žiadny z predmetných podnikov sa nevyjadril, že by tento list a list Direktion I boli obsolentné. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že list E.ON adresovaný žalobkyňi 21. mája 2002 v odpovedi na jej list z 13. mája 2002 odkazuje výslovne na list Direktion G, pričom uvádza, že preprava vykonávaná iným podnikom od plynovodu MEGAL je v úplnom súlade s uvedeným listom. Ak sa však tento list považuje za obsolentný a nezáväzný pre predmetné podniky, E.ON by nebola oznámila, že predmetná preprava je s ním v súlade. Skutočnosť, ktorú spomína žalobkyňa, že vo svojom liste z 13. mája 2002 neodkázala na list Direktion G alebo na list Direktion I, nie je rozhodujúca na účely preukázania obsolentnosti týchto ustanovení alebo neexistencie zhody vôle. Aj keď totiž žalobkyňa na ne v uvedenom liste v skutočnosti neodkázala, nič to nemení na závere, ako tvrdila Komisia v odôvodnení 83 napadnutého rozhodnutia, že spoločnosť E.ON by na liste Direktion G nezakladala tvrdenie, že mala právo vykonať prepravu na účet jedného zo svojich klientov, pokiaľ by sa na tento list neodvolala predtým ako na list, ktorý zakazoval tento druh prepravy. V každom prípade aj za predpokladu, že spoločnosť E.ON mohla jednostranne odkázať na tento list, nemalo by to vplyv na záver, že uvedený list sa javil ako záväzný prinajmenšom pre tento podnik, a neumožňovalo by to ani konštatovať, že sprievodné listy neboli viac pre žalobkyňu záväzné. Čo sa týka tvrdenia žalobkyne, že spoločnosť E.ON sa odvolávala na list Direktion G, aby posilnila svoju rokovaciu pozíciu voči nej, pokiaľ ide o jej právo prepravy pre tretie subjekty, toto tvrdenie v každom prípade nie je spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým dospela Komisia. Napokon tvrdenie žalobkyne, že táto výmena listov odkazuje na podmienky prepravy pre tretie subjekty a nie rozdelenia trhov, neumožňuje spochybniť skutočnosť, že uvedená výmena odhaľuje tiež záväznú povahu listu Direktion G prinajmenšom pre

spoločnosť E.ON, ani konštatovať, že žalobkyňa považovala sprievodné listy za obsolentné. Okrem toho vzhľadom na jeho znenie sa dalo vyvodiť, ako uviedla Komisia v odôvodnení 83 napadnutého rozhodnutia, že žalobkyňa sa domnievala, že dohoda MEGAL v znení platnom v tom čase zakazovala, aby spoločnosť E.ON dodávala plyn vo Francúzsku prostredníctvom plynovodu MEGAL, aj keby to bolo na účet tretieho subjektu. Také stanovisko je okrem toho v súlade s výkladom listu Direktion G, ktorý žalobkyni poskytlo jej právne oddelenie a ktorý je uvedený v listoch z 9. a 17. februára 2000.

- 169 Pokiaľ ide v piatom rade o zápisnicu spoločnosti E.ON zo stretnutia z 23. mája 2002, list spoločnosti E.ON z 27. februára 2003 a zápisnicu spoločnosti E.ON zo stretnutia z 19. februára 2004, je potrebné na úvod poukázať na to, ako tvrdí žalobkyňa, že žiadny z týchto dokumentov neodkazuje konkrétne na sprievodné listy. Komisia však v napadnutom rozhodnutí netvrdila, že to tak bolo.
- 170 Ďalej treba poukázať na to, že zo zápisnice spoločnosti E.ON zo stretnutia zodpovedných zamestnancov žalobkyne a spoločnosti E.ON z 23. mája 2002 jasne vyplýva, že žalobkyňa na tomto stretnutí potvrdila, že v tom čase nemala v úmysle predávať plyn čerpaný z plynovodu MEGAL na juhu Nemecka. Okrem toho list z 27. februára 2003, ktorý zodpovedný zamestnanec spoločnosti E.ON vo Francúzsku zaslal riaditeľovi spoločnosti E.ON v Nemecku, informuje o súkromnom stretnutí, ktoré mal tento zodpovedný zamestnanec so zodpovedným zamestnancom žalobkyne. Z toho vyplýva, že zodpovedný zamestnanec žalobkyne na tomto stretnutí okrem iného uviedol, že žalobkyňa sa zdala byť presvedčená, že musí zotrvať na svojom prístupe k nemeckému trhu. Rovnako z toho vyplýva, že aj keď sa žalobkyňa mohla pokúsiť predávať plyn v oblasti spoločnosti E.ON, bolo by to skôr na účely oboznámenia sa s trhom, než na účely bezprostredného súťaženia. Napokon zo zápisnice spoločnosti E.ON zo stretnutia zodpovedných zamestnancov žalobkyne a spoločnosti E.ON z 19. februára 2004 vyplýva, že žalobkyňa na tomto stretnutí naznačila spoločnosti E.ON, že chápe, že tá je a chce zostať hlavným dodávateľom pre [dôverné] a že chce dodržiavať aktuálne zmluvy o zásobovaní spoločnosti E.ON.
- 171 Za týchto podmienok treba konštatovať, že z týchto troch spoločne vnímaných dokumentov jasne vyplýva, že predmetné podniky si vymenili informácie o svojich rozvojových stratégiách, a najmä že žalobkyňa oznámila svoj úmysel nesúťažiť bezprostredne so spoločnosťou E.ON na nemeckom trhu a nepredávať plyn na juhu Nemecka. Aj keď tieto dokumenty neodkazujú priamo na sprievodné listy, potvrdzujú tým, že predmetné podniky rešpektovali rozdelenie trhov vyplývajúce zo zmluvy MEGAL a z uvedených listov. Tvrdenie žalobkyne, že vyhlásenia uvedené v týchto dokumentoch nijako nesúvisia s namietaným porušením, treba teda zamietnuť.
- 172 Pokiaľ ide o dôkaznú hodnotu týchto dokumentov, treba zdôrazniť, že čo sa týka skutočnosti spomenutej žalobkyňou, že ide o interné dokumenty spoločnosti E.ON, ktoré nepotvrdzujú obchod medzi predmetnými podnikmi, relevantnosť tejto okolnosti bude spochybnená v bodoch 224 až 226 nižšie. Okrem toho treba poukázať na to, že tieto dokumenty vypracovali oddelenia spoločnosti E.ON po stretnutiach alebo schôdkach, ktoré sa uskutočnili medzi zástupcami predmetných podnikov. Navyše tieto dokumenty sú určené zodpovedným zamestnancom spoločnosti E.ON. Okrem toho informácie, ktoré obsahujú, ktoré sú presné a nie neurčité, ako tvrdí žalobkyňa, sa prekrývajú a potvrdzujú existenciu rozdelenia trhov. Za týchto podmienok treba tieto dokumenty považovať za rozumné a vierohodné, a nie ako tvrdí žalobkyňa, za dokumenty s nulovou alebo slabou dôkaznou hodnotou. Pokiaľ ide o skutočnosť, že jeden z týchto dokumentov, v tomto prípade list z 27. februára 2003, obsahuje vyjadrenia prednesené počas súkromného rozhovoru, žiadna okolnosť neumožňuje domnievať sa, že by boli chybné, a presnosť jeho znenia v skutočnosti preukazuje ich pravdivosť. Napokon nič nenaznačuje, že autori týchto dokumentov a najmä listu z 27. februára 2003 podali osobný výklad skutočností alebo by mali osobný záujem na skreslení týchto skutočností, aby svojim nadriadeným predložili výsledok v súlade s ich očakávaniami, ako to bolo v prípade veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku *Dresdner Bank a i./Komisia*, už citovaného v bode 161 vyššie (bod 132), ktorý uvádza žalobkyňa.
- 173 Pokiaľ ide v šiestom rade o email zo 16. marca 2004, je potrebné pripomenúť, že týmto emailom osoba zodpovedná za predaje spoločnosti E.ON vo Francúzsku informovala dvoch zamestnancov E.ON v Nemecku o stretnutí, ktoré mala so zamestnancom žalobkyne (ktorý je jedným z jej bývalých

kamarátov z triedy), o otázke postúpenia plynu vo Francúzsku a prípadnom záujme E.ON a žalobkyne na hľadanie riešení, ktoré by umožňovali „uváženu hospodársku súťaž“. Z toho vyplýva, že hoci žalobkyňa nechcela vyvolať dojem, že sa obáva tlaku zo strany vnútroštátneho orgánu v oblasti regulácie energie, nenechala bez povšimnutia a nebola nadšená z toho, že bola príliš otvorene predmetom kritiky, a že teda, ak by sa mohlo urobiť niečo na účely preukázania, že noví vstupujúci mohli mať prístup do južnej oblasti Francúzska, vnímala by to pozitívne. Z toho tiež vyplýva, že keďže žalobkyňa chcela tomuto orgánu vyhovieť, jej zamestnanec navrhoval obchod, na základe ktorého by žalobkyňa zásobovala E.ON plynom v južnej časti Francúzska, za čo by žiadala protihodnotu. V tejto súvislosti mal na mysli podľa emailu najmä otázky týkajúce sa MEGAL. Z tohto emailu tiež vyplýva, že zamestnanec žalobkyne uviedol, že podľa toho, čo vie o dohode MEGAL, všetka kapacita plynovodu MEGAL v Medelsheime bola vyhradená zo strany žalobkyne, takže v skutočnosti aj objemy, ktoré k tomuto dátumu dovážala E.ON, boli nelegálne.

- 174 Po prvé v prejednávanej veci napriek tvrdeniu žalobkyne žiadna skutočnosť neumožňuje konštatovať, že tento email je iba vyjadrením osobných pocitov jeho autora. Zo znenia tohto dokumentu totiž jasne vyplýva, že uvedený autor, ktorý je zamestnancom zodpovedným za predaj spoločnosti E.ON vo Francúzsku, chce nemeckým zodpovedným zamestnancom spoločnosti E.ON podať informácie, ktoré mal na súkromnom stretnutí so zamestnancom žalobkyne a nie na základe svojho vlastného výkladu vymenených vyjadrení. Tieto vyjadrenia sa zdajú byť v skutočnosti vyjadreniami, ktoré odzrkadľujú postavenie žalobkyne a nie postavenie jej zamestnanca, ktorý bol prítomný na predmetnom stretnutí. Toto stretnutie sa okrem toho uskutočnilo na žiadosť zamestnanca žalobkyne, ktorý chcel rokovať pred stretnutím predmetných podnikov na vysokej úrovni, ktoré sa malo konať neskôr a ktoré sa týkalo problémov priamo súvisiacich so žalobkyňou, a to otázok postúpenia plynu vo Francúzsku a prípadného záujmu predmetných podnikov na hľadanie riešení, ktoré by umožnili „uváženu hospodársku súťaž“. Navyše predložené vyjadrenia sú dostatočne jasné a podrobné, takže neexistuje žiadna nejednoznačnosť, čo sa týka ich výkladu. Na zohľadnenie tohto dokumentu nebolo teda potrebné, aby bol tento dokument poskytnutý žalobkyňi, aby sa tá mohla od neho dištancovať, čo je prípad uvedený v rozsudku *Dresdner Bank a i./Komisia*, už citovanom v bode 161 vyššie, ktorý uvádza žalobkyňa. Okrem toho, ako bude uvedené v bode 225 nižšie, žalobkyňa nesprávne tvrdí, že z tohto posledného uvedeného rozsudku vyplýva, že zápisnica zo stretnutia, ktorú tvorí poznámka pre výlučne interné použitie, ktorá nebola žalobkyňi nijako oznámená až do správneho konania, má mimoriadne slabú dôkaznú hodnotu.
- 175 Žalobkyňa po druhé tvrdí, že pravdepodobnosť predložených vyjadrení je sporná. V žalobe však neuvádza žiadnu skutočnosť na podporu tohto tvrdenia a iba odkazuje na svoju odpoveď na oznámenie o výhradách. Hoci obsah žaloby môže byť v určitých bodoch podporený a doplnený odvolaním sa na konkrétne časti dokumentov v prílohe, celkové odvolávanie sa na iné písomnosti, aj keď sú priložené k žalobe, nemôže zakryť nedostatok základných prvkov právnej argumentácie, ktoré musia byť uvedené v žalobe (rozsudok Súdneho dvora z 31. marca 1992, *Komisia/Dánsko*, C-52/90, Zb. s. I-2187, bod 17, a uznesenie Všeobecného súdu z 21. mája 1999, *Asia Motor France a i./Komisia*, T-154/98, Zb. s. II-1703, bod 49). Keďže tvrdenie žalobkyne nie je v žalobe podložené žiadnou inou skutočnosťou, treba ho teda zamietnuť. Okrem toho vzhľadom na postavenie ich autora a toho, kto ich predkladá, ako aj na ich obsah a najmä ich presnosť sa tieto vyjadrenia zdajú byť skutočné, rozumné a vierohodné.
- 176 Po tretie tento dokument, ktorý okrem toho výslovne odkazuje na „dohody MEGAL“, v každom prípade potvrdzuje závery, ktoré môžu byť vyvedené z iných dokumentov, z ktorých Komisia vychádza pri vyvedení záveru o existencii dohody o rozdelení nemeckého a francúzskeho trhu s plynom. Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa teda na tento dokument možno odvolávať na účely preukázania predmetného porušenia. Jej argumentáciu, ktorá sa ho týka, treba teda zamietnuť.
- 177 Pokiaľ ide v siedmom rade o ďalšie dokumenty zohľadnené po oznámení o výhradách, žalobkyňa iba tvrdí, že preukázala ich nepresnosť a neurčitost' bez toho, aby uviedla, do akej miery sa Komisia dopustila pochybenia pri ich výklade. V každom prípade je potrebné konštatovať, že Komisia sa

obmedzila na citovanie týchto dokumentov v poznámke pod čiarou 98 napadnutého rozhodnutia ako príkladov, ktoré môžu tiež podporiť, ako je uvedené v emaille z 21. júla 2004 citovanom v odôvodnení 102 napadnutého rozhodnutia, jej tvrdenie, že interné dokumenty žalobkyne preukazujú, že tá sa domnievala, že nemohla čerpať plyn z plynovodu MEGAL z dôvodu zmluvných ustanovení so spoločnosťou E.ON, hoci na to pomýšľala. Argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa týchto ďalších dokumentov treba teda rovnako zamietnuť.

178 V ôsmom rade je potrebné zamietnuť argumentáciu žalobkyne, že poskytla iné logické vysvetlenie skutočností konštatovaných Komisiou alebo že vzhľadom na to, že dôkaz nie je jasný a musí byť predmetom výkladu, môžu účastníci konania prijateľným vysvetlením nahradiť vysvetlenie skutočností, ktoré poskytla Komisia. Taká argumentácia má totiž základ v judikatúre stanovenej v prípade, keď Komisia na účely vyvodenia záveru o existencii porušenia vychádza výlučne zo správania predmetných podnikov na trhu. V prejednávanej veci však Komisia na podporu svojho konštatovania existencie protisúťažnej dohody uviedla niekoľko listinných dôkazov. Okrem toho tieto skutočnosti sú jasné a dostatočne určité. Z toho vyplýva, že judikatúra, ktorú uvádza žalobkyňa, môže byť v prejednávanej veci relevantná iba v prípade, ak by sa Komisii nepodarilo preukázať existenciu porušenia na základe listinných dôkazov, na ktoré sa odvoláva (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, body 186 a 187 a tam citovanú judikatúru). Vzhľadom na to, čo bolo uvedené vyššie, to však tak nie je, a skutočnosti, ktoré uvádza Komisia, vnímané v spojení s dohodou MEGAL, jej prílohami a sprievodnými listami dostatočne odôvodňujú jej posúdenie.

179 Z toho vyplýva, že žiadne z tvrdení žalobkyne neumožňuje spochybniť záver Komisie, že interné dokumenty predmetných podnikov, ako aj obchod medzi nimi, preukazujú, že tieto podniky považovali zákaz uložený žalobkyni, aby používala body výstupu plynovodu MEGAL v Nemecku, a zákaz uložený spoločnosti E.ON, aby prepravovala plyn uvedeným plynovodom vo Francúzsku, za záväzné. Okrem toho nepriame dôkazy, ktoré v tomto smere uvádza Komisia, posudzované ako celok stačia na odôvodnenie jej posúdenia.

180 Z toho vyplýva, že druhú výhradu treba zamietnuť.

– O tretej výhrade

181 Žalobkyňa zdôrazňuje, že preukázala jednak, že predmetné podniky oficiálne a výslovne vyhlásili sprievodné listy od liberalizácie za obsolentné a viackrát zopakovali toto stanovisko, a jednak, že tieto podniky od tohto dňa už nepovažovali tieto listy za záväzné. Komisia podľa žalobkyne nezohľadnila tieto skutočnosti alebo ich posúdila zjavne nesprávne.

182 Pokiaľ ide v prvom rade o údajné vyhlásenie o obsolentnosti sprievodných listov, je potrebné pripomenúť, že Komisia v odôvodnení 163 napadnutého rozhodnutia usúdila, že keď sa európske trhy s plynom otvorili hospodárskej súťaži, predmetné podniky neskončili predmetnú dohodu a nevyhlásili uvedené listy výslovne za obsolentné.

183 Žalobkyňa po prvé tvrdí, že spoločnosť E.ON jej 7. januára 2002 poslala fax, v ktorom boli uvedené dohody MEGAL a ktorý konkretizoval, ako sa s nimi má zaobchádzať. Tento fax predovšetkým uvádzal, že listy Direktion G a Direktion I sa majú považovať za „obsolentné“, čo potvrdzuje, že predmetné podniky oficiálne považovali sprievodné listy za nezáväzné v novom regulačnom kontexte.

184 V tejto súvislosti treba po prvé poukázať na to, že fax, ktorý spoločnosť E.ON poslala žalobkyni 7. januára 2002, nadväzuje na stretnutie predmetných podnikov, ktoré sa uskutočnilo 14. decembra 2001 a ktoré malo podľa žalobkyne za cieľ zaradiť dohodu MEGAL do nového regulačného kontextu. Okrem toho na titulnej strane uvedeného faxu sa uvádza, že je k nemu pripojený návrh zoznamu dohôd existujúcich medzi predmetnými podnikmi, a je tam opísané, ako sa má zaobchádzať s ich príslušnými ustanoveniami v rámci konceptu „užívania“. Zoznam ustanovení dohody MEGAL, jej

príloh a sprievodných listov, medzi nimi aj listy Direktion G a Direktion I, sú uvedené v prílohe k predmetnému faxu. V záhlaví každej strany tejto prílohy je nápis „Nová štruktúra MEGAL – Transformácia základnej dohody a zmlúv spojených s novou dohodou o konzorciu“. O liste Direktion G sa tu uvádza, že jeho cieľom je „využitie schopnosti“ predmetných podnikov, pričom sa kladie otázka, či je možné, alebo nie uzatvoriť „dohody o preprave plynovodom MEGAL s tretími osobami“. List Direktion I sa tam opisuje tak, že jeho cieľom je to, aby nedochádzalo k „dodávaniu alebo zásobovaniu zo strany [žalobkyne] v Nemecku“. Pokiaľ ide o vážnosť, ktorú treba pripisovať týmto listom, uvedený fax používa, pokiaľ ide o informácie v uvedených listoch, pojem „obsolentné“.

185 Treba sa domnievať, že fax, ktorý poslala E.ON žalobkyni 7. januára 2002, vnímaný ako celok a vzhľadom na jeho kontext, nie je znakom toho, že by predmetné podniky považovali listy Direktion G a Direktion I za už obsolentné; uvádza sa v ňom len, že tieto podniky sa zaoberali obsolentnosťou týchto listov v kontexte novej dohody, ktorá sa práve dohadovala. Pojem „obsolentný“ znamená totiž, že predmetné podniky sa domnievali, že nie je potrebné zakotviť takéto ustanovenia do tejto novej dohody. To je potvrdené okolnosťou, podľa ktorej, pokiaľ ide o ustanovenia, v prípade ktorých nie je vyznačené, že sa má s nimi zaobchádzať ako s „obsolentnými“, sa výslovne uvádza, že sa majú začleniť do novej dohody alebo do jej príloh, a prípadne sa majú zmeniť. Navyše z titulnej strany uvedeného faxu vyplýva, že tento fax sa týka „existujúcich dohôd“. Komisia teda oprávnene uviedla v odôvodnení 80 napadnutého rozhodnutia, že tento fax odkazuje na úlohu, ktorú tieto sprievodné listy mali zohrať v budúcnosti v rámci novej dohody MEGAL a pojmu „užívanie“. Okolnosť, ktorú uvádza žalobkyňa, že zoznam pripojený k dotknutému faxu sa zmiňuje o iných sprievodných listoch, ktoré podľa nej mali obsolentný charakter v čase poslania faxu, je v tomto smere irelevantná. Teda ako Komisia usúdila v odôvodnení 80 napadnutého rozhodnutia, z predmetného faxu nemožno vyvodiť, že predmetné podniky považovali listy Direktion G a Direktion I za obsolentné v čase poslania tohto faxu.

186 Ďalej je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že dôkazy z obdobia po faxe, ktorý poslala spoločnosť E.ON žalobkyni 7. januára 2002, ktoré sa týkajú uplatnenia sprievodných listov, majú nedostatočnú dôkaznú hodnotu. V žalobe totiž žalobkyňa na podporu uvedeného tvrdenia výslovne odkazuje iba na list spoločnosti E.ON z 21. mája 2002. Ako však vyplýva z bodu 168 vyššie, tvrdenia týkajúce sa tohto listu boli už zamietnuté. Okrem toho za predpokladu, že žalobkyňa by chcela na podporu uvedeného tvrdenia rovnako odkázať na dokumenty uvedené v bodoch 168 až 178 vyššie, stačí konštatovať, že tvrdenia, ktoré sa ich týkajú, boli v uvedených bodoch zamietnuté.

187 Napokon na rozdiel od tvrdenia žalobkyne Komisia si neprotirečila tým, že tvrdila, že výklad faxu, ktorý jej spoločnosť E.ON poslala 7. januára 2002, nie je celkom jasný, pričom podala výklad v neprospech žalobkyne. Hoci je totiž pravda, že Komisia uznala, že výklad tohto faxu nebol celkom jasný, na základe jeho obsahu však usúdila, že uvedený fax neumožňoval preukázať, že predmetné podniky považovali sprievodné listy v tom čase za obsolentné. Okrem toho nemožno konštatovať, že tým, že Komisia neprijala výklad tohto dokumentu od žalobkyne a usúdila, že jasne nepreukázal, že predmetné podniky považovali sprievodné listy za obsolentné, podala tým výklad v neprospech žalobkyne. Komisia tým v skutočnosti v podstate iba zamietla stanovisko žalobkyne, ktorá sa na tento dokument odvolávala vo svoj prospech.

188 Žalobkyňa po druhé tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia viacerých skutkových okolností, ktoré potvrdzujú jej výklad faxu zo 7. januára 2002. Žalobkyňa v tejto súvislosti odkazuje v žalobe jednak na interný dokument z 19. decembra 2002, ktorý vyvoláva otázku, či nemala automaticky právo čerpať plyn z plynovodu MEGAL aj bez zmeny štruktúry, pričom poukazuje na to, že spoločnosť E.ON stále opakuje, že držiteľ zmluvy o preprave môže svoj plyn používať po celej dĺžke trasy tejto prepravy, a jednak na zápisnicu zo stretnutia, ktoré sa konalo 23. júna 2004, v ktorej sa okrem iného uvádza, že spoločnosť E.ON opätovne potvrdzuje, že žalobkyňa má už právo na prístup ku ktorémukoľvek bodu výstupu na plynovode MEGAL, pokiaľ je k dispozícii kapacita.

189 Je však potrebné konštatovať, že tieto dokumenty nie sú spôsobilé potvrdiť argumentáciu žalobkyne. Hoci je totiž pravda, že z toho môže vyplývať, že spoločnosť E.ON v podstate uviedla, že za určitých podmienok bolo možné disponovať právami výstupu na plynovode MEGAL, nič to nemení na tom, že

z dokumentov z obdobia po týchto dokumentoch a najmä z emailu z 21. júla 2004 vyplýva, že žalobkyňa sa domnievala, že v tom čase boli jej možnosti výstupu plynu z uvedeného plynovodu obmedzené na objemy nakúpené v rámci PUP a že okrem týchto objemov nedisponovala bodmi výstupu na tomto plynovode. Z uvedeného emailu totiž vyplýva, že žalobkyňa sa domnievala, že predaje boli možné z ktoréhokoľvek bodu výstupu na tomto plynovode v rozsahu objemov plynu získaných v rámci PUP. Po prekročení tejto hranice sa domnievala, že ďalší predaj už nebol viazaný na objemy plynu získané prostredníctvom PUP a že v prípade tohto predaja sa mohli použiť iba tie body vstupu, ktoré boli bodmi [dôverné]. Uvádza sa, že iné body výstupu boli vylúčené do prijatia celkovej dohody. Tento email okrem toho potvrdzuje stanovisko vyjadrené vo viacerých dokumentoch, ktoré pochádzajú z prvého polroka 2004, a teda z obdobia po dokumente z 19. decembra 2002. Z rukou písaných poznámok na stretnutí z 28. januára 2004 teda vyplýva, že body výstupu plynovodu MEGAL boli určené iba pre spoločnosť E.ON, lebo žalobkyňa robí iba prepravu a má investovať, aby mohla čerpať plyn. Pokiaľ ide o body vstupu a výstupu na plynovode MEGAL, z poznámky žalobkyne z 10. mája 2004 tiež vyplýva, že v tom čase mala žalobkyňa výlučne právo čerpať „plyn pochádzajúci z búrz“, a to plyn nakúpený v rámci PUP, v ktoromkoľvek bode vstupu alebo výstupu na uvedenom plynovode. V tejto poznámke sa tiež výslovne uvádza, že dopravenie plynu [dôverné] až ku konečným zákazníkom v Nemecku prostredníctvom bodu výstupu na plynovode MEGAL sa v tom čase nedalo uskutočniť, pretože žalobkyňa nedisponovala takými bodmi výstupu tohto plynovodu na západe. Tak isto v zápisnici zo stretnutia „stručná aktualizácia“ z 27. mája 2004 sa poukazuje na to, že zástupca žalobkyne uviedol, že nevedel o spise, ale že počul, že žalobkyňa chcela dodávať plyn na juh Nemecka z plynovodu MEGAL, čo by tak nebolo, ak by už požívala práva výstupu. Pokiaľ ide napokon konkrétne o dokument z 19. decembra 2002, z celkového posúdenia tohto dokumentu vyplýva, že v tomto dokumente sú uvedené možné vývoje práv žalobkyne v budúcom zmluvnom rámci týkajúcom sa plynovodu MEGAL. Naproti tomu z toho nemožno vyvodiť, že žalobkyňa usudzovala, že s istotou mala práva výstupu na tomto plynovode, a tým menej, že sprievodné listy považovala za obsolentné.

- 190 Navyše skutočnosti, na ktoré poukazuje žalobkyňa, sú v rozpore so zmluvnými ustanoveniami prílohy 2 dohody MEGAL, ktorá jej nedáva právo výstupu na plynovode MEGAL v Nemecku, ak sa predmetné podniky nedohodnú inak, a teda nič neumožňuje vyvodenie záveru, že tieto ustanovenia boli v danom čase zrušené alebo že sa uvedené podniky formálne dohodli na ich zmene.
- 191 Za týchto podmienok je potrebné zamietnuť argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa zjavne nesprávneho posúdenia viacerých skutkových okolností, ktoré potvrdzujú jej výklad faxu zo 7. januára 2002.
- 192 Pokiaľ ide v druhom rade o správanie žalobkyne, ktorá tvrdí, že sprievodné listy nepovažovala za záväzné, treba zdôrazniť, že Komisia v odôvodnení 163 napadnutého rozhodnutia poukázala na to, že interné predajné stratégie oboch podnikov na vnútroštátnom trhu druhej strany ani skutočný predaj plynu na týchto trhoch neprinášajú dôkaz, ktorý by zamietol záver, že tieto podniky zachovali svoju dohodu o rozdelení trhov.
- 193 Žalobkyňa v tejto súvislosti namieta, že Komisia porušila článok 81 ES, ako aj svoju povinnosť odôvodnenia tým, že nezohľadnila dôkazy, ktoré svedčia o ponukách pre zákazníkov nachádzajúcich sa na juhu Nemecka na dodávky plynu z plynovodu MEGAL. Podľa žalobkyne tieto ponuky preukazujú neexistenciu zhody vôle po liberalizácii.
- 194 Túto námietku treba však zamietnuť.
- 195 Pokiaľ totiž ide po prvé o odôvodnenie, treba poznamenať, že na účely konštatovania tvrdenia uvedeného v odôvodnení 163 napadnutého rozhodnutia Komisia v odôvodnení 73 uvedeného rozhodnutia okrem iného uviedla, že žalobkyňa predávala plyn v Nemecku iba od roku 2001 a vo veľmi obmedzenej miere. Podľa tabuľky totiž, ktorá sa nachádza v uvedenom odôvodnení, boli podiely žalobkyne na trhu v Nemecku [dôverné]. Podľa tej istej tabuľky žalobkyňa predávala plyn pochádzajúci z plynovodu MEGAL iba od roku 2004, aby zásobovala [dôverné]. Komisia okrem toho v odôvodnení 101 napadnutého rozhodnutia poukázala na to, že zásobovania pochádzajúce

z uvedeného plynovodu zodpovedali relatívne nepatrnej časti celkového predaja žalobkyne v Nemecku a že objemy plynu predané z tohto plynovodu v Nemecku od roku 2004 do septembra 2005 boli takmer výlučne objemy plynu, ktoré kúpila žalobkyňa od spoločnosti E.ON v rámci PUP. Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie je dostatočne odôvodnené. Treba však konštatovať, že napadnuté rozhodnutie v tejto súvislosti výslovne neodkazuje na ponuky, ktoré žalobkyňa vypracovala pre klientov na juhu Nemecka na dodávky z plynovodu MEGAL. Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že hoci je Komisia na základe článku 296 ZFEÚ povinná odôvodniť svoje rozhodnutia s uvedením skutkových a právnych okolností, od ktorých závisí zákonné odôvodnenie opatrenia, a úvah, ktoré ju viedli k prijatiu jej rozhodnutia, nevyžaduje sa, aby sa zaoberala všetkými skutkovými a právnymi otázkami, ktoré vzniesol každý dotknutý subjekt v priebehu správneho konania (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1991, DSM/Komisia, T-8/89, Zb. s. II-1833, bod 257, a z 19. mája 1994, Air France/Komisia, T-2/93, Zb. s. II-323, bod 92).

- 196 Pokiaľ ide ďalej o dôvodnosť tvrdenia uvedeného v odôvodnení 163 napadnutého rozhodnutia, je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že Komisia porušila článok 81 ES tým, že nezohľadnila jej ponuky. Totiž [*dôverné*]. Navyše vzhľadom na skutočnosti uvedené v bode 197 nižšie, z ktorých vyplýva, že žalobkyňa prinajmenšom do druhej polovice roka 2003 neuskutočňovala predaj z plynovodu MEGAL na juhu Nemecka, relevantnosť ponúk, ktoré uvádza žalobkyňa, treba relativizovať, keďže sa netýkajú tohto obdobia. Napokon vzhľadom na to, že tieto ponuky sa týkajú iba Nemecka, nemôžu spochybniť tvrdenie Komisie, keďže to sa týka francúzskeho trhu. Za týchto podmienok existencia ponúk zo strany žalobkyne ako taká nie je spôsobilá preukázať nesprávnosť tvrdenia Komisie ani neexistenciu dohody alebo zhody vôle predmetných podnikov.
- 197 Pokiaľ ide v treťom rade o ťažkosti, s ktorými sa stretla žalobkyňa v prípade čerpania plynu z plynovodu MEGAL, na úvod treba poukázať na to, že Komisia sa na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nedomnievala [*dôverné*]. Toto tvrdenie uvedené v odôvodnení 144 napadnutého rozhodnutia sa totiž nenachádza v posúdení Komisie, ale v zhrnutí tvrdení predmetných podnikov. Ďalej treba zdôrazniť, že prekážky rozvoja žalobkyne na juhu Nemecka nevyplývajú iba z problému PTOS [*dôverné*], ale aj z jej dobrovoľného správania. Je totiž potrebné pripomenúť, že v zápisnici zo stretnutia, ktoré sa konalo 23. mája 2002, sa uvádza, že žalobkyňa nemala v úmysle predávať plyn z plynovodu MEGAL na juhu Nemecka. Rovnako z poznámky z „brífingu“ žalobkyne 29. augusta 2003 vyplýva, že od roku 2001 nezamýšľala čerpať plyn z plynovodu MEGAL, aby ho uviedla na trh na juhu Nemecka, ktorý je najviac ceneným trhom spoločnosti E.ON. Rovnako je potrebné pripomenúť, že z emailu z 27. februára 2003 vyplýva, že žalobkyňa vyzerala presvedčená, že musí zotrvať na svojom prístupe k nemeckému trhu, a že aj keď sa mohla pokúsiť predávať plyn v oblasti spoločnosti E.ON, bolo by to skôr na účely oboznámenia sa s trhom, než na účely bezprostredného súťaženia. Napokon skutočnosť [*dôverné*] v každom prípade nemôže spochybniť existenciu predmetného porušenia v rozsahu, v akom sa toto porušenie zakladá na dohode MEGAL, jej prílohách a sprievodných listoch. Tvrdenie založené na konaní vo veci COMP/39.317 – E.ON Gas, ktoré sa týka správania spoločnosti E.ON, je teda neúčinné. [*dôverné*]
- 198 Pokiaľ ide v štvrtom rade o vývoj predaja spoločnosti E.ON vo Francúzsku, z odôvodnenia 73 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že spoločnosť E.ON začala predávať plyn vo Francúzsku iba v roku 2003 a vo veľmi obmedzenej miere. V tabuľke nachádzajúcej sa v uvedenom odôvodnení sa uvádza, že podiely spoločnosti E.ON na trhu vo Francúzsku boli 0,05 % v roku 2003, 0,21 % v roku 2004 a 0,5 % v roku 2005 a že počet zákazníkov počas týchto rokov bol 3, 4 a 8. Tak isto, aj keď predaj spoločnosti E.ON rástol pravidelne od roku 2003, nič to nemení na tom, že ostal na mimoriadne nízkej úrovni a týkal sa veľmi obmedzeného počtu zákazníkov. Z internej poznámky z „brífingu“ spoločnosti E.ON týkajúceho sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 20. decembra 2001, ktorá je uvedená v odôvodnení 116 napadnutého rozhodnutia, okrem toho vyplýva, že spoločnosť E.ON chcela žalobkyňu na tomto stretnutí naznačiť, že v Paríži (Francúzsko) bola otvorená predajňa, ktorej úlohou je ukázať prítomnosť spoločnosti E.ON vo Francúzsku a nie agresívne vniknúť na francúzsky trh. Okrem toho z poznámky z „brífingu“ spoločnosti E.ON týkajúceho sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 2. júla 2004 vyplýva, že spoločnosť E.ON sa zámerne zdržala pôsobenia na francúzskom trhu až do leta 2003.

Zo zápisnice žalobkyne zo stretnutia „stručná aktualizácia“ z 27. mája 2004 tiež vyplýva, že západnou hranicou pôsobenia spoločnosti E.ON v kontinentálnej Európe bola západná hranica Nemecka a že spoločnosť E.ON neprejavila záujem predovšetkým o Francúzsko. Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že predaj spoločnosti E.ON vo Francúzsku nie je spôsobilý preukázať, že táto spoločnosť nepovažovala sprievodné listy za záväzné. Údajné priemyselné dôvody slabého rozvoja spoločnosti E.ON, údajná agresívna obchodná politika vo Francúzsku a získané výsledky alebo skutočnosť, že vývoj tohto predaja sa neprerušil od roku 2005, nemôžu spochybniť listinné dôkazy, ktoré výslovne potvrdzujú vôľu spoločnosti E.ON obmedziť svoj vstup na francúzsky trh s plynom.

- 199 Treba však zdôrazniť, že tento záver platí, pokiaľ ide o francúzsky trh, iba po dohodu z roku 2004, v ktorej predmetné podniky vyhlásili, že sprievodné listy sú „neplatné“. Situácia v období po tomto dátume bude preskúmaná v rámci tretej časti štvrtého žalobného dôvodu (pozri body 367 až 378 nižšie).
- 200 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že s touto podmienkou treba tretiu výhradu zamietnuť.

– O prvej výhrade

- 201 Žalobkyňa uvádza, že Komisia tým, že sa domnievala, že sprievodné listy sa po liberalizácii ďalej uplatňovali, porušila zásadu prezumpcie neviny. Komisia mala podľa žalobkyne naopak predpokladať „upustenie“ od týchto listov od augusta 2000 dokonca bez toho, aby vyžadovala dôkaz o ich oficiálnom zrušení predmetnými podnikmi od tohto dátumu.
- 202 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že zásada prezumpcie neviny, ktorá vyplýva najmä z článku 6 ods. 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“), je súčasťou základných práv, ktoré sú podľa judikatúry Súdneho dvora chránené v právnom poriadku Únie. Vzhľadom na povahu predmetných porušení, ako aj na povahu a stupeň prísnosti sankcií, ktoré sú s nimi spojené, sa zásada prezumpcie neviny vzťahuje okrem iného na konania týkajúce sa porušení pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, ktoré môžu viesť k uloženiu pokút alebo penále (pozri rozsudky Súdu prvého stupňa JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 178, a z 5. apríla 2006 Degussa/Komisia, T-279/02, Zb. s. II-897, bod 115 a tam citovanú judikatúru).
- 203 Zásada prezumpcie neviny znamená, že každá obvinená osoba sa považuje za nevinnú, až kým jej vina nie je zákonným spôsobom preukázaná (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 2005, Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisia, T-22/02 a T-23/02, Zb. s. II-4065, bod 106).
- 204 V prejednávanej veci treba po prvé pripomenúť, ako bolo už zdôraznené najmä v bode 142 vyššie, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že predmetné podniky v roku 1975 uzavreli písomnú dohodu o rozdelení trhov, ktorú tvorila dohoda MEGAL, jej prílohy a sprievodné listy a ktorá spočívala v tom, že nedôjde k prieniku alebo dôjde len k obmedzenému prieniku jedného podniku na vnútroštátny trh druhého podniku, a že podniky tak budú chrániť svoje vnútroštátne trhy tým, že nebudú na vnútroštátnom trhu druhej strany predávať plyn prepravený plynovodom MEGAL. Ako vyplýva z celého tohto rozsudku, žiadne z tvrdení, ktoré uvádza žalobkyňa, neumožňuje spochybniť toto konštatovanie. Rovnako je potrebné pripomenúť, ako vyplýva z bodu 143 vyššie, že žiadna skutočnosť neumožňuje konštatovať, že táto dohoda bola zrušená pred rokom 1999, dokonca pred rokom 2000, a že skutočnosť, že po preskúmaní prvej časti prvého žalobného dôvodu Všeobecný súd zrušuje článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom konštatuje existenciu porušenia spáchaného v Nemecku pred rokom 1998, nespochybňuje ako taká existenciu dohody o rozdelení trhov, ale dátum začiatku jej protiprávnej povahy.
- 205 Z preskúmania druhej a tretej výhrady, ktoré sú uvedené na podporu tohto žalobného dôvodu, okrem iného vyplýva, že žiadna skutočnosť neumožnila spochybniť úvahy uvedené v odôvodnení 163 napadnutého rozhodnutia, že jednak po liberalizácii predmetné podniky oficiálne neskončili ich

dohodu a nevyhlásili ju výslovne za obsolentnú, a že jednak interné predajné stratégie oboch podnikov na vnútroštátnom trhu druhej strany ani ich predaj plynu na týchto trhoch neprinášajú dôkaz, ktorý by zamietol záver, že tieto podniky zachovali svoju dohodu o rozdelení trhov.

206 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa Komisia nedopustila pochybenia, keď nepredpokladala „upustenie“ od sprievodných listov od augusta 2000.

207 Čo sa týka judikatúry, ktorú uvádza žalobkyňa v rámci tejto výhrady, tá nie je relevantná. Na rozdiel totiž od skutočností, ktoré viedli k vydaniu rozsudku Súdu prvého stupňa z 29. júna 1995, Solvay/Komisia (T-30/91, Zb. s. II-1775), Komisia v prejednávanej veci disponovala priamymi dôkazmi o existencii údajnej dohody a/alebo zosúladeného postupu od augusta 2000, ktoré umožňujú preukázať, že dohodu o rozdelení trhov uzavretú v roku 1975 považovali predmetné podniky stále za záväznú. Tieto dôkazy boli okrem iného preskúmané v odôvodneniach 61 až 136 napadnutého rozhodnutia. Tieto dôkazy, z ktorých niektoré odkazujú na sprievodné listy, pozostávajú najmä z výmen korešpondencií alebo zo zápisníc zo stretnutí predmetných podnikov, ako aj z interných dokumentov týchto podnikov, z ktorých niektoré poukazujú na stretnutia uvedených podnikov. Ako však vyplýva z preskúmania druhej a tretej výhrady tejto časti, žalobkyňa nepreukázala nedostatočnú dôkaznú hodnotu týchto dôkazov ani to, že Komisia nesprávne usúdila, že predmetné podniky „neupustili“ od sprievodných listov po roku 2000. Pokiaľ ide o chýbajúci dôkaz o existencii protiprávneho postupu od roku 1980 do roku 1999, relevantnosť tejto okolnosti bola zamietnutá v rámci preskúmania tretej časti prvého žalobného dôvodu. Z toho vyplýva, že Komisia primerane preukázala existenciu počiatocnej dohody a jej neskoršie pokračovanie a že na rozdiel od okolností vo veci, ktorá viedla k vydaniu už citovaného rozsudku Solvay/Komisia, neodôvodnila použitie bývalých dohôd ako dôkazných prostriedkov preukazujúcich existenciu neskoršieho porušenia.

208 Zo všetkého, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že prvú výhradu treba tiež zamietnuť.

209 Keďže žiadna z výhrad, ktoré boli uvedené na podporu druhej časti, nie je dôvodná, túto časť treba v celom rozsahu zamietnuť.

b) O tretej časti

210 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne vyložila stretnutia a výmeny, ktoré sa uskutočnili medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005, a že napadnuté rozhodnutie je preto postihnuté zjavne nesprávnym posúdením.

211 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že zosúladený postup znamená formu koordinácie medzi podnikmi, ktorá hoci nedospela až k realizácii dohody v pravom zmysle slova, vedome nahrádza riziko hospodárskej súťaže praktickou spoluprácou medzi týmito podnikmi. Kritériá koordinácie a spolupráce, ktoré zakladajú zosúladený postup, treba ponímať vo vzťahu ku koncepcii ustanovení zmluvy týkajúcich sa hospodárskej súťaže, podľa ktorej si musí každý hospodársky subjekt samostatne stanoviť politiku, ktorú chce viesť na spoločnom trhu (pozri rozsudky Súdneho dvora zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb. s. 1663, bod 26; z 31. marca 1993, Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Zb. s. I-1307, bod 63, a z 28. mája 1998, Deere/Komisia, C-7/95 P, Zb. s. I-3111, bod 86).

212 Hoci táto požiadavka samostatnosti nevylučuje právo hospodárskych subjektov rozumne sa prispôbiť zistenému alebo očakávanému správaniu svojich konkurentov, prísne však bráni akémukoľvek nadviazaniu priameho alebo nepriameho kontaktu medzi takými subjektmi, ktorý by mohol byť ovplyvniť správanie aktuálneho alebo potenciálneho konkurenta na trhu, alebo by mohol odhaliť správanie takého konkurenta, ktoré sa tento konkurent rozhodol dodržiavať na tomto trhu alebo ktoré si zamýšľa osvojiť na tomto trhu, pokiaľ majú tieto kontakty za cieľ alebo za následok dosiahnutie

podmienok hospodárskej súťaže, ktoré nezodpovedajú obvyklým podmienkam predmetného trhu vzhľadom na povahu dodávaných výrobkov alebo poskytovaných služieb, veľkosť a počet podnikov a objem uvedeného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudky Suiker Unie a i./Komisia, už citovaný v bode 211 vyššie, bod 174, a Deere/Komisnia, už citovaný v bode 211 vyššie, bod 87).

- 213 Z judikatúry vyplýva, že na silne koncentrovanom oligopolnom trhu výmena informácií umožňuje podnikom poznať postavenia na trhu, ako aj obchodnú stratégiu svojich konkurentov a v dôsledku toho významne narušiť hospodársku súťaž, ktorá existuje medzi hospodárskymi subjektmi (rozsudok Súdneho dvora zo 4. júna 2009, T-Mobile Netherlands a i., C-8/08, Zb. s. I-4529, bod 34).
- 214 Z toho vyplýva, že výmena informácií medzi konkurentmi môže byť v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže, pokiaľ zmierňuje alebo odstraňuje stupeň neistoty vo fungovaní dotknutého trhu, čo vedie k obmedzeniu hospodárskej súťaže medzi podnikmi (pozri rozsudky Súdneho dvora Deere/Komisnia, už citovaný v bode 211 vyššie, bod 90, a z 2. októbra 2003, Thyssen Stahl/Komisnia, C-194/99 P, Zb. s. I-10821, bod 81).
- 215 Napokon je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry na dostatočné preukázanie účasti podniku na karteli postačuje preukázať, že dotknutý podnik sa zúčastnil na stretnutiach, na ktorých došlo k uzavretiu dohôd protisúťažnej povahy, bez toho, aby bol zjavne proti. Ak sa preukáže účasť na takýchto stretnutiach, je na tomto podniku, aby predložil dôkazy, ktoré preukazujú, že jeho účasť na predmetných stretnutiach nemala protisúťažnú povahu tým, že preukáže, že svojim konkurentom oznámil, že sa na týchto stretnutiach zúčastnil s odlišným zámerom ako oni (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 81).
- 216 Práve vzhľadom na tieto úvahy treba preskúmať obe výhrady, ktoré žalobkyňa uvádza na podporu tejto časti a ktoré v podstate smerujú k spochybneniu posúdenia Komisie, pokiaľ ide o existenciu zosúladeného postupu jednak pri rozdelení nemeckého a francúzskeho trhu s plynom v súvislosti so sprievodnými listami a jednak pri výmene citlivých informácií medzi konkurentmi.
- O prvej výhrade
- 217 Žalobkyňa tvrdí, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 neumožňujú preukázať existenciu zosúladeného postupu rozdelenia nemeckého a francúzskeho trhu s plynom v súvislosti so sprievodnými listami.
- 218 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že Komisia v odôvodnení 163 napadnutého rozhodnutia usúdila, že stretnutia predmetných podnikov sledovali rovnaký cieľ ako sprievodné listy, čiže rozdelenie trhov a obmedzenie prístupu k ich trhu, čo považovali za úplne nevyhnutné.
- 219 Žalobkyňa toto tvrdenie spochybňuje, pričom tvrdí, že Komisia ho z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala. Žalobkyňa uvádza v tomto smere štyri tvrdenia.
- 220 Pokiaľ ide v prvom rade o tvrdenie žalobkyne, že dokumenty, ktoré uviedla Komisia na podporu svojich tvrdení, majú iba mimoriadne slabú dôkaznú hodnotu, na úvod je potrebné pripomenúť, že aj keď Komisia objaví písomnosti, ktoré výslovne potvrdzujú nadviazanie nedovoleného kontaktu medzi subjektmi, akými sú zápisnice zo stretnutia, tie sú obvyčajne iba neúplné a nesúrodé, takže často sa zdá potrebné rekonštruovať niektoré detaily prostredníctvom dedukcií. Vo väčšine prípadov musí existencia protisúťažného postupu alebo dohody logicky vyplývať z určitého množstva zhôd okolností a indícií, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade, že neexistuje iné logické vysvetlenie, predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 215 vyššie, bod 57). Rovnako treba pripomenúť, ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 161 vyššie, že na posúdenie dôkaznej hodnoty dokumentu je potrebné overiť spoľahlivosť informácie, ktorú tento dokument obsahuje, a zohľadniť najmä pôvod dokumentu, okolnosti jeho vypracovania, subjekt, ktorému je určený, a položiť si otázku, či sa podľa svojho obsahu zdá rozumný a vierohodný.

- 221 V prejednávanej veci je po prvé potrebné ako neúčinné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že nebol predložený žiadny „priamy dôkaz“ o predmetnom zosúladenom postupe. Vzhľadom totiž na to, že činnosti, ktoré protisúťažné postupy a dohody zahŕňajú, sa uskutočňujú nelegálne, že stretnutia sa konajú tajne a že s nimi súvisiaca dokumentácia je minimálna (rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 215 vyššie, bod 55), nemožno od Komisie vyžadovať, aby vychádzala nevyhnutne z priamych dôkazov o týchto postupoch a dohodách. Z judikatúry citovanej v bode 220 vyššie okrem toho vyplýva, že vo väčšine prípadov musí existencia protisúťažného postupu alebo dohody logicky vyplývať z určitého množstva zhôd okolností a indícií, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade, že neexistuje iné logické vysvetlenie, predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže. Predmetné tvrdenie treba v každom prípade zamietnuť ako nedôvodné. Ako totiž vyplýva z napadnutého rozhodnutia, Komisia vychádzala z početných interných poznámok alebo zápisníc zo stretnutí predmetných podnikov, medzi nimi aj zo stretnutí „stručná aktualizácia“, ktoré sa organizovali viackrát za rok medzi vedúcimi zamestnancami uvedených podnikov a ktoré treba považovať za priame dôkazy o zosúladených postupoch. Z týchto dokumentov a najmä z dokumentov citovaných v odôvodnení 180 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že predmetné podniky na rôznych stretnutiach koordinovali svoje konania s cieľom rozdeliť si nemecký a francúzsky trh s plynom.
- 222 Po druhé argumentácia žalobkyne týkajúca sa dokumentov, ktoré údajne vyjadrujú samostatnosť stratégií predmetných podnikov, bude zamietnutá v bodoch 259 až 269 nižšie.
- 223 Po tretie tvrdenie žalobkyne, že skutočnosti uvádzané Komisiou, ktoré sú často všeobecné, sa vo „väčšine“ nevzťahujú na predmetné porušenie, treba zamietnuť. Toto tvrdenie je totiž neúčinné, lebo žalobkyňa netvrdí, že žiadny z dokumentov, ktoré uviedla Komisia, sa netýka predmetného porušenia, pričom v tejto súvislosti iba spomína „väčšinu“ skutočností uvedených Komisiou. Také tvrdenie nie je v každom prípade dôvodné. Treba totiž pripomenúť, že okolnosť, že dokument iba poukazuje na určité skutočnosti uvedené v iných dôkazoch, nestačí na to, aby bola Komisia povinná vyňať tento dokument zo súboru nepriamych dôkazov získaných v neprospech žalobkyne (rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 238). Okrem toho, aj keď sa určité dokumenty netýkajú priamo rozdelenia trhov zavedeného predmetnými podnikmi, umožňujú však potvrdiť existenciu tohto rozdelenia a vysvetliť tajné vzťahy, ktoré tieto podniky udržiavali. V každom prípade niektoré z dokumentov citovaných Komisiou sa týkajú priamo predmetného porušenia. To je najmä prípad zápisnice spoločnosti E.ON zo stretnutia z 23. mája 2002, z ktorej vyplýva, ako bolo uvedené v bode 197 vyššie, že žalobkyňa naznačila spoločnosti E.ON, že v tom čase nemala v úmysle predávať plyn z plynovodu MEGAL na juhu Nemecka. To isté platí aj o internej zápisnici spoločnosti E.ON týkajúcej sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 29. marca 2004, ktorú uvádza žalobkyňa a z ktorej vyplýva, že žalobkyňa zvažovala účasť na PUP z obavy, aby sa ruský plyn neocitol v „zlých rukách“ a aby sa nerozvinula ďalšia hospodárska súťaž pozdĺž plynovodu MEGAL. Pokiaľ ide o všeobecný charakter predmetných informácií, treba zdôrazniť, že pre podnik vinný z porušenia by bolo príliš ľahké, aby unikol akejkoľvek sankcii, ak by mohol založiť tvrdenie na všeobecnosti informácií uvedených vo vzťahu k fungovaniu protiprávnej dohody v situácii, keď existencia dohody a jej protisúťažný cieľ sú dostatočne preukázané (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 203), ako je to v prejednávanej veci.
- 224 Po štvrté skutočnosť, že iné dôkazy ako sprievodné listy, z ktorých napadnuté rozhodnutie vychádza, nie sú spoločnými alebo vymenenými dokumentmi medzi predmetnými podnikmi, ale internými dokumentmi uvedených podnikov, nie je relevantná. Treba totiž v prvom rade poukázať na to, že Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že disponovala aj „neinternými“ dôkazmi, ktoré sú uvedené v poznámke pod čiarou 199 a ktorých relevantnosť žalobkyňa náležite nespochybnila. V každom prípade žiadne ustanovenie ani žiadna všeobecná zásada práva Spoločenstva nezakazuje Komisii, aby sa voči podniku odvolala na vyhlásenia iných obvinených podnikov. Ak by tomu tak nebolo, dôkazné bremeno, ktoré má Komisia na preukázanie správania, ktoré je v rozpore s článkami 81 ES a 82 ES, by bolo neudržateľné a nezlučiteľné s úlohou dohliadať na správne uplatňovanie týchto ustanovení, ktorú jej zveruje Zmluva ES (pozri rozsudky Súdu prvého stupňa JFE

Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 192 a tam citovanú judikatúru, a z 8. júla 2008, Lafarge/Komisnia, T-54/03, neuverejnený v Zbierke, bod 57 a tam citovanú judikatúru). To isté platí, pokiaľ ide o interné dokumenty iného obvineného podniku. Interné zápisnice, ktoré sa našli počas kontroly vykonanej v kanceláriách obvineného podniku, sa totiž môžu použiť ako dôkaz proti druhému obvinenému podniku (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 24. októbra 1991, Atochem/Komisnia, T-3/89, Zb. s. II-1177, body 31 až 38, a z 11. decembra 2003, Ventouris/Komisnia, T-59/99, Zb. s. II-5257, bod 91). Navyše vzhľadom na samotnú povahu zosúladených postupov a na následné ťažkosti týkajúce sa vykonávania dôkazov, ako sú spomenuté v bode 221 vyššie, nemôže byť Komisia nútená vychádzať nevyhnutne z vymenených alebo spoločných dokumentov predmetných podnikov. Môže teda vychádzať z interných dokumentov uvedených podnikov, ak jej tieto dokumenty umožňujú preukázať existenciu porušenia.

225 Pokiaľ ide o rozsudok Dresdner Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 161 vyššie, o ktorý sa žalobkyňa opiera v rámci svojej argumentácie, nemožno z neho logicky vyvodiť, že interný dokument jedného podniku, ktorý nebol druhému podniku nijako oznámený až do správneho konania, má vo všeobecnosti z tohto dôvodu slabú dôkaznú hodnotu. Táto skutočnosť z tohto rozsudku výslovne nevyplýva a v každom prípade je v rozpore s rozsudkami Atochem/Komisnia a Ventouris/Komisnia, už citovanými v bode 224 vyššie. V rozsudku Dresdner Bank a i./Komisia, už citovanom v bode 161 vyššie, sa teda iba konštatovalo, že predmetná zápisnica bola v tejto veci poznámkou na výlučné interné použitie, ktorá nebola žalobkyniam v tejto veci nijako oznámená až do správneho konania, takže nemali možnosť dištancovať sa od jej obsahu. Táto okolnosť je však iba jednou zo skutočností, ktoré boli v tomto rozsudku zohľadnené na účely konštatovania, že táto zápisnica bola iba nepriamym dôkazom, ktorý vzbudil podozrenie o existencii zhody vôle. Na rozdiel od veci, ktorá viedla k vydaniu tohto rozsudku, v prejednávanej veci Komisia predložila niekoľko dokumentov, ktoré pochádzali od žalobkyne, ako aj od spoločnosti E.ON, a jednoznačne potvrdili existenciu zosúladených postupov.

226 Pokiaľ ide napokon o skutočnosť, že Komisia vychádzala z interných dokumentov, akými sú poznámky z „brífingov“, ktoré mali prípravný charakter a z ktorých nič nepreukazuje, že obsah bol zmenený na stretnutiach, ktorých sa týkajú, treba poukázať na to, že ak môže táto okolnosť viesť k relativizácii dôkaznej hodnoty týchto dokumentov, nemôže brániť Komisii, aby sa na ne odvolala ako na skutočnosti v neprospech žalobkyne na účely potvrdenia svojich záverov založených na iných dokumentoch. Skutočnosť, že predmetné podniky sa chceli zaoberať určitými témami súvisiacimi s rozdelením trhov medzi nimi, predstavuje sama osebe nepriamy dôkaz toho, že toto rozdelenie skutočne existovalo (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 231). Tieto dokumenty nie sú teda bez dôkaznej hodnoty, a preto sú na rozdiel od tvrdenia žalobkyne relevantné.

227 Po piate je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že dokumenty, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené, obsahujú väčšinou iba osobné a subjektívne analýzy a posúdenia pochádzajúce od zamestnancov, ktorí sú viac-menej na vysokých postoch a nie sú vždy oprávnení zastupovať alebo zaväzovať podnik. Komisia totiž nevychádzala výlučne z takých dokumentov, ale aj zo zápisníc zo stretnutí „stručná aktualizácia“, na ktorých sa stretli vedúci zamestnanci predmetných podnikov. Žalobkyňa okrem toho nepreukázala, že Komisia vychádzala iba z takých dokumentov, a spomína iba „väčšinu“ z nich bez toho, aby presne citovala tie, na ktoré chce poukázať. Okrem toho za predpokladu, že žalobkyňa odkázala vo svojom tvrdení na email zo 16. marca 2004, je potrebné pripomenúť, že dôkazná hodnota tohto emailu bola už potvrdená v bode 174 vyššie. Ďalej za predpokladu, že odkazuje na email z 27. februára 2003, ktorý sa zmiňuje o súkromnom stretnutí jedného z jej zamestnancov so zamestnancom spoločnosti E.ON, jasne z toho vyplýva, že zamestnanec žalobkyne chcel na tomto stretnutí odovzdať zamestnancovi spoločnosti E.ON určité informácie, ktoré mohli byť významné pre žalobkyňu, ako aj pre spoločnosť E.ON, pokiaľ ide o ambície žalobkyne v Nemecku. Navyše vyjadrenia spomenuté v tomto emaile sa vzhľadom na ich podrobný charakter, obsah a postavenie autora zdajú byť celkom prijateľné a objektívne vyjadrujú obsah výmeny. Tento dokument napokon jasne potvrdzuje existenciu rozdelenia trhov, keďže z neho okrem iného vyplýva,

že žalobkyňa vyzerala presvedčená, že musí zotrvať na svojom prístupe k nemeckému trhu, a že aj keď sa mohla pokúsiť predávať plyn v oblasti spoločnosti E.ON, bolo by to skôr na účely oboznámenia sa s trhom, než na účely bezprostredného súťaženia.

- 228 Po šieste tvrdenie žalobkyne, že skutočnosti, z ktorých vychádza Komisia, vzájomne nesúvisia, treba tiež zamietnuť. Žalobkyňa totiž iba tvrdí, že jednotlivé dokumenty sa zaoberajú odlišnou tematikou bez toho, aby uviedla skutočnosť, ktorá by umožnila konštatovať, že celková analýza, ktorú vykonala Komisia, je zjavne nesprávna. Okrem toho ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 220 vyššie, Komisia musí často vychádzať z určitého množstva zhôd okolností a indícií. Nemožno však vyžadovať, aby dokumenty, o ktoré sa v tomto smere opiera, vzájomne tematicky súviseli. Je teda dôležité, aby dôkazy získané Komisiou boli dostatočne presné a zhodné na vytvorenie presvedčenia o existencii namietaného porušenia. Je totiž dostačujúce, ak zhody okolností a indície, z ktorých inštitúcia vychádza, posudzované ako celok umožňujú preukázať porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. V každom prípade, ako už bolo uvedené, Komisia mala v prejednávanej veci nielen indície a dôkazy o dotknutých postupoch, ale aj písomnú dohodu, ktorá je ich základom, o ktorej žalobkyňa nepreukázala, že bola zrušená.
- 229 Za týchto podmienok treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne týkajúce sa slabej dôkaznej hodnoty dokumentov, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené.
- 230 Pokiaľ ide v druhom rade o tvrdenie žalobkyne, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 nesvedčia o zhode vôle medzi nimi s cieľom rozdeliť si nemecký a francúzsky trh s plynom v duchu sprievodných listov, je potrebné pripomenúť, že argumentácia žalobkyne, pokiaľ ide o dokumenty týkajúce sa stretnutí a výmen zo 4. februára 1999, 24. júna 1999, 23. mája 2002, 27. februára 2003, 19. februára 2004 a 16. marca 2004, bola spochybnená v rámci preskúmania tohto žalobného dôvodu. Vzhľadom na ich obsah však tieto skutočnosti samy osebe umožňujú preukázať existenciu zhody vôle medzi uvedenými podnikmi v súvislosti s predmetným porušením. Z toho vyplýva, že uvedenú argumentáciu možno zamietnuť na tomto jedinom základe.
- 231 Pre úplnosť treba v každom prípade konštatovať, ako vyplýva z bodov 232 až 238 nižšie, že argumentácia žalobkyne, ktorá smeruje k spochybneniu úvah Komisie uvedených v odôvodneniach 114 až 122 napadnutého rozhodnutia, že predmetné podniky sa zaviazali, že sa nebudú správať agresívne, a občas sa jeden z nich sťažoval na predaj alebo ceny druhého, nie je dôvodná.
- 232 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa totiž nezdá, že by Komisia nesprávne vyložila dokumenty, z ktorých vychádzala, a to poznámku z „brífingu“ spoločnosti E.ON týkajúceho sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 20. decembra 2001, internú poznámku z „brífingu“ žalobkyne z 29. augusta 2003 týkajúceho sa stretnutia z 2. septembra 2003, zápisnicu spoločnosti E.ON týkajúcu sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 29. marca 2004, zápisnicu spoločnosti E.ON týkajúcu sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 27. mája 2004 a poznámku z „brífingu“ spoločnosti E.ON týkajúceho sa stretnutia z 2. júla 2004. Žiadna skutočnosť uvedená žalobkyňou neumožňuje totiž spochybníť tvrdenia Komisie, ktoré sa zakladajú na týchto dokumentoch.
- 233 Pokiaľ ide po prvé o tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 115 napadnutého rozhodnutia, že sa zachovala dohoda o rozdelení trhov, pričom sa konšatovalo, že kontrolovaný a obmedzený vstup každého podniku na vnútroštátny trh druhej strany bol vhodný pre hospodársku súťaž nových vstupujúcich subjektov a predstavoval spôsob, ako ukázať orgánom, že na trhu sa rozvíja určitá hospodárska súťaž, žalobkyňa ho nemohla spochybníť na základe kritiky zápisnice týkajúcej sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 29. marca 2004. Táto zápisnica totiž neslúžila Komisii na podporu tohto tvrdenia, ktoré bolo v tomto smere založené na internej poznámke žalobkyne z 24. septembra 2002, ktorá okrem iného uvádzala, ako vyplýva z uvedeného odôvodnenia, že veľkí nemeckí prevádzkovatelia potrebujú alibi v Nemecku, aby ukázali, že trh je otvorený a že predmetné podniky môžu mať spoločný záujem na uzatvorení „dohody“ so silným strategickým obsahom, ktorá im

umožní obchodovať s pozíciami v Európe. Rovnako na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa Komisia nedomnievala, že vôľa žalobkyne rozvíjať sa v Nemecku prednostne na základe externého rastu, o čom svedčí predmetná zápisnica, súvisela s existenciou kartelu so spoločnosťou E.ON. Argumentácia žalobkyne je v tomto smere neúčinná.

- 234 V každom prípade táto argumentácia nie je dôvodná. Zo zápisnice týkajúcej sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 29. marca 2004 totiž vyplýva, že žalobkyňa zvažovala účasť na PUP najmä z obavy, aby sa nerozvinula ďalšia hospodárska súťaž pozdĺž plynovodu MEGAL, čo na rozdiel od tvrdenia žalobkyne predstavuje súvislosť s predmetným porušením. Čo sa týka tvrdenia žalobkyne, že z uvedenej zápisnice vyplýva jej vôľa rozvíjať sa v Nemecku bez toho, aby dbala o záujmy spoločnosti E.ON, treba poukázať na to, že za predpokladu, že to bolo tak, svedčí táto zápisnica však aj o jej vôle kontrolovať úroveň hospodárskej súťaže. Skutočnosť, že žalobkyňa oznámila svoj nesúhlas spoločnosti E.ON po zlyhaní svojho pokusu spätne odkúpiť účasť spoločnosti E.ON na [dôverné] a svojho úmyslu rozvíjať sa v Nemecku prostredníctvom vonkajších účastí, neumožňuje spochybníť toto konštatovanie. Komisia sa teda v odôvodnení 98 napadnutého rozhodnutia nedopustila pochybenia, keď z tejto zápisnice vyvodila, že žalobkyňa sa pokúsila dosiahnuť konsenzus so spoločnosťou E.ON v prípade spoločného cieľa, ktorý spočíval v zabránení tomu, aby plyn [dôverné] predávaný v PUP kupovali tretie subjekty, ktoré konkurovali predmetným podnikom pozdĺž plynovodu MEGAL.
- 235 Pokiaľ ide ďalej o tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 116 napadnutého rozhodnutia, že spoločnosť E.ON neustále uistovala žalobkyňu o tom, že nemala v úmysle agresívne konkurovať na francúzskom trhu, treba poukázať na to, že so zreteľom na poznámku z „brífingu“ spoločnosti E.ON týkajúceho sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 20. decembra 2001 a zápisnicu spoločnosti E.ON týkajúcu sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 27. mája 2004, z ktorých Komisia vychádzala, uvedené tvrdenie sa nejaví ako nesprávne. Pokiaľ ide totiž o poznámku z „brífingu“, skutočnosť, že tento dokument nepotvrdila výmena korešpondencií medzi predmetnými podnikmi alebo interný dokument žalobkyne, nemá vplyv na prejednávajúcu vec, ako vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 224 vyššie. Okrem toho, aj keď nič neumožňuje preukázať, že spoločnosť E.ON skutočne naznačila žalobkyňi, že úlohou predajne, ktorú otvorila v Paríži, bolo ukázať svoju prítomnosť, a nie agresívne vniknúť na francúzsky trh, nič to nemení na tom, že táto prípravná poznámka jasne preukazuje, že spoločnosť E.ON mala v úmysle uistiť žalobkyňu o svojej obchodnej stratégii vo Francúzsku. Táto poznámka je teda relevantným dôkazom v rámci stanovenia existencie tajnej dohody medzi predmetnými podnikmi. Pokiaľ ide o zápisnicu spoločnosti E.ON týkajúcu sa stretnutia z 27. mája 2004, žalobkyňa uznáva, že informácia týkajúca sa toho, že spoločnosť E.ON jej oznámila, že západnou hranicou jej pôsobenia v kontinentálnej Európe bola západná hranica Nemecka a že neprejavila záujem predovšetkým o Francúzsko, vyjadrovala obchodnú stratégiu spoločnosti E.ON v Európe. Žalobkyňa však spochybňuje, že toto rozhodnutie bolo z jej strany predmetom predbežnej dohody. Komisia však netvrdila, že to bolo tak. Tvrdila iba to, že spoločnosť E.ON neustále uistovala žalobkyňu o tom, že nemala v úmysle agresívne konkurovať na francúzskom trhu. Skutočnosť uvádzaná žalobkyňou, že spoločnosť E.ON takú informáciu zverejnila, aj keby bola preukázaná, nemôže toto posúdenie spochybníť. Argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa týchto dokumentov treba teda zamietnuť.
- 236 Pokiaľ ide napokon o tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 117 napadnutého rozhodnutia, že predmetné podniky sa sťažovali na predaj, ktorý uskutočňoval jeden z nich na vnútroštátnom trhu druhého, nejaví sa ako nesprávne vzhľadom na internú poznámku z „brífingu“ žalobkyne z 29. augusta 2003 týkajúceho sa stretnutia z 2. septembra 2003, na zápisnicu zo stretnutia z 27. mája 2004 a na poznámku z „brífingu“ spoločnosti E.ON týkajúceho sa stretnutia z 2. júla 2004, o ktoré sa Komisia opiera.
- 237 Čo sa totiž týka poznámky z „brífingu“ z 29. augusta 2003, tvrdenie žalobkyne, že tento dokument obsahuje úsudky, ktoré vyjadrujú iba osobný a subjektívny názor jeho autorov, treba zamietnuť vzhľadom na to, že z neho vyplýva, že bola vykonaná porovnávacia analýza činností predmetných podnikov objektívnym spôsobom. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že nič nenasvedčuje tomu, že otázky spomenuté v uvedenej poznámke z „brífingu“ sa skutočne prerokovali alebo vysvetlili, treba poukázať na

to, že v tejto poznámke z „brífingu“ sú v každom prípade uvedené skutočnosti, ktoré chcela žalobkyňa predložiť na tomto stretnutí. Ďalej na rozdiel od tvrdenia žalobkyne je táto poznámka nepriamym dôkazom o existencii kartelu, keďže z nej vyplýva, že obchodná činnosť žalobkyne v Nemecku spadá do prísne kontrolovaného a odôvodneného rámca kompenzácie stratených podielov na francúzskom trhu v iných európskych krajinách. Okrem toho z toho vyplýva, že spoločnosť E.ON patrí na prvý pohľad medzi vzory bezprostrednej hospodárskej súťaže na francúzskom trhu, zatiaľ čo žalobkyňa má naopak partnerského ducha a perspektívu uváženej hospodárskej súťaže na oboch trhoch. V tejto súvislosti bolo konkrétne uvedené, že je dôležité zamerať rokovanie so spoločnosťou E.ON na oblasť trhových cien. Dotknutá poznámka z „brífingu“ umožňuje teda konštatovať, že žalobkyňa si sťažovala na súťažný charakter ponúk spoločnosti E.ON vo Francúzsku a chcela zaujať primeraný konkurenčný postoj a dohodnúť sa s týmto podnikom v oblasti trhových cien, čo nepredstavuje súťažné správanie bez ohľadu na ponuky, ktoré mohla žalobkyňa uskutočniť v Nemecku, a ťažké podmienky, s ktorými sa tam mohla stretnúť. Komisia napokon správne usúdila, vychádzajúc z predmetnej poznámky z „brífingu“, že žalobkyňa reagovala na ponuku spoločnosti E.ON týkajúcu sa zásobovania zákazníka bez toho, aby úplne využila svoj priestor na voľnú úvahu. Z tohto dokumentu totiž vyplýva, že pokiaľ ide o túto ponuku, žalobkyňa nevyčerpala svoj priestor na voľnú úvahu, ktorý jej ponúkal jej obchodný rámec, pričom tento priestor bol využitý skôr vtedy, keď musela čeliť napríklad konkurencii [dôverné]. Skutočnosť, ktorú uvádza žalobkyňa, že z dôvodu vlastnej stratégie [dôverné] nemôže vysvetliť osvojenie si odlišného správania v závislosti od konkurenta, s ktorým musela súťažiť.

238 Pokiaľ ide ďalej o zápisnicu zo stretnutia z 27. mája 2004 a poznámku týkajúcu sa stretnutia z 2. júla 2004, žiadna skutočnosť neumožňuje konštatovať, že výklad podaný Komisiou je nesprávny. Z uvedenej zápisnice totiž vyplýva, že žalobkyňa bola naďalej vnímaná ako podnik s agresívnym a nebezpečným obchodným správaním na nemeckom trhu. Z uvedenej poznámky okrem toho vyplýva, že v rámci rokovaní medzi spoločnosťou E.ON a žalobkyňou zastávala spoločnosť E.ON názor, že z dôvodu príliš agresívnych ponúk bola hodnota plynu na nemeckom trhu poškodená, zatiaľ čo žalobkyňa zastávala tvrdenie, že musela ustúpiť tlaku Komisie, ktorá si želala cezhraničnú hospodársku súťaž, a že nemecký trh mal pre ňu kvôli jeho veľkosti a geografickému postaveniu veľký význam. Komisia teda mohla na týchto dokumentoch založiť konštatovanie, že predmetné podniky si sťažovali na predaj, ktorý uskutočnil jeden z nich na vnútroštátnom trhu druhého. Okrem toho, aj keď tieto dokumenty poukazujú na existenciu určitej formy hospodárskej súťaže, rovnako dávajú najavo skutočnosť, že tieto podniky si vymieňali informácie týkajúce sa ich obchodnej stratégie. Rovnako predstavujú nepriamy dôkaz existencie dohody o rozdelení vnútroštátnych trhov (alebo dohodnutého prieniku) vzhľadom na to, že z nich vyplýva, že z dôvodu činnosti žalobkyne v Nemecku sa zvýšili predajné činnosti spoločnosti E.ON vo Francúzsku, pričom taký súmerný prienik je možný iba za prítomnosti takej dohody. Tak isto vzhľadom na ich znenia mohla Komisia bez toho, aby sa dopustila pochybenia, použiť tieto dokumenty na účely konštatovania predmetného porušenia.

239 Pokiaľ ide v treťom rade o tvrdenie žalobkyne, že písomnosti zo spisu, ktoré boli opomenuté alebo nesprávne vyložené, preukazujú neexistenciu zosúladeného postupu, žalobkyňa tvrdí, že tieto písomnosti svedčia o samostatnej stratégii predmetných podnikov v Nemecku a vo Francúzsku, o existencii bezprostrednej hospodárskej súťaže medzi nimi na ich domácom trhu a o vôli žalobkyne čo najskôr dokončiť reštrukturalizáciu dohody MEGAL, aby sa stala plnohodnotným prepravcom v Nemecku. Túto argumentáciu treba zamietnuť. Existenciu zosúladeného postupu rozdelenia trhov, ktorý vyplýval zo stretnutí a výmen uskutočnených medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005, okrem úvah týkajúcich sa francúzskeho trhu počas obdobia po auguste 2004, ktoré budú preskúmané v rámci štvrtého žalobného dôvodu, Komisia totiž z právneho hľadiska dostatočne preukázala, najmä prostredníctvom dokumentov o stretnutiach a výmenách zo 4. februára 1999, 24. júna 1999, 23. mája 2002, 27. februára 2003, 19. februára 2004 a 16. marca 2004. Ďalej s výnimkou internej zápisnice z 19. januára 2004 a obchodného plánu spoločnosti GDF Deutschland pre Nemecko z 30. apríla 2004, žalobkyňa na podporu svojho tvrdenia iba odkazuje na skutočnosti uvedené vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách a v žalobe neuvádza žiadnu argumentáciu, ktorá by sa konkrétne týkala týchto dokumentov. Tak isto okrem týchto dvoch posledných uvedených dokumentov nemožno taký odkaz na dokumenty pripojené k žalobe pripustiť, a to z dôvodov uvedených v bode 175 vyššie. Pokiaľ ide okrem

toho o internú zápisnicu žalobkyne z 19. januára 2004, stačí poukázať na to, že sa týka iba desiatich zmlúv o dodávkach, ktoré sa navyše týkajú zákazníkov s bydliskom výlučne v severozápadnom Nemecku (čiže mimo oblasti zásobovania z plynovodu MEGAL), a že sa v nej uvádza, že prístup iných strán na územie sa sťažil pre vysoké ceny PTOS alebo pre aktuálnu nemožnosť zásobovania z plynovodu MEGAL. Tento dokument ani nespochybňuje existenciu bezprostrednej hospodárskej súťaže medzi predmetnými podnikmi, ako tvrdí žalobkyňa, ale potvrdzuje neexistenciu hospodárskej súťaže medzi nimi v oblasti zásobovania z plynovodu MEGAL, ako aj to, že žalobkyňa sa nemohla z neho zásobovať. Dôvod tejto nemožnosti nie je uvedený, ale z predmetnej zápisnice možno vyvodiť, že sa líši od ťažkostí súvisiacich s PTOS, ktoré sú tiež spomenuté. Pokiaľ ide napokon o obchodný plán spoločnosti GDF Deutschland pre Nemecko z 30. apríla 2004, uvádza sa v ňom, že uzatváranie nových zmlúv sa jasne zrýchlilo od druhej polovice roka 2003 a že je to výsledok viac ako dvojročnej prítomnosti na území, [dôverné]. Tak isto z toho vyplýva, že akákoľvek prítomnosť žalobkyne na nemeckom trhu ju dostáva do konfrontácie s veľkými prevádzkovateľmi. V tomto dokumente sa však neuvádza, či sa predmetné zmluvy týkajú oblasti zásobovania z plynovodu MEGAL. Tento dokument naopak potvrdzuje, že žalobkyňa sústredila svoje ponuky do severozápadného Nemecka, [dôverné]. Tieto dokumenty teda neumožňujú spochybniť argumentáciu Komisie.

240 Pokiaľ ide v štvrtom rade o tvrdenie žalobkyne založené na tom, že dotknuté stretnutia boli odôvodnené štrukturálnymi a obchodnými vzťahmi, ktoré spájali predmetné podniky, je potrebné poukázať na to, že hoci Komisia zákonnosť takých vzťahov nespochybnila, nič to nemení na tom, že nemôžu odôvodniť stretnutia, ktoré viedli tiež k zosúladenému postupu, ktorý je zakázaný v článku 81 ods. 1 ES. Komisia sa však v prejednávanej veci domnievala, ako vyplýva najmä z odôvodnení 50, 63 a 158 napadnutého rozhodnutia, že aj keď cieľom veľkého počtu týchto stretnutí bolo zaoberať sa zákonnými diskusnými témami, predmetné podniky často použili tieto kontakty na prerokovanie vykonávania dohody o rozdelení trhov. Keďže nijaká skutočnosť zo spisu nespochybňuje túto úvahu, tvrdenie žalobkyne treba zamietnuť.

241 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že žalobkyňa nesprávne tvrdí, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 neumožňujú konštatovať existenciu postupu výmeny citlivých informácií medzi nimi v súvislosti so sprievodnými listami.

242 Prvú výhradu treba teda zamietnuť.

– O druhej výhrade

243 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila skutkového omylu a nesprávneho právneho posúdenia tým, že konštatovala, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 umožnili vysloviť existenciu postupu výmeny citlivých informácií medzi predmetnými podnikmi, či už to bolo v súvislosti so sprievodnými listami, alebo nezávisle od nich.

244 Vzhľadom na to, že žalobkyňa v tejto výhrade odkazuje na nezávislý zosúladený postup sprievodných listov, na úvod treba konštatovať, že jej argumentácia je neúčinná. Komisia totiž v napadnutom rozhodnutí výslovne nekonštatovala, že kontakty od roku 1999 do roku 2005 predstavovali nezávislé porušenia uvedených listov. Z napadnutého rozhodnutia vnímaného ako celok naopak vyplýva, že žalobkyňa vnímala predmetné zosúladené postupy ako súvisiace s vykonávaním dohody o rozdelení trhov pochádzajúcej z dohody MEGAL a zo sprievodných listov.

245 Ďalej je potrebné konštatovať, že tvrdenia, ktoré žalobkyňa uvádza na podporu tejto výhrady, nie sú dôvodné, či už poukazujú na zosúladený postup v súvislosti so sprievodnými listami, alebo nezávisle od nich.

246 Pokiaľ ide v prvom rade o tvrdenie žalobkyne týkajúce sa rozporu v napadnutom rozhodnutí, treba poukázať na to, že Komisia v odôvodnení 161 uvedeného rozhodnutia tvrdí, že predmetné podniky si nevymenili podrobné obchodné údaje o predaji, cenách, nákladoch, ziskoch ani zákazníkoch a že také

podieľanie sa na informáciách nebolo v danom prípade potrebné na to, aby dospeli k spoločnému stanovisku, že nebudú používať plyn prepravený plynovodom MEGAL na konkurovanie na vnútroštátnom trhu druhej strany a vo všeobecnosti na „uváženejšie“ konkurovanie. Komisia v odôvodnení 186 toho istého rozhodnutia uvádza, že predmetné podniky si pravidelne vymieňali citlivé obchodné informácie, t. j. informácie týkajúce sa cien a stratégií, preskúmavali a predbežne sa dohadovali o svojich budúcich vzájomných stratégiách a konali v súlade s očakávaniami druhej strany. Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nie sú tieto dve tvrdenia protichodné. Skutočnosť, že predmetné podniky si nevymenili „podrobné obchodné údaje“, nie je totiž v rozpore s tým, že si vymieňali „citlivé obchodné informácie“. Predmetné podniky si totiž mohli vymeniť údaje, ktoré neboli síce podrobné, mohli byť všeobecné, ale boli dôležité pre stanovenie ich obchodných stratégií.

- 247 V druhom rade je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, ktorým spochybňuje analýzu Komisie uvedenú v odôvodnení 161 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorej podieľanie sa na podrobných informáciách nebolo potrebné, keďže každý historický dodávateľ mal takmer monopolné postavenie na svojom tradičnom vnútroštátnom trhu, a že stačilo oznámiť druhej strane, že sa neuvažuje o nijakom (aktívnom) vstupe na vnútroštátny trh tejto strany. Ako totiž vyplýva z judikatúry citovanej v bode 213 vyššie, na silne koncentrovanom oligopolnom trhu môže výmena informácií podnikom umožniť, aby poznali postavenia na trhu, ako aj obchodnú stratégiu svojich konkurentov, a z toho dôvodu významne narušiť hospodársku súťaž, ktorá existuje medzi hospodárskymi subjektmi. Táto judikatúra nevyžaduje, aby sa predmetná informácia týkala podrobných informácií. V podmienkach oligopolného trhu, akým je predmetný trh v prejednávanej veci, môže teda výmena hoci aj všeobecných informácií týkajúcich sa predovšetkým obchodnej stratégie podniku narušiť hospodársku súťaž. Okrem toho, aj keď žalobkyňa tvrdí, že taký scenár je v praxi mimoriadne zriedkavý, v replike uznáva, že judikatúra v zásade nevylučuje, aby výmena „všeobecných“ informácií bola sankcionovateľná, pokiaľ má za cieľ znížiť stupeň neistoty vo fungovaní predmetného trhu a v dôsledku toho obmedziť hospodársku súťaž medzi podnikmi. Ďalej je potrebné dodať, že judikatúra pripúšťa, že pokiaľ podnik, ktorý sa zúčastnil na zosúladení, zostane aktívny na predmetnom trhu, domnienka príčinnej súvislosti medzi zosúladením a správaním tohto podniku na tomto trhu sa uplatní aj vtedy, ak je zosúladenie založené len na jedinom stretnutí dotknutých podnikov (rozsudok T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 213 vyššie, bod 62). V prejednávanej veci však bolo zosúladenie založené na viacerých stretnutiach.
- 248 Okolnosť, ktorú uvádza žalobkyňa, že predmetné podniky v obmedzenej miere prenikli jeden na trh druhého, neumožňuje spochybniť skutočnosť, že podieľanie sa na podrobných informáciách nebolo potrebné, keďže hospodársku súťaž mohla v každom prípade narušiť výmena informácií, medzi konkurenčnými podnikmi musela existovať neistota, ktorú zosúladenie odstránilo. Za týchto podmienok žalobkyňa nesprávne tvrdí, že analýza Komisie znižuje štandardnú dôkaznú hodnotu, ktorá sa požaduje na konštatovanie porušenia.
- 249 V treťom rade tvrdenie žalobkyne založené na tom, že predmetné podniky si nevymenili žiadnu dôvernú a strategickú informáciu v zmysle judikatúry, nemôže uspieť. Okolnosť, ktorú uvádza žalobkyňa, že predmetné podniky si nevymenili informácie týkajúce sa nákladov, cien, ziskov, predaných objemov ani zákazníkov, nie je totiž relevantná, lebo v podmienkach silne koncentrovaného oligopolného trhu, akým je trh s plynom, stačí, aby došlo k výmene informácií v zmysle judikatúry citovanej v bode 213 vyššie. Ako však vyplýva najmä z dokumentov citovaných v odôvodneniach 84, 87, 120, 121, alebo 180 napadnutého rozhodnutia, uskutočnili sa viaceré kontakty, v priebehu ktorých došlo medzi predmetnými podnikmi k výmene informácií o stratégiách jedného na vnútroštátnom trhu druhého.
- 250 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne je potrebné konštatovať, že rokovania, ktoré sa uskutočnili medzi predmetnými podnikmi, neboli „neurčitými vyhláseniami o zámeroch“. Napríklad zo zápisnice z 27. mája 2002 týkajúcej sa stretnutia z 23. mája 2002 vyplýva, že na stretnutí so spoločnosťou E.ON žalobkyňa potvrdila, že v súčasnosti nezamýšľa predávať plyn v Nemecku. Rovnako zo zápisnice zo stretnutia z 27. mája 2004 vyplýva, že západnou hranicou pôsobenia spoločnosti E.ON v západnej

Európe bola západná hranica Nemecka a že spoločnosť E.ON nemala záujem najmä o Francúzsko. Žalobkyňa okrem toho v žalobe neuvádza, na ktoré rokovanie presne poukazuje, a iba odkazuje na svoju odpoveď na oznámenie o výhradách.

- 251 V štvrtom rade treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne, ktorým spochybňuje relevantnosť dokumentov, z ktorých Komisia vychádzala.
- 252 Pokiaľ ide o email z 27. februára 2003, treba pripomenúť, že v tomto dokumente sa uvádza, že aj keď sa žalobkyňa mohla pokúsiť predávať plyn v oblasti spoločnosti E.ON, bolo by to skôr na účely oboznámenia sa s trhom, než na účely bezprostredného súťaženia. Okrem toho námietka žalobkyne založená na tom, že tento dokument sa týka osobných a subjektívnych názorov, bola spochybnená v bode 227 vyššie. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne založené na tom, že nevedela o tejto súkromnej schôdzke, treba ho zamietnuť vzhľadom na to, že z uvedeného emailu vyplýva, že jej zástupca požiadal o stretnutie zástupcu spoločnosti E.ON v súvislosti s prípravou ďalšieho stretnutia predmetných podnikov a chcel odovzdať určité informácie, ktoré by mohli byť zaujímavé pre ňu, ako aj pre spoločnosť E.ON. Okrem toho na rozdiel od toho, čo uvádza žalobkyňa, žiadna skutočnosť zo spisu neumožňuje preukázať bezprostrednú súťaž z jej strany na nemeckom trhu, keďže sa v skutočnosti uspokojila v podstate s tým, že počas sporného obdobia bude predávať objemy plynu nadobudnuté v rámci PUP.
- 253 Pokiaľ ide ďalej o email zo 16. marca 2004, vyplýva z neho, že na stretnutí so zamestnancom spoločnosti E.ON mu zamestnanec žalobkyne naznačil, že žalobkyňa považovala ceny uplatňované spoločnosťou E.ON pri niektorých zákazníkoch za príliš nízke. Rovnako z neho vyplýva, že zamestnanci predmetných podnikov pristúpili k výmene svojich vzťahov s určitými zákazníkmi vzhľadom na ceny uplatňované pri týchto zákazníkoch. Okrem toho z neho vyplýva, že zástupca žalobkyne uviedol zástupcovi spoločnosti E.ON, že vo východnej oblasti Francúzska nechcela žalobkyňa upraviť úroveň svojich cien pre „priemerných/malých“ zákazníkov, kým pri väčších zákazníkoch mohlo dôjsť k poklesu. Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne mohli byť tieto informácie zaujímavé pre spoločnosť E.ON, ktorá začala predávať plyn vo Francúzsku v roku 2003, ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia. Rovnako aj keď také informácie nie sú veľmi podrobné, umožnili spoločnosti E.ON poznať všeobecnú cenovú stratégiu, ktorú chcela žalobkyňa uskutočniť v súvislosti s príchodom konkurentov na jej územie vo vzťahu k jednotlivým typom zákazníkov. Čo sa týka okolnosti, že [dôverne], nemôže to ovplyvniť výmenu informácií, na ktorú poukazuje email zo 16. marca 2004, ktorý v každom prípade znížil úroveň neistoty, ktorá musí bežne existovať medzi konkurentmi. Pokiaľ ide okrem toho o údajnú subjektívnu vykonaného prepisu, argumentácia, ktorá s tým súvisí, bola spochybnená v bodoch 174 a 227 vyššie.
- 254 Emaily z 27. februára 2003 a 16. marca 2004 predstavujú teda dôkazy o výmene strategických informácií.
- 255 Napokon na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa v replike, Komisia nemala povinnosť „vymenovať“ všeobecné strategické informácie, ktoré boli vymenené, keďže z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že také informácie boli skutočne vymenené. Pokiaľ ide o okolnosť, že výmeny medzi predmetnými podnikmi sa uskutočnili v súvislosti s rokovaním o novej dohode MEGAL, tá nemôže odôvodniť výmenu informácií, ktorá bola spôsobilá ovplyvniť hospodársku súťaž. V každom prípade predmetné informácie, najmä tie, ktoré boli uvedené v zápisnici z 27. mája 2002 alebo v e-maile z 27. februára 2003, idú nad rámec informácií súvisiacich s opätovným dojednaním dohody MEGAL.
- 256 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne z toho vyplýva, že výmeny informácií, ktoré Komisia uviedla v napadnutom rozhodnutí, umožňovali znížiť neistotu predmetných podnikov vo fungovaní nemeckého a francúzskeho trhu s plynom a ich budúcom správaní na týchto trhoch, a v dôsledku toho významne zasiahnuť do hospodárskej súťaže, ktorá medzi nimi existovala.
- 257 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že treba zamietnuť argumentáciu žalobkyne, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 neumožňujú vysloviť existenciu postupu výmeny citlivých informácií medzi nimi, či už to bolo v súvislosti so sprievodnými listami, alebo nezávisle od nich.
- 258 Druhú výhradu treba teda tiež zamietnuť a v dôsledku toho treba v celom rozsahu zamietnuť aj tretiu časť.

c) O štvrtej časti

- 259 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené a je v rozpore s článkom 81 ES v rozsahu, v akom kvalifikovalo dotknuté postupy ako dohodu a/alebo zosúladený postup bez toho, aby preskúmalo dôkazy predložené v priebehu správneho konania, ktoré smerovali k preukázaniu samostatného správania žalobkyne v Nemecku a spoločnosti E.ON vo Francúzsku. Komisia podľa žalobkyne konkrétne nepreskúmala ekonomické tvrdenia, ktoré umožňujú spochybniť samotnú existenciu predmetného porušenia.
- 260 Treba skonštatovať, že žalobkyňa v podstate uvádza dve skupiny tvrdení, ktoré sa týkajú po prvé nezohľadnenia dôkazov preukazujúcich samostatné správanie oboch predmetných podnikov na trhu toho druhého a po druhé nezohľadnenia ekonomických dôkazov.
- 261 Pokiaľ ide v prvom rade o skutočnosti preukazujúce samostatné správanie predmetných podnikov, ktoré Komisia nepreskúmala, treba poukázať na to, že tvrdenia žalobkyne nie sú dôvodné.
- 262 Pokiaľ ide po prvé o tvrdenia žalobkyne založené na jej samostatnom správaní, treba v prvom rade poukázať na to, že skutočnosti, ktoré uvádza, sú všeobecné a neumožňujú preukázať samostatné správanie týkajúce sa konkrétne dodávania prepraveného plynu z plynovodu MEGAL, pričom porušenie konštatované v prejednávanej veci sa obmedzuje na toto odvetvie, ako vyplýva z odôvodnenia 199 napadnutého rozhodnutia.
- 263 Pokiaľ ide ďalej o údajnú [dôverné], žalobkyňa nesprávne tvrdí, že viedla [dôverné], keďže dokumenty, akými je email z 27. februára 2003, preukazujú, že to nemala v úmysle. Okrem toho existencia [dôverné] je v rozpore s internou poznámkou žalobkyne z apríla 2005, ktorá bola spísaná po sťažnostiach spoločnosti E.ON [dôverné]. V každom prípade aj za predpokladu, že by žalobkyňa viedla [dôverné], nič to nemení na tom, ako vyplýva z dôkazov predložených Komisiou, že tá bola predmetom niekoľkých výmen so spoločnosťou E.ON, pričom predmetné podniky vzájomne oľutovali [dôverné] jeden druhého na ich rôznych stretnutiach a pokúsili sa v tomto smere uistiť, ako už bolo konštatované (pozri bod 164 vyššie). Pokiaľ ide okrem toho o údajné [dôverné] získané žalobkyňou, stačí pripomenúť, že z odôvodnenia 101 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že predaj žalobkyne z plynovodu MEGAL začal iba v októbri 2004 a že objem tohto predaja bol v podstate porovnateľný s objemami nadobudnutými v rámci PUP prinajmenšom do októbra 2005.
- 264 Pokiaľ ide napokon o [dôverné], argumentácia žalobkyne založená na tom, že [dôverné], nemôže preukázať jej samostatné správanie a spochybniť úvahy Komisie, ktoré preukazujú existenciu predmetného porušenia. Z judikatúry totiž vyplýva, že preukázanie existencie okolností, ktoré poskytujú iné vysvetlenie skutkového stavu zisteného Komisiou a ktoré tak umožňujú nahradiť vysvetlenie skutkového stavu, ktoré Komisia použila na účely vyvodenia záveru o existencii porušenia pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, iným prijateľným vysvetlením, je relevantné len vtedy, ak sa Komisia opiera len o správanie predmetných podnikov na trhu, aby dospela k záveru o existencii porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 186 a tam citovanú judikatúru). V prejednávanej veci tomu tak ale nie je, keďže Komisia sa opiera o mnohé listinné dôkazy, v prípade ktorých žalobkyňa, ako to vyplýva z vyššie uvedeného, nemohla preukázať, že nemajú dôkaznú silu. V každom prípade, pokiaľ ide konkrétne o prekážky vstupu [dôverné], tieto okolnosti nemôžu ako také vylúčiť existenciu predmetného porušenia.
- 265 Pokiaľ ide po druhé o tvrdenia žalobkyne založené na samostatnom správaní spoločnosti E.ON vo Francúzsku, treba poukázať na to, ako vyplýva z judikatúry uvedenej v predchádzajúcom bode, že argumentácia založená na tom, že spoločnosť E.ON sa rozhodla brániť svoj vnútroštátny trh a rozvíjať sa iba okrajovo v iných európskych krajinách, a na tom, že spoločnosť E.ON nikdy nepovažovala francúzsky trh za prvoradý, nemôže spochybniť úvahy Komisie preukazujúce existenciu porušenia. Pokiaľ ide ďalej o tvrdenie žalobkyne, že navzdory jej slabému záujmu o francúzsky trh sa spoločnosť E.ON správala vo Francúzsku agresívne, stačí preukázať, ako vyplýva z bodu 198 vyššie, že predaj spoločnosti E.ON vo Francúzsku nemôže preukázať, že tá nepovažovala sprievodné listy za záväzné.

266 Pokiaľ ide v druhom rade o ekonomické tvrdenia, ktoré Komisia nepreskúmala, treba poukázať na to, že v prejednávanej veci Komisia vychádzala predovšetkým z cieľa dohody a zosúladených postupov sankcionovaných v článku 1 napadnutého rozhodnutia, ktorý obmedzoval hospodársku súťaž. Okrem toho uviedla početné listinné dôkazy, ktoré podľa nej preukazujú existenciu tejto dohody a týchto zosúladených postupov, ako aj ich obmedzujúci cieľ. Pokiaľ však ide o konkrétny prípad dohôd, ako je to v prejednávanej veci, ktoré sa týkajú rešpektovania domácich trhov, z judikatúry vyplýva jednak, že tieto dohody majú samy osebe cieľ obmedzujúci hospodársku súťaž a patria do kategórie dohôd výslovne zakázanej článkom 81 ods. 1 ES, a jednak, že tento cieľ, ktorého existencia je nesporne preukázaná listinnými dôkazmi, nemožno odôvodniť prostredníctvom analýzy hospodárskeho kontextu, do ktorého spadá predmetné protisúťažné správanie (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 184 a tam citovanú judikatúru).

267 Ako však v prejednávanej veci vyplýva z preskúmania prvého žalobného dôvodu a druhej a tretej časti tohto žalobného dôvodu, žalobkyňa nemohla spochybniť listinné dôkazy, ktoré umožnili Komisii preukázať existenciu predmetnej dohody a zosúladených postupov, ako aj ich protisúťažného cieľa za celé obdobie, ktorého sa tento žalobný dôvod týka. Za týchto podmienok nemožno Komisii vytýkať, že nevykonala celkové a hĺbkové ekonomické posúdenie odvetvia a správania predmetných podnikov. Pokiaľ ide o poukázanie na rozsudok Solvay/Komisia, už citovaný v bode 207 vyššie, v prejednávanej veci nie je relevantné, lebo na rozdiel od skutočností, ktoré viedli k vydaniu tohto rozsudku, mohla Komisia v prejednávanej veci vychádzať z viacerých listinných dôkazov vzťahujúcich sa na obdobie, ktorého sa tento žalobný dôvod týka, s výnimkou úvah uvedených v poslednej časti štvrtého žalobného dôvodu.

268 Keďže žalobkyňa napokon vytýka Komisii aj to, že nepreskúmala skutočnosti preukazujúce jej samostatné správanie v Nemecku a samostatné správanie spoločnosti E.ON vo Francúzsku, stačí odkázať na predchádzajúce úvahy, najmä na úvahy uvedené v bodoch 259 až 267 vyššie, ktoré spochybňujú argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa samostatnosti predmetných podnikov.

269 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že štvrtú časť je potrebné zamietnuť.

d) O prvej časti

270 Žalobkyňa zdôrazňuje, že v prípade neexistencie jediného a pokračujúceho porušenia za celé obdobie od roku 1980 do roku 2005 boli sprievodné listy v každom prípade premlčané v súlade s článkom 25 nariadenia č. 1/2003.

271 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 25 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1/2003 právomoc Komisie ukladať pokuty za porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže podlieha v zásade päťročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť dňom začiatku porušenia alebo dňom ukončenia porušenia v prípade pokračujúcich alebo opakovaných porušení. Podľa odsekov 3 a 4 tohto istého ustanovenia sa premlčanie preruší na základe akéhokoľvek aktu Komisie, ktorý sa týka vyšetrovania alebo konania o porušení, pričom premlčanie sa preruší s účinnosťou odo dňa, keď bol akt oznámený aspoň jednému podniku, ktorý sa podieľal na porušení, a uplatní sa na všetky podniky, ktoré sa podieľali na porušovaní. Z odseku 5 tohto istého článku napokon vyplýva, že po každom prerušení sa plynutie premlčania obnoví, ale premlčanie uplynie najneskôr dňom, keď uplynie lehota rovná dvojnásobku premlčacej lehoty bez toho, aby Komisia uložila pokutu alebo sankciu, pričom sa táto lehota predĺži o čas, počas ktorého bolo premlčanie pozastavené.

272 Okrem toho treba konštatovať, že rozhodnutie o konštatovaní porušenia nie je sankciou v zmysle článku 25 nariadenia č. 1/2003 a nevzťahuje sa naň premlčanie upravené v tomto ustanovení (pozri analogicky rozsudok Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 203 vyššie, bod 61). Kapitola VI nariadenia č. 1/2003, ktorá sa týka sankcií, upravuje iba pokuty a pravidelné penále a nijaké ustanovenie tohto nariadenia neumožňuje konštatovať, že rozhodnutia Komisie uvedené v článku 7 tohto nariadenia, ktorými Komisia konštatuje existenciu porušenia ustanovení článkov 81 ES alebo 82 ES, patria medzi sankcie uvedené v tejto kapitole. Premlčanie

právomoci ukladať pokuty a pravidelné penále nemôže zahŕňať premlčanie implicitnej právomoci konštatovať porušenie (pozri analogicky rozsudok Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisija, už citovaný v bode 203 vyššie, body 62 a 63).

- 273 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že Komisia musela odôvodniť legitímny záujem, aby konštatovala porušenie, ktoré zakladali sprievodné listy a ktoré bolo premlčané, treba ho zamietnuť. Ako totiž vyplýva z toho, čo bolo uvedené vyššie, premlčanie možnosti ukladať sankcie nezahŕňa premlčanie možnosti konštatovať porušenie. V každom prípade podľa judikatúry, ktorú uvádza žalobkyňa, musí Komisia odôvodniť legitímny záujem na rozhodnutí len vtedy, ak chce prijať rozhodnutie o konštatovaní porušenia, ktoré dotknutý podnik už ukončil (pozri v tomto zmysle rozsudok Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisija, už citovaný v bode 203 vyššie, bod 37). V rámci tejto časti sa však argumentácia žalobkyne zakladá na údajnom premlčaní porušenia – dokonca, ako tvrdí žalobkyňa v replike, iba na dátume začiatku porušenia –, a nie na skutočnosti, že k porušeniu došlo v minulosti.
- 274 Za týchto podmienok je argumentácia žalobkyne neúčinná v rozsahu, v akom sa týka premlčania sprievodných listov alebo porušenia.
- 275 V rozsahu, v akom sa argumentácia žalobkyne týka neexistencie jediného a pokračujúceho porušenia, je potrebné konštatovať, že musí byť zamietnutá ako nedôvodná. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že porušenie článku 81 ES môže vyplývať nielen z jednotlivého skutku, ale aj zo skupiny skutkov alebo dokonca z pokračujúceho správania (rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, Komisia/Anic Participazioni, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 81). V rámci porušenia trvajúceho niekoľko rokov skutočnosť, že k prejavom kartelu dôjde v rozličných obdobiach, ktoré môžu byť oddelené kratšími alebo dlhšími časovými medzerami, nemá vplyv na existenciu tohto kartelu, pokiaľ jednotlivé konania, ktoré sú súčasťou tohto porušenia, sledujú ten istý cieľ a patria do rámca jediného a pokračujúceho porušenia (rozsudok Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisija, už citovaný v bode 136 vyššie, bod 98).
- 276 Komisia v prejednávanej veci v odôvodnení 203 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že dohody a zosúladené postupy spadali do rámca celkového projektu, ktorý stanovil hlavné smery činností predmetných podnikov na trhu a obmedzil ich obchodné správanie s cieľom dosiahnuť ten istý protisúťažný cieľ a jediný ekonomický cieľ, a to obmedzenie akejkoľvek hospodárskej súťaže medzi nimi, čo sa týka plynu prepraveného plynovodom MEGAL. Komisia v odôvodnení 211 tohto istého rozhodnutia v podstate dospela k záveru, že správanie predmetných podnikov predstavovalo jedinú a pokračujúce porušenie a „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“.
- 277 Ako však okrem iného vyplýva z preskúmania prvého žalobného dôvodu (pozri body 142 a 143 vyššie), žalobkyňa nemohla spochybníť existenciu dohody o rozdelení predmetných trhov v prejednávanej veci do roku 2000, ani preukázať skončenie uvedenej dohody, hoci bolo konštatované, že dátum začiatku jej protiprávnosti, ktorý konštatovala Komisia, pokiaľ ide o Nemecko, je nesprávny.
- 278 Ako okrem toho vyplýva predovšetkým z preskúmania druhej časti tohto žalobného dôvodu, žalobkyňa nesprávne tvrdí, že Komisia nepreukázala existenciu zhody vôle predmetných podnikov v uplatňovaní sprievodných listov po roku 2000. Rovnako nemožno prijať žiadne z tvrdení žalobkyne, v ktorých sa uvádza, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od roku 1999 do roku 2005 neumožňujú preukázať existenciu zosúladeného postupu rozdelenia trhov v súvislosti so sprievodnými listami a výmeny citlivých informácií medzi konkurentmi.
- 279 Za týchto podmienok sa Komisia nedopustila pochybenia, keď sa domnievala, že predmetné správanie predstavovali jedinú a pokračujúce porušenie a „obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa“, hoci dĺžka trvania uvedeného porušenia je nesprávna v rozsahu, v akom sa týka nemeckého trhu.
- 280 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že liberalizácia spôsobila „veľký prelom“, ktorý spochybňuje spoločný cieľ sledovaný od roku 1975, treba poukázať na to, že žalobkyňa nepreukázala, že správanie predmetných podnikov nesledovali všetky ten istý cieľ, a to zabrániť – alebo maximálne obmedziť – akúkoľvek hospodársku súťaž vo vzťahu k svojim zákazníkmi, pričom súhlasili, že jeden neprenikne na

tradičný vnútroštátny trh druhého, aby dodávali plyn prostredníctvom plynovodu MEGAL, ako uviedla Komisia v odôvodnení 205 napadnutého rozhodnutia. Ako okrem toho vyplýva z toho, čo bolo uvedené vyššie, dôkazy predložené Komisiou ukazujú, že tieto podniky sa odvolávali na sprievodné listy aj po dátume, ktorý stanovila prvá smernica o plyne na jej prebratie, a považovali uvedené listy za záväzné.

281 Zo všetkého, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že tretiu časť treba zamietnuť bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k jej prípustnosti v rozsahu, v akom žalobkyňa odkazovala na prílohy žaloby.

282 Druhý žalobný dôvod treba teda v celom rozsahu zamietnuť.

3. O treťom žalobnom dôvode založenom na zjavnom nedostatku dôkazov, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu smerujúcich k obmedzeniu používania plynu prepraveného plynovodom MEGAL vo Francúzsku spoločnosťou E.ON

283 Tento subsidiárne uvádzaný žalobný dôvod, v ktorom žalobkyňa tvrdí, že pokiaľ ide o francúzsky trh, nemohlo byť zistené žiadne porušenie článku 81 ES, sa skladá z troch častí založených po prvé na porušení článku 81 ES z dôvodu neexistencie porušenia na francúzskom trhu, ktoré vyplývalo z listu Direktion G, po druhé na porušení článku 81 ES z dôvodu zjavne nesprávneho výkladu stretnutí a výmen medzi predmetnými podnikmi, pokiaľ ide o Francúzsko, a po tretie na subsidiárnom porušení článku 81 ES z dôvodu výnimky štátnej politiky vo Francúzsku do januára 2003.

a) O prvej časti

284 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že pokiaľ ide o francúzsky trh, na základe listu Direktion G nemohlo byť zistené žiadne porušenie článku 81 ES. V tejto súvislosti uvádza žalobkyňa v podstate tri výhrady týkajúce sa po prvé nezrozumiteľnosti tohto listu a porušenia zásady prezumpcie nevinny, po druhé zjavne nesprávneho výkladu uvedeného listu a po tretie nedostatku dôkazov, ktoré predložila Komisia na podporu svojho výkladu tohto listu.

285 Pokiaľ ide v prvom rade o výhradu žalobkyne založenú na nezrozumiteľnosti listu Direktion G a na porušení zásady prezumpcie nevinny, žalobkyňa sa odvoláva na rozpor medzi oznámením o výhradách a napadnutým rozhodnutím, pokiaľ ide o obmedzenia uložené v tomto liste.

286 V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že Komisia v bode 50 oznámenia o výhradách uviedla, že „až do nadobudnutia platnosti prvej smernice... o plyne v roku 2000, [sprievodné] listy neukladali [spoločnosti E.ON] nijaké výslovné obmedzenie, keďže [žalobkyňa] mala monopol na dovoz plynu do Francúzska“. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie, vyplýva z neho, že Komisia okrem iného konštatovala, že list Direktion G obsahoval obmedzenia pre spoločnosť E.ON. Teda v odôvodnení 222 Komisia usúdila, že tento list „mal za cieľ zabrániť spoločnosti E.ON..., aby zásobovala francúzskych zákazníkov plynom prepraveným [plynovodom] MEGAL, ktorý bol pre [spoločnosť E.ON] hlavnou prístupovou cestou pre dovoz plynu na francúzsky trh cez Nemecko“.

287 Bez toho, aby bolo v prejednávanej veci potrebné vyjadriť sa k existencii rozdielu medzi oznámením o výhradách a napadnutým rozhodnutím alebo preskúmať vysvetlenia, ktoré v tejto súvislosti uviedla Komisia, je potrebné konštatovať, že argumentácia žalobkyne, ktorá sa toho týka, je v každom prípade neúčinná. Z tejto argumentácie ako takej nemožno konkrétne vyvodiť, že list Direktion G je neurčitý a že nemohol mať vlastnosti dohody o rozdelení trhov bez porušenia zásady nevinny.

288 Oznámenie o výhradách je totiž prípravným dokumentom, ktorého skutkové a právne posúdenia majú iba čisto predbežný charakter. Neskôršie rozhodnutie nemusí byť nevyhnutne kópiou vysvetlenia výhrad a Komisia musí zohľadniť skutočnosti vyplývajúce zo správneho konania, aby buď upustila od výhrad, ktoré sa ukážu ako nedôvodné, alebo upravila a doplnila svoju skutkovú, ako aj právnu argumentáciu na podporu výhrad, ktoré konštatovala (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora

zo 7. júna 1983, *Musique Diffusion française a i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 14; zo 17. novembra 1987, *BAT a Reynolds/Komisia*, 142/84 a 156/84, Zb. s. 4487, bod 70, *Aalborg Portland a i./Komisia*, už citovaný v bode 215 vyššie, bod 67).

289 Pokiaľ ide v druhom rade o výhradu žalobkyne založenú na zjavne nesprávnom výklade listu Direktion G, je potrebné poukázať na to, pokiaľ ide po prvé o nesúlad znenia sprievodných listov, že Komisia nekonštatovala, že uvedené listy boli sformulované súladne. Okrem toho okolnosť, že list Direktion G nebol napísaný zhodne ani súladne s listom Direktion I, nemá ako taká vplyv na to, aby Komisia mohla konštatovať, že tieto listy majú podobný cieľ, a to rozdeliť vnútroštátne trhy s plynom a obmedziť prístup k vnútroštátnemu trhu predmetných podnikov.

290 Po druhé je teda potrebné overiť, či vzhľadom na obsah listu Direktion G Komisia mohla oprávnené dospieť k záveru, že uvedený list mal za cieľ zakázať E.ON uvádzať na trh plyn prepravovaný plynovodom MEGAL vo Francúzsku.

291 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že list Direktion G znie takto:

„...“

Prepravné kapacity, ktoré boli alebo budú udelené [GDF], v rámci zmluvy na prepravu plynu, sa týkajú plynu, ktorý bol alebo bude nakúpený zo strany [GDF] a ktorý bude dodaný [MEGAL] a/alebo [MEGAL Finco] na účely tranzitu na účet [GDF] smerom do Francúzska a určený na spotrebu vo Francúzsku.

Prepravné kapacity, ktoré boli alebo budú udelené spoločnosti [E.ON], v rámci zmluvy na prepravu plynu sa týkajú prepravy na akýkoľvek iný účel tranzitu, ako aj prepravy plynu plynovodom a plynu odoberaného z plynovodu v Spolkovej republike Nemecko, určeného na spotrebu v Spolkovej republike Nemecko alebo nakúpeného zo strany spoločnosti [E.ON] na účely tranzitu cez Spolkovú republiku Nemecko.

...“

292 Je však potrebné uviesť, že vzhľadom na znenie listu Direktion G tento list nezakazuje výslovne E.ON, aby dodávala alebo poskytovala plyn prepravovaný plynovodom MEGAL vo Francúzsku.

293 Ako však Komisia uviedla v odôvodnení 198 napadnutého rozhodnutia, z listu Direktion G možno vyvodiť, že pokiaľ plyn, ktorý prepravuje žalobkyňa plynovodom MEGAL, musí byť dopravený do Francúzska, ten, ktorý prepravuje spoločnosť E.ON týmto plynovodom, musí byť buď vyčerpaný v Nemecku, alebo prepravený na akýkoľvek iný účel tranzitu, čo znamená, že spoločnosť E.ON nie je oprávnená dopraviť plyn prepravovaný týmto plynovodom do Francúzska. Výraz „preprava na akýkoľvek iný účel tranzitu“ treba totiž vnímať vzhľadom na predchádzajúci odsek, ktorý prideluje žalobkyňi prepravné kapacity na plyn dodávaný „na účely tranzitu na [jej] účet... smerom do Francúzska“. Tento výraz teda znamená, že spoločnosť E.ON využíva prepravné kapacity na dodávky plynu prepravovaného do iných krajín ako Francúzsko. Teda podľa uvedeného listu plyn, ktorý mohla prepraviť spoločnosť E.ON plynovodom MEGAL, musel byť určený buď na spotrebu v Nemecku, alebo na tranzit do iných krajín ako Francúzsko.

294 Preto hoci list Direktion G nezakazuje výslovne E.ON predávať plyn vo Francúzsku, obmedzuje jej možnosti prepravovať ho do tejto krajiny prostredníctvom plynovodu MEGAL a v dôsledku toho vykonávať tam predaj plynu pochádzajúceho z tohto plynovodu. Uvedený list nemožno teda považovať iba za list, ktorého cieľom je konkretizovať podmienky prepravy plynovodom MEGAL pre tretie subjekty, ako tvrdí žalobkyňa.

295 Tento výklad potvrdzuje znenie listu Direktion G v spojení s prílohou 2 dohody MEGAL. [dôverný] Plyn prepravovaný pre E.ON nemôže teda vyústiť vo Francúzsku a byť v dôsledku toho predaný v tejto krajine. [dôverný].

- 296 Komisia sa teda nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa v odôvodnení 222 napadnutého rozhodnutia domnievala, že list Direktion G mal za cieľ zabrániť E.ON zásobovať francúzskych zákazníkov plynom prepravovaným plynovodom MEGAL. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne uvedenú v štádiu repliky, že vysvetlenie skutkového stavu, ktoré poskytla Komisia, bolo možné nahradiť iným prijateľným vysvetlením, je potrebné opätovne pripomenúť, že judikatúra, na ktorej je táto argumentácia založená, sa týka situácie, v ktorej sa Komisia na účely vyvodenia záveru o existencii porušenia opiera výlučne o správanie predmetných podnikov na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 186) a v ktorej Komisia nedisponuje listinnými dôkazmi. V prejednávanej veci to však tak nie je. List Direktion G treba totiž vzhľadom na jeho formu a jeho znenie považovať za listinný dôkaz, takže uvedená judikatúra nie je uplatniteľná. To isté platí o dôkazoch, ktoré potvrdzujú jeho obsah, a to dohoda MEGAL a jej príloha 2.
- 297 Pokiaľ ide v poslednom rade o výhradu žalobkyne založenú na tom, že Komisia nepredložila dôkaz, ktorý by umožnil preukázať, že list Direktion G mal za cieľ a/alebo za následok obmedzenie rozvoja spoločnosti E.ON vo Francúzsku, treba ju zamietnuť. Z toho, čo bolo uvedené vyššie, totiž vyplýva, že výklad tohto listu Komisiou nie je postihnutý žiadnou vadou. Ďalej aj za predpokladu, že by skutočnosti uvedené Komisiou v napadnutom rozhodnutí neumožnili udržať jej výklad, nemalo by to vplyv na uvedený výklad, ktorý okrem toho potvrdzuje znenie dohody MEGAL v spojení s jej prílohou 2.
- 298 V každom prípade je potrebné pre úplnosť konštatovať, ako vyplýva z bodov 299 až 303 nižšie, že tvrdenia žalobkyne neumožňujú spochybniť skutočnosti, ktoré uviedla Komisia v napadnutom rozhodnutí na podporu svojho výkladu.
- 299 Po prvé tvrdenie žalobkyne, že Komisia tým, že v odôvodnení 198 napadnutého rozhodnutia uznala, že v čase podpísania sprievodných listov bola prípadná konkurencia zo strany spoločnosti E.ON právne vylúčená z dôvodu monopolu, ktorý mala žalobkyňa, potvrdila, že cieľ a/alebo následok listu Direktion G nemohli v podstate smerovať k obmedzeniu predaja spoločnosti E.ON vo Francúzsku, treba zamietnuť z dôvodov uvedených v bode 70 vyššie.
- 300 Po druhé tvrdenia žalobkyne, ktoré smerujú k spochybneniu relevantnosti odkazu na prílohu 2 dohody MEGAL, treba zase zamietnuť z dôvodov uvedených v bode 295 vyššie.
- 301 Pokiaľ ide po tretie o tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 198 napadnutého rozhodnutia, že kontakty, ktoré predmetné podniky udržiavali od roku 1999, ukazujú, že existovala spojitosť medzi správaním spoločnosti E.ON na francúzskom trhu a správaním žalobkyne na nemeckom trhu, treba v prvom rade poukázať na to, že Komisia na účely potvrdenia svojho výkladu listu Direktion G nevychádzala konkrétne z tohto konštatovania. Ako vyplýva z uvedeného odôvodnenia, v skutočnosti ide o jednu zo skutočností, ktoré boli zohľadnené vo všeobecnosti na potvrdenie toho, že dohoda a/alebo zosúladený postup sa týkali aj predaja plynu spoločnosti E.ON z plynovodu MEGAL vo Francúzsku. Argumentácia žalobkyne týkajúca sa tohto tvrdenia je teda v rámci tejto časti neúčinná. Ďalej je potrebné konštatovať, že nijaká skutočnosť neumožňuje preukázať, že tvrdenie Komisie je „vadné“, ako to tvrdí žalobkyňa. Žalobkyňa okrem toho neuvádza v žalobe o tom žiadnu skutočnosť. Naopak, tvrdenie Komisie potvrdzuje okrem iného poznámka z „brífingu“ týkajúceho sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 2. júla 2004, ktorá uvádza, že spoločnosť E.ON sa zámerne zdržala pôsobenia na francúzskom trhu až do leta 2003 a že z dôvodu činnosti žalobkyne v Nemecku stúpali jej predajné činnosti vo Francúzsku, čo preukazuje existenciu spojitosti medzi predajom jedného podniku na trhu druhého. Platí to aj v prípade poznámky z „brífingu“ spoločnosti E.ON z 5. októbra 2005 týkajúceho sa stretnutia z 11. októbra 2005, z ktorej vyplýva, že spoločnosť E.ON začala predávať plyn v Nemecku koncom roka 2003 práve v reakcii na činnosti žalobkyne v Nemecku.
- 302 Po štvrté na rozdiel od tvrdenia žalobkyne sa Komisia nedopustila pochybenia, keď sa domnievala, že jej výklad listu Direktion G sa zhodoval s výkladom právneho oddelenia žalobkyne. Je pravda, že z emailov z 9. a 17. februára 2000 vyplýva, že právne oddelenie si kládlo otázku, či spoločnosť E.ON mohla prepravovať plyn pre tretie subjekty prostredníctvom plynovodu MEGAL, a poukázalo na to, že v minulosti podalo výklad tohto listu v prospech spoločnosti E.ON, pričom sa domnievalo, že

spoločnosť E.ON mohla donútiť tretí subjekt, ktorý chcel prepravovať plyn týmto plynovodom, aby uzavrel zmluvu s ňou a nie s podnikom MEGAL Finco. Okrem tohto kladenia si otázok však to isté oddelenie výslovne potvrdilo, že obsah uvedeného listu sa podobal na rozsiahle „rozdelenie trhov“ medzi predmetnými podnikmi. To teda znamená, že právne oddelenie žalobkyne sa domnievalo, že tento list obmedzil spoločnosť E.ON, aby mohla obchodovať s plynom z plynovodu MEGAL vo Francúzsku. Žalobkyňa teda nesprávne tvrdí, že tieto emaily umožňujú podporiť jej výklad.

303 Po piate je potrebné zamietnuť tvrdenia žalobkyne smerujúce k spochybneniu listinných dôkazov, ktoré predložila Komisia na podporu svojich tvrdení, v tomto prípade ide o výmenu listov z 13. a 21. mája 2002 a email zo 16. marca 2004. Na úvod je potrebné poukázať na to, ako vyplýva z bodov 81 a 96 napadnutého rozhodnutia, že Komisia nepoužila tieto dokumenty na potvrdenie svojho výkladu listu Direktion G, ale v podstate na konštatovanie, že predmetná dohoda bola stále platná. Pokiaľ ide ďalej o tvrdenia týkajúce sa výmeny listov z 13. a 21. mája 2002, treba ich zamietnuť z dôvodov uvedených v bode 168 vyššie. Pokiaľ ide napokon o tvrdenia týkajúce sa emailu zo 16. marca 2004, treba ich zamietnuť v rozsahu, v akom sa týkajú dôkaznej hodnoty uvedeného emailu z dôvodov uvedených v bode 174 vyššie. Ďalej ich treba zamietnuť v rozsahu, v akom smerujú k spochybneniu relevantnosti existencie dostupných nepoužitých kapacít. Práve totiž tým, že email zo 16. marca 2004 výslovne odkazuje na dohody MEGAL, a vzhľadom na konštatovanie, že všetky kapacity si rezervovala žalobkyňa, uvedený email kvalifikuje dovozy uskutočňované spoločnosťou E.ON vo Francúzsku za „nezákonné“. Čo sa týka [dôverné], Komisia nevychádzala z takej skutočnosti, aby podporila svoju argumentáciu, takže rozvoj žalobkyne nie je v tomto smere relevantný.

304 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že prvú časť je potrebné zamietnuť.

b) O druhej časti

305 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že pokiaľ ide o francúzsky trh, žiadne porušenie článku 81 ES nemohlo byť zistené na základe stretnutí a výmen medzi dotknutými podnikmi. V tejto súvislosti žalobkyňa spochybňuje relevantnosť piatich stretnutí, z ktorých Komisia vychádzala pri preukazovaní existencie zosúladeného postupu.

306 Vzhľadom na to, že boli zamietnuté tvrdenia žalobkyne týkajúce sa dokumentov k týmto piatim stretnutiam z 27. februára 2003, 2. septembra 2003, 16. marca 2004, 27. mája 2004 a 2. júla 2004 (pozri najmä body 237, 238, 252 a 253 vyššie), treba túto časť zamietnuť.

c) O tretej časti

307 Žalobkyňa sa domnieva, že v súlade so zásadou výnimky z uplatnenia článku 81 ES založenej na štátnej politike nemohla Komisia stanoviť dátum začiatku porušenia na francúzskom trhu pred januárom 2003, a to dátum prebratia prvej smernice o plyne do francúzskeho práva a prijatia zákona z roku 2003, ktorý právne ukončil jej zákonný monopol dovozu a vývozu plynu a otvoril francúzsky trh hospodárskej súťaži pre oprávnených zákazníkov.

308 V tejto súvislosti treba na úvod pripomenúť, že pokiaľ ide o porušenie spáchané vo Francúzsku, Komisia sa domnievala, ako vyplýva z článku 1 napadnutého rozhodnutia, že toto porušenie trvalo prinajmenšom od 10. augusta 2000 do 30. septembra 2005. Z toho vyplýva, že túto časť treba zamietnuť v rozsahu, v akom by sa mohla týkať obdobia do 10. augusta 2000, keďže Komisia za toto obdobie nekonštatovala existenciu porušenia vo Francúzsku. Konkrétne, tvrdenie žalobkyne, že Komisia nevyvodila zo svojho konštatovania dôsledky, ktoré je uvedené v rámci žaloby o nesplnenie povinnosti, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Súdneho dvora z 23. októbra 1997, Komisia/Francúzsko (C-159/94, Zb. s. I-5815), podľa ktorého zákonný monopol žalobkyne na dovoz zakazoval akúkoľvek hospodársku súťaž zahraničných subjektov vo Francúzsku, treba zamietnuť vzhľadom na to, že uvedené konštatovanie predchádza obdobiu, ktoré sa týka prejednávanej veci.

- 309 Je teda potrebné preskúmať, či možno vylúčiť, že predmetné podniky v období od 10. augusta 2000 do januára 2003 porušili článok 81 ES, pokiaľ ide o Francúzsko.
- 310 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Komisia v odôvodnení 289 napadnutého rozhodnutia uviedla, že zákonný monopol žalobkyne na dovozy bol vo francúzskom práve oficiálne zrušený až nadobudnutím platnosti zákona z roku 2003. Zdôraznila však, že podľa práva Únie boli francúzske orgány povinné skončiť tento monopol po uplynutí lehoty stanovenej na vykonanie prvej smernice o plyne, a to 10. augusta 2000. Komisia dodala, že žalobkyňa sa ako verejnoprávny podnik nemohla odvolávať na skutočnosť, že francúzske orgány neprebrali prvú smernicu o plyne do vnútroštátneho práva v požadovanom čase. V odôvodnení 291 teda usúdila, že pokiaľ ide o dodávanie plynu do Francúzska, správanie, ktoré bolo predmetom vyšetrovania, porušilo článok 81 Zmluvy ES prinajmenšom od 10. augusta 2000.
- 311 Toto posúdenie je potrebné potvrdiť.
- 312 Podľa ustálenej judikatúry sa totiž články 81 ES a 82 ES týkajú iba tých protisúťažných správaní, ktoré prijali podniky z vlastnej iniciatívy. Pokiaľ podnikom protisúťažné konanie ukladá vnútroštátna právna úprava alebo pokiaľ táto úprava tvorí právny rámec, ktorý sám osebe vylučuje akúkoľvek možnosť súťažného správania z ich strany, články 81 ES a 82 ES sa neuplatnia. V takej situácii totiž obmedzenie hospodárskej súťaže, ako to predpokladajú tieto ustanovenia, nie je zapríčinené samostatnými správaniami podnikov. Články 81 ES a 82 ES sa naopak môžu uplatniť, ak sa preukáže, že vnútroštátna právna úprava ponecháva priestor na to, aby hospodárska súťaž mohla byť vylúčená, obmedzená alebo narušená samostatnými správaniami podnikov (rozsudky Súdneho dvora z 11. novembra 1997, Komisia a Francúzsko/Ladbroke Racing, C-359/95 P a C-379/95 P, Zb. s. I-6265, body 33 a 34, a z 11. septembra 2003, Altair Chimica, C-207/01, Zb. s. I-8875, body 30 a 31).
- 313 V prejednávanej veci je v prvom rade potrebné pripomenúť, že od uplynutia lehoty na prebratie prvej smernice o plyne, ktorej cieľom bolo vytvoriť hospodársku súťaž na trhu s plynom, boli francúzske orgány povinné neuplatniť akékoľvek ustanovenie, ktoré bolo v rozpore s touto smernicou. Okrem iného sa nemohli dovolávať takých ustanovení voči konkurentom žalobkyne, ktorí chceli vstúpiť na francúzsky trh s plynom. Prednosť práva Únie totiž vyžaduje, aby sa neuplatnilo akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho zákona, ktoré je v rozpore s normou Únie, či už bolo prijaté pred touto normou, alebo po nej (rozsudok Súdneho dvora z 9. septembra 2003, CIF, C-198/01, Zb. s. I-8055, bod 48).
- 314 Okrem toho treba zdôrazniť, že medzi subjekty, voči ktorým sa možno dovolávať ustanovení smernice spôsobilých mať priame účinky, patrí orgán, ktorý bol bez ohľadu na svoju právnu formu na základe aktu orgánu verejnej moci a pod kontrolou tohto orgánu poverený plnením služby verejného záujmu a na tento účel disponuje väčšími právomocami v porovnaní s pravidlami uplatniteľnými vo vzťahoch medzi jednotlivcami (rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 1990, Foster a i., C-188/89, Zb. s. I-3313, bod 18), čo je aj prípad žalobkyne.
- 315 Ďalej je potrebné konštatovať, ako Komisia správne poukázala v odôvodnení 290 napadnutého rozhodnutia, že od augusta 2000 mohli dodávatelia plynu preniknúť na francúzsky trh, pričom niektorí zákazníci boli uznaní za oprávnených. Žalobkyňa okrem toho uznáva, že od augusta 2000 prevzala iniciatívu za prijatie prechodného opatrenia na prístup tretích subjektov k sieti, ktoré by umožnilo postupné otvorenie francúzskeho trhu hospodárskej súťaži. Francúzske orgány v rámci vecí, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Súdneho dvora z 28. novembra 2002, Komisia/Francúzsko (C-259/01, Zb. s. I-11093, body 12 a 13), tiež vyhlásili, že prechodný režim prístupu k prepravnej a distribučnej plynovej sieti platný od 10. augusta 2000 umožnil oprávneným zákazníkom prístup v zmysle článku 18 prvej smernice o plyne k plynovej sieti prostredníctvom zmlúv o preprave uzatvorených na minimálne jeden rok. Uplatnenie tohto režimu umožnilo oprávneným zákazníkom, aby opätovne dojednali svoje zmluvy o dodávkach plynu a tiež aby zmenili dodávateľov. Jeden rok po zavedení uvedeného režimu 14 % oprávnených zákazníkov na francúzskom trhu zmenilo dodávateľa a na trhu sa objavili štyri nové hospodárske subjekty.

- 316 Ako napokon vyplýva z prípravnej poznámky zo stretnutia „stručná aktualizácia“ z 20. decembra 2001 uvedenej v odôvodnení 116 napadnutého rozhodnutia, spoločnosť E.ON otvorila predajňu vo Francúzsku. Nebolo by to tak, ak by francúzsky trh v tom čase ostal úplne uzavretý hospodárskej súťaži. Z poznámky z „brífingu“ týkajúceho sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 2. júla 2004 tak isto vyplýva, že spoločnosť E.ON sa zámerne zdržala pôsobenia na francúzskom trhu až do leta 2003. Jej nečinnosť na francúzskom trhu nebola teda prinajmenšom do toho času spôsobená legislatívnym obmedzením.
- 317 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že aj keď bol zákon z roku 1946 stále formálne platný, od 10. augusta 2000 ho nemožno v skutočnosti chápať tak, že stanovil predmetné protisúťažné správanie alebo vytvoril právny rámec, ktorý sám osebe úplne vylučuje, aby sa predmetné podniky mohli správať súťažne v zmysle judikatúry uvedenej v bode 312 vyššie. Žalobkyňa teda nesprávne tvrdí, že Komisia nemohla konštatovať jednak, že namietané porušenie začalo 10. augusta 2000, a jednak, že na základe zákona z roku 1946 využívala žalobkyňa zákonný monopol v oblasti dovozu a dodávok plynu, pričom táto situácia sa nezmenila. Okrem toho na rozdiel od tvrdenia žalobkyne situácia existencie zákonného monopolu neostala do prijatia zákona z roku 2003 nezmenená, keďže od 10. augusta 2000 museli francúzske orgány prebrať prvú smernicu o plyne a žalobkyňa sama uznala, že od augusta 2000 prevzala iniciatívu za prijatie prechodného opatrenia pre prístup tretích subjektov k sieti, ktoré by umožnilo postupné otvorenie francúzskeho trhu hospodárskej súťaži.
- 318 Predchádzajúce závery nespochybňuje skutočnosť, že z rozsudku z 28. novembra 2002, Komisia/Francúzsko, už citovaného v bode 315 vyššie (bod 21), vyplýva, že praktiky, ktoré prijali hospodárske subjekty, v tomto prípade žalobkyňa od 10. augusta 2000, nemožno považovať za platné vykonanie povinností zo zmluvy. Jedinou relevantnou otázkou na účely zistenia, či sa má v prejednávanej veci uplatniť článok 81 ES, totiž je, či zákon z roku 1946 stanovil od tohto dátumu predmetné protisúťažné správanie alebo vytvoril právny rámec, ktorý sám osebe vylučoval akúkoľvek možnosť súťažného správania. Ako však vyplýva z toho, čo bolo uvedené vyššie, v prejednávanej veci to tak nie je. V každom prípade hospodársky subjekt, akým je žalobkyňa, ktorý podlieha kontrole štátu, sa nemôže opierať o nedodržiavanie povinností týmto štátom, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy o fungovaní Európskej únie, aby odôvodnil protisúťažné správanie, ktoré uvedená Zmluva zakazuje.
- 319 Rovnako treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že „otvorenie“, ktoré preukázala od augusta 2000, nemožno prirovnať k skončeniu zákonného monopolu alebo monopolu založeného na tom, že zavedené prechodné pravidlá PTOS nepotvrdil zákonodarca. Komisia bola totiž povinná preskúmať situáciu na francúzskom trhu s plynom objektívne a nie iba teoreticky, aby bez ohľadu na formálne zachovanie zákonného monopolu na dovoz stanoveného zákonom z roku 1946 overila, či tento zákon mohol brániť existencii akejkoľvek hospodárskej súťaže na trhu. Pôvod a povaha opatrení, ktoré umožnili toto otvorenie, nemôžu ovplyvniť toto konštatovanie uvedené v odôvodnení 290 napadnutého rozhodnutia, že na francúzskom trhu mohla skutočne prebiehať hospodárska súťaž.
- 320 Rovnako na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nie je nič „paradoxné“ na tom, že Komisia sa opierala o skutočnosť, že konkurenti žalobkyne mohli zásobovať oprávnených zákazníkov vo Francúzsku od 10. augusta 2000, zatiaľ čo táto situácia vyplýva výlučne z jej správania. Žalobkyňa sa tiež nesprávne domnieva, že to znamená, že je odsúdená za to, že sa zúčastnila liberalizácie, a že to je v rozpore s cieľmi Únie a politiky hospodárskej súťaže. Okrem toho Komisia v prejednávanej veci sankcionovala práve predmetnú dohodu a zosúladené postupy a nie skutočnosť, že žalobkyňa od 10. augusta 2000 v čiastočnej a obmedzenej miere vykonala prvú smernicu o plyne. Žalobkyňa bola v každom prípade v súlade s judikatúrou uvedenou v bode 313 vyššie povinná prispieť k vykonaniu prvej smernice o plyne, čo urobila, hoci v malej miere, svojím správaním od 10. augusta 2000.
- 321 Okrem toho, ako tvrdí žalobkyňa, z judikatúry vyplýva, že v súlade so zásadou právnej istoty nemožno podnik za predchádzajúce správanie vystaviť sankciám, či už trestnoprávnej, alebo administratívnej povahy, keďže toto správanie stanovil vnútroštátny zákon, ktorý vylúčil možnosť, aby samostatné správanie podnikov mohli vylúčiť, obmedziť alebo narušiť hospodársku súťaž (pozri v tomto zmysle

rozsudok CIF, už citovaný v bode 313 vyššie, bod 53). Táto judikatúra sa však na prejednávanej vec neviaže vzhľadom na to, ako už bolo uvedené, že bez ohľadu na formálne zachovanie zákona z roku 1946 existovala fakticky možnosť, že hospodárska súťaž mohla byť vylúčená. Navyše tento zákon nestanovil predmetné správanie v prejednávanej veci.

322 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že právny a regulačný rámec pred vykonaním prvej smernice o plyne neponúkal novým konkurentom dostatočnú právnu istotu, treba ho tiež zamietnuť vzhľadom na to, ako bolo konštatované, že napriek zachovaniu zákona z roku 1946 neboli vylúčené všetky možnosti súťažného správania zo strany týchto konkurentov a že spoločnosť E.ON sa zámerne zdržala pôsobenia na francúzskom trhu až do leta 2003. Navyše z judikatúry citovanej v bode 313 vyššie jasne vyplýva, že od 10. augusta 2000 už nebolo možné dovolávať sa ustanovení zákona z roku 1946 voči zahraničným subjektom, ktoré chceli dodávať plyn vo Francúzsku na základe bezpodmienečných a určitých ustanovení prvej smernice o plyne. Za týchto podmienok sa na účely odôvodnenia správania predmetných podnikov nemožno opierať o údajnú právnu neistotu, ktorá existovala do účinného prebratia prvej smernice o plyne. V tejto súvislosti treba tiež poukázať na to, že subjekt takej veľkosti, akú má spoločnosť E.ON, disponoval potrebnými prostriedkami na to, aby od 10. augusta 2000 využil liberalizáciu a odvolal sa na priamo účinné ustanovenia smernice aj v prípade chýbajúceho prebratia do francúzskeho práva. Ako okrem toho vyplýva z odôvodnenia 290 napadnutého rozhodnutia, spoločnosť E.ON dodávala plyn do Belgicka po uplynutí lehoty na prebratie prvej smernice o plyne a pred prijatím opatrení týkajúcich sa jej prebratia. Komisia taktiež na rozdiel argumentácie žalobkyne nekládla spoločnosti E.ON za vinu, že sa rozvíjala na francúzskom trhu až od januára 2003, ale iba vytýkala predmetným podnikom, že uzavreli dohodu o rozdelení trhov v rozpore s článkom 81 ES.

323 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že Komisia mohla konštatovať, že pokiaľ ide o Francúzsko, predmetné podniky porušili článok 81 ES počas obdobia od 10. augusta 2000 do januára 2003. Komisia preto neporušila toto ustanovenie, keď v prejednávanej veci stanovila začiatok porušenia na francúzskom trhu na 10. augusta 2000.

324 Tretiu časť a v dôsledku toho aj tretí žalobný dôvod treba teda v celom rozsahu zamietnuť.

4. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu medzi predmetnými podnikmi od augusta 2004

325 Tento žalobný dôvod, ktorý žalobkyňa uvádza úplne subsidiárne a ktorým tvrdí, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu medzi predmetnými podnikmi po 13. auguste 2004, sa delí na tri časti založené po prvé na porušení článku 81 ES z dôvodu nezhody vôle predmetných podnikov týkajúcej sa uplatnenia sprievodných listov po auguste 2004, po druhé na porušení článku 81 ES z dôvodu zjavne nesprávneho posúdenia stretnutí a výmen medzi týmito podnikmi po auguste 2004 a po tretie na subsidiárne uvádzanom porušení článku 81 ES, pravidiel týkajúcich sa vykonávania dôkazov a povinnosti odôvodnenia z dôvodu neexistencie dôkazu o existencii porušenia na francúzskom trhu po auguste 2004.

326 Pred skúmaním týchto častí treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa režim hospodárskej súťaže zavedený článkami 81 ES a 82 ES zaujíma o hospodárske výsledky dohôd alebo inej porovnateľnej formy zhody alebo zosúladenia, a nie o ich právnu formu. V dôsledku toho v prípade kartelov, ktorých účinnosť skončila, na uplatnenie článku 81 ES stačí, aby po ich formálnom skončení naďalej trvali ich účinky. Z toho vyplýva, že dĺžka porušenia sa nesmie posudzovať v závislosti od obdobia, počas ktorého je dohoda účinná, ale v závislosti od obdobia, počas ktorého sa obvinené podniky správali spôsobom zakázaným článkom 81 ES (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2007, BASF a UCB/Komisia, T-101/05 a T-111/05, Zb. s. II-4949, bod 187 a tam citovanú judikatúru).

327 Komisia v prejednávanej veci v odôvodnení 299 napadnutého rozhodnutia usúdila, že porušenie sa skončilo vtedy, keď predmetné podniky prestali v skutočnosti uplatňovať listy Direktion I a Direktion G, ako aj zmluvné obmedzenie, ktoré žalobkyni bránilo používať body výstupu plynovodu MEGAL v Nemecku, aby zásobovala zákazníkov plynom. Aj keď boli tieto listy oficiálne zrušené dohodou z roku 2004, Komisia v odôvodnení 300 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že predmetné zmluvné obmedzenie sa skončilo najskôr až koncom septembra 2005. Komisia zohľadnila skutočnosť, že medzitimná dohoda z 9. septembra 2005 umožnila žalobkyni uvádzať na trh prepravné kapacity k plynovodu MEGAL s účinnosťou od 1. októbra 2005 a že dohoda z roku 2005 nadobudla účinnosť 13. októbra 2005. Okrem toho v tom istom odôvodnení uviedla, že v tom istom čase predaje plynu pochádzajúceho z tohto plynovodu zo strany žalobkyne zákazníkom usadeným v Nemecku významne presiahli objemy až od októbra 2005, ktoré žalobkyňa zakúpila v rámci PUP. Komisia sa teda domnievala, že článok 81 ES sa uplatňuje, keďže zosúladené konanie pokračovalo po skončení dohody MEGAL a spôsobovalo účinky naďalej až do nahradenia tejto dohody.

328 Z toho vyplýva, že Komisia konštatovala, že porušenie pokračovalo po dohode z roku 2004, pričom vychádzala nielen z dôkazov, ktoré potvrdzujú, že predmetné podniky napriek formálnemu zrušeniu sprievodných listov pokračovali v ich uplatňovaní, ale aj zo skutočnosti, že zmluvné obmedzenia, ktoré bránili žalobkyni používať body výstupu plynovodu MEGAL v Nemecku obsiahnuté v prílohe 2 dohody MEGAL, boli stále platné po dohode z roku 2004.

329 Práve vzhľadom na tieto úvahy je potrebné preskúmať jednotlivé časti tohto žalobného dôvodu.

a) O prvej časti

330 V rámci tejto časti žalobkyňa poznamenáva, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s článkom 81 ES z dôvodu nezahyby vôle predmetných podnikov týkajúcej sa uplatňovania sprievodných listov po auguste 2004.

331 V tejto súvislosti žalobkyňa uvádza v podstate dve výhrady založené jednak na zjavne nesprávnom posúdení a jednak na nedostatočnej dôkaznej hodnote skutočností, ktoré uviedla Komisia.

– O prvej výhrade

332 Žalobkyňa zdôrazňuje, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia pokiaľ ide o jej účasť na PUP, a najmä tým, že konštatovala, že skutočnosť, že žalobkyňa predávala plyn na juhu Nemecka v roku 2004, nestačí na preukázanie neexistencie rozdelenia trhov.

333 V tejto súvislosti je potrebné po prvé poukázať na to, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nemôže existencia predaja plynu v Nemecku z plynovodu MEGAL po októbri 2004 ako taká predstavovať dôkaz, že sprievodné listy sa už nepovažovali za záväzné. Treba totiž pripomenúť, ako vyplýva z odôvodnenia 73 napadnutého rozhodnutia, že [dôverne]. Ako uviedla Komisia, žalobkyňa predávala plyn v Nemecku od roku 2003 iba v obmedzenej miere. Okrem toho predaj plynu pochádzajúceho z plynovodu MEGAL, ktorý začal iba v roku 2004, predstavoval relatívne malú časť (alebo „relatívne nepatrnú časť“, ako uviedla Komisia v odôvodnení 101 napadnutého rozhodnutia) z celkového predaja žalobkyne v Nemecku a nemožno ho považovať za významný, ako tvrdí žalobkyňa. V rokoch 2004 a 2005 totiž [dôverne]. Z odôvodnenia 101 napadnutého rozhodnutia napokon vyplýva, že objemy plynu pochádzajúce z plynovodu MEGAL, ktoré žalobkyňa predala v Nemecku od roku 2004 do septembra 2005, boli nakúpené takmer výlučne od spoločnosti E.ON v rámci PUP, ktoré museli byť povinne uvoľnené v súlade s rozhodnutím nemeckých orgánov, ktoré povolili fúziu spoločností E.ON a Ruhrgas.

334 Vzhľadom na všetky tieto znaky umožňuje predaj plynu pochádzajúceho z plynovodu MEGAL určite preukázať existenciu obchodného podomového predaja, ako tvrdila žalobkyňa. Neumožňuje však sám osebe preukázať nezáväznosť sprievodných listov. Okrem toho listinné dôkazy majú v podstate

tendenciu preukázať, ako uviedla Komisia v odôvodnení 102 napadnutého rozhodnutia, že žalobkyňa sa domnievala, že nemôže predávať väčšie objemy ako tie, ktoré nadobudla v rámci PUP z dôvodu zmluvných ustanovení so spoločnosťou E.ON (pozri najmä body 337 až 339 vyššie). Pokiaľ ide o tvrdenie, že Komisia mala zohľadniť ponuky, ktoré žalobkyňa uskutočnila, stačí pripomenúť, že tie v nijakom prípade samy osebe nemohli preukázať existenciu hospodárskej súťaže (pozri bod 196 vyššie), a to tým viac, že žalobkyňa vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách sama uznala, že žiadna z ponúk, ktoré spomenula, nebola úspešná. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne založené na tom, že Komisia nezohľadnila skutočnosť, že dodávky plynu uskutočnené po septembri 2005 zodpovedali čiastočne zmluvám dojednaným po roku 2004, treba odkázať na úvahy uvedené v bode 350 nižšie.

- 335 Po druhé tvrdenie založené na tom, že Komisia nevysvetlila, prečo aktívna účasť na PUP a používanie objemov plynu nakúpených v tomto rámci na účely ďalšieho predaja v Nemecku nepreukazujú neexistenciu kartelu, je neúčinný, keďže Komisia musela preukázať existenciu porušenia, nie jeho neexistenciu. V každom prípade účasť na PUP nemôže preukázať neexistenciu dohody o rozdelení trhu a okolnosť, že žalobkyňa sa slobodne rozhodla zúčastniť na PUP a použiť objemy nakúpené v rámci tejto účasti na svoj rozvoj na juhu Nemecka, nemá v tomto smere nijaký vplyv. Na úvod je totiž potrebné pripomenúť, že plyn, ktorý žalobkyňa predala v Nemecku v rámci PUP, nebol predmetom uvedeného porušenia, ako vyplýva z bodu 346 napadnutého rozhodnutia. Z analýzy predajov žalobkyne, ako aj z listinných dôkazov ďalej vyplýva, že tá fakticky obmedzila svoju účasť na objemoch nadobudnutých v rámci PUP. Nepredávala teda oveľa viac, ako boli tieto objemy. Táto skutočnosť teda preukazuje, že žalobkyňa bez ohľadu na svoju účasť na PUP naďalej dodržiavala zmluvné obmedzenia zavedené dohodou MEGAL. Z internej zápisnice spoločnosti E.ON zo stretnutia „stručná aktualizácia“ z 29. marca 2004 okrem toho vyplýva, že žalobkyňa sa chcela zúčastniť na PUP z obavy, aby sa ruský plyn nedostal do zlých rúk a aby sa tak nevytvorila väčšia hospodárska súťaž.
- 336 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že jej predaj z plynovodu MEGAL prekročil objemy nadobudnuté v rámci PUP, treba ho zamietnuť vzhľadom na to, že Komisia nespochybnila túto skutočnosť a v odôvodnení 113 napadnutého rozhodnutia prinajmenšom poukázala na to, ako uznáva žalobkyňa, že uvedený predaj neprekročil vo významnej miere tieto objemy. V každom prípade, aj keď mohol byť objem predaja žalobkyne mierne vyšší ako objemy nadobudnuté v rámci PUP, ako vyplýva z tabuľky uvedenej v odôvodnení 101 napadnutého rozhodnutia, nemožno tým vzhľadom na zanedbateľnosť predmetného rozdielu preukázať, že žalobkyňa nepovažovala sprievodné listy za záväzné.
- 337 Po tretie nijaká skutočnosť neumožňuje preukázať, že Komisia v odôvodnení 102 napadnutého rozhodnutia nesprávne tvrdila, pričom vychádzala z emailu žalobkyne z 21. júla 2004, ktorého obsah je spomenutý v bode 189 vyššie, že žalobkyňa sa domnievala, že nemohla čerpať plyn z plynovodu MEGAL z dôvodu zmluvných ustanovení so spoločnosťou E.ON. Nič teda neumožňuje konštatovať, ako tvrdí žalobkyňa, že nemožnosť čerpať plyn z uvedeného plynovodu s výnimkou objemov nadobudnutých v rámci PUP sa vysvetlila [*dôverne*]. Pokiaľ ide konkrétnejšie o tvrdenie žalobkyne založené na tom, že jej rozvoj na juhu Nemecka brzdili technické dôvody [*dôverne*], kým v rámci PUP to tak nebolo, treba poukázať na to, že také dôvody nie sú v predmetnom emaile uvedené na odôvodnenie stanoviska, ktoré vyjadrila žalobkyňa.
- 338 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, že tento email neodkazuje na sprievodné listy, nie je rozhodujúca, pričom Komisia okrem toho netvrdila, že to tak bolo. Okolnosť, že tento email uvádza, že kým nebude prijatá celková dohoda o plynovode MEGAL, je vylúčené používanie iných bodov výstupu tohto plynovodu, ako sú tie, ktoré táto dohoda vymenúva, a skutočnosť, že uvedený email uvádza podmienky zásobovania zákazníkov južného Nemecka z uvedeného plynovodu, smerujú naproti tomu k indícii, že opísaná situácia zodpovedá situácii, ktorá vyplýva z existujúcej dohody MEGAL [*dôverne*].
- 339 Napokon treba poukázať na to, že poznámka žalobkyne z 10. mája 2004 uvedená v poznámke pod čiarou 98 napadnutého rozhodnutia podporuje tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 102. Z toho totiž vyplýva, že pokiaľ ide o body vstupu a výstupu na plynovode MEGAL, žalobkyňa má právo

čerpať plyn pochádzajúci z búrz (a v tom čase iba ten) v ktoromkoľvek bode vstupu alebo výstupu na uvedenom plynovode. Táto poznámka tiež výslovne uvádza, že dopravenie plynu [*dôverné*] až ku konečným zákazníkom v Nemecku prostredníctvom bodu výstupu na plynovode MEGAL nebolo v tom čase uskutočniteľné, keďže žalobkyňa nedisponovala takými bodmi výstupu na západ od tohto plynovodu.

- 340 Po štvrté je potrebné konštatovať, že Komisia nevychádzala z krajiny pôvodu plynu pri konštatovaní porušenia. Z odôvodnenia 199 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že predmetné porušenie sa týka dodávok plynu prepraveného plynovodom MEGAL, pričom nie je spomenutý žiadny údaj týkajúci sa pôvodu plynu. Rovnako v odôvodnení 349 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že predaj, ktorého sa porušenie týka, je predajom plynu, ktorý prepravila spoločnosť E.ON a žalobkyňa za použitia plynovodu MEGAL a ktorý bol predaný zákazníkovi v Nemecku a oprávneným zákazníkovi vo Francúzsku, s výnimkou plynu, ktorý predala spoločnosť E.ON v rámci PUP, aby ho dodala do Waidhausu, a predaja plynu, ktorý nakúpila žalobkyňa v rámci uvedeného PUP, aby ho dodala do Waidhausu. [*dôverné*]. Za týchto podmienok treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne založené na tom, že Komisia si protirečila v tom, že konštatovala porušenie [*dôverné*]. To isté platí o tvrdení žalobkyne, že Komisia nevysvetlila, do akej miery mohol mať pôvod plynu vplyv na kvalifikáciu uvedeného porušenia.
- 341 Pokiaľ ide napokon o tvrdenie žalobkyne, že odôvodnenie Komisie znamená, že sprievodné listy sa považovali nanajvýš za klauzulu o mieste určenia [*dôverné*], stačí konštatovať, ako to urobila Komisia, že taká klauzula predstavuje vertikálnu dohodu, ktorú vo všeobecnosti uzatvára dodávateľ a jeho zákazník v rámci zmluvy o dodávke plynu a ktorej cieľom je zakázať zákazníkovi, aby opätovne vyviezol plyn nakúpený od dodávateľa, zatiaľ čo v prejednávanej veci je predmetná dohoda horizontálnou dohodou, ktorú uzatvárajú dvaja dodávatelia v rámci budovania infraštruktúry na prepravu plynu a ktorej cieľom je obmedziť predaj plynu prepraveného prostredníctvom tejto infraštruktúry jedným dodávateľom na území druhého. Predmetné tvrdenie treba teda zamietnuť.
- 342 Zo všetkého, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že prvú výhradu treba zamietnuť.

– O druhej výhrade

- 343 Žalobkyňa spochybňuje dôkaznú hodnotu skutočností, ktoré uvádza Komisia na preukázanie zachovania zákazu čerpať plyn z plynovodu MEGAL po auguste 2004. Komisia podľa nej neuviedla konkrétne a zhodné dôkazy na podporu tvrdení, že napriek dohode z roku 2004 predmetné podniky uplatňovali sprievodné listy naďalej po tomto dátume.
- 344 Pokiaľ ide po prvé o prílohu 2 dohody MEGAL, treba pripomenúť, že v uvedenej prílohe boli definované body vstupu a výstupu, ktoré mohli predmetné podniky využívať na plynovode MEGAL. Čo sa týka žalobkyne, bod 2.1 tejto prílohy priznával iba jeden bod výstupu pre všetky objemy plynu prepravené pre žalobkyňu, ktorý sa nachádzal na francúzsko-nemeckej hranici, ak sa predmetné podniky nedohodli inak. Táto príloha teda neposkytla žalobkyňi bod výstupu v Nemecku, a teda jej bránila čerpať plyn z plynovodu MEGAL určený pre nemeckých zákazníkov. Žiadna skutočnosť však neumožňuje konštatovať, že predmetná príloha bola zrušená alebo sa stala bezpredmetnou na základe dohody z roku 2004, ani preukázať, že dohoda z roku 2004 bola zmluvnou zmenou a doplnením tejto prílohy, na ktorom sa predmetné podniky dohodli. Ako totiž Komisia uviedla v odôvodnení 107 napadnutého rozhodnutia, dohoda z roku 2004 sa nezmieňuje o tejto prílohe, čo žalobkyňa ani nespochybňuje. Zo znenia zmluvy z roku 2004 v skutočnosti výslovne vyplýva, že sa týkala iba niektorých sprievodných listov, pričom sa vôbec nezmieňuje o iných ustanoveniach dohody MEGAL alebo o jej prílohách. Žalobkyňa okrem toho nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by umožnil spochybniť tvrdenie Komisie spomenuté v uvedenom odôvodnení, že ak by sa predmetné podniky chceli zaoberať otázkou prílohy 2 dohody MEGAL v dohode z roku 2004, urobili by to výslovným spôsobom. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že predmetné podniky od roku 2001, neskôr v dohode z roku 2004, uznali za „neplatný“ list Direktion I, ktorý podľa žalobkyne obsahoval podobné ustanovenie ako uvedená príloha,

nemožno z neho kvôli chýbajúcej výslovnej zmienke v tomto zmysle, ktorá by sa týkala tejto prílohy (vrátane chýbajúcej zmienky vo faxe zo 7. januára 2002 alebo v dohode z roku 2004), vyvodíť obsolentný charakter tejto prílohy. Argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa predmetnej prílohy treba teda zamietnuť.

345 Pokiaľ ide po druhé o novinový článok z 23. augusta 2004 uvedený v odôvodnení 108 napadnutého rozhodnutia, je potrebné poukázať v prvom rade na to, že ide iba o jeden z dôkazov, na ktorých Komisia založila svoju analýzu, že žalobkyňa sa po dohode z roku 2004 domnievala, že nemohla čerpať plyn z plynovodu MEGAL z dôvodu svojich zmluvných ustanovení so spoločnosťou E.ON. Ako totiž vyplýva z odôvodnení 111 a 112 napadnutého rozhodnutia, Komisia vychádzala tiež z internej poznámky žalobkyne z januára 2005 o pláne rozvoja žalobkyne v Nemecku, ako aj o jej správaní.

346 Ďalej treba konštatovať, že novinový článok z 23. augusta 2004 pochádza zo špecializovanej revue, že sú v ňom uvedené vyjadrenia riaditeľa predaja žalobkyne v Nemecku a že obsahuje veľmi konkrétne skutočnosti týkajúce sa obmedzení, aby žalobkyňa mohla čerpať plyn z plynovodu MEGAL. Z tohto teda vyplýva, že v čase uvedeného novinového článku sa žalobkyňi ešte nepodarilo dospieť ku konečnému kompromisu so spoločnosťou E.ON, pokiaľ ide o čerpanie plynu z uvedeného plynovodu, a že žalobkyňa mohla čerpať plyn z tohto plynovodu iba v obmedzenej miere. V tomto novinovom článku sa konkretizuje, že žalobkyňa mohla čerpať plyn všade, kde to bolo možné na základe spoločného výkladu platných pravidiel. Za týchto podmienok nemožno považovať dôkaznú hodnotu predmetného novinového článku za slabú alebo nijakú a Komisia sa mohla platne opierať o tento dokument na podporu svojho tvrdenia, že určité dôkazy ukazujú, že žalobkyňa sa domnievala, že nemohla čerpať plyn z toho istého plynovodu z dôvodu svojich zmluvných vzťahov so spoločnosťou E.ON. Pokiaľ ide o skutočnosť, že dotknutý novinový článok je z obdobia iba desať dní po dohode z roku 2004, nie je priamo relevantný, keďže osoba, ktorej vyjadrenia sú v ňom uvedené, musela byť vzhľadom na svoju funkciu nevyhnutne a presne informovaná o situácii týkajúcej sa predmetného plynovodu.

347 Žalobkyňa napokon nesprávne tvrdí, že Komisia odmietla zohľadniť list z 26. augusta 2004, v ktorom spoločnosť E.ON reagovala na predmetný článok a pripomenula obsolentnú povahu listu Direktion I. Komisia totiž v odôvodnení 110 napadnutého rozhodnutia uviedla, že tento list nebol spomenutý v bode 4.3.1 uvedeného rozhodnutia vo všeobecnej súvislosti s tvrdením spoločnosti E.ON, že umožnila žalobkyňi čerpať plyn z plynovodu MEGAL v Nemecku. Komisia v odôvodnení 149 napadnutého rozhodnutia, ktoré je uvedené v bode 4.3.1 tohto rozhodnutia, teda uvádza, že tvrdenie, že spoločnosť E.ON súhlasila s právom žalobkyne čerpať plyn z plynovodu MEGAL, je v rozpore s dôkazom, že žalobkyňa sa na vnútornej úrovni, ako aj vo verejných vyhláseniach domnievala, že nemala právo čerpať plyn z plynovodu vo väčších objemoch, ako nakúpila v rámci PUP. Je potrebné konštatovať, že Komisia tým implicitne, ale nevyhnutne reaguje na argumentáciu založenú na liste spoločnosti E.ON z 26. augusta 2004. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne založené na tom, že list z 26. augusta 2004 preukazuje nezhodu vôle predmetných podnikov, že „upustenie“ od sprievodných listov sa nezhoduje s dohodou z roku 2005 a že ťažkosti žalobkyne s obchodovaním s plynom vyplývali z nezávislých prekážok jej vôle, stačí konštatovať, že sú v rozpore s inými skutočnosťami z obdobia po uvedenom liste (pozri najmä dokumenty uvedené v bodoch 349, 361 a 362 nižšie), ako aj so správaním žalobkyne na trhu (pozri bod 350 nižšie), ktoré preukazujú pokračovanie predmetného porušenia po dohode z roku 2004, takže uvedené tvrdenia treba zamietnuť. Z tohto listu okrem toho vyplýva, že spoločnosť E.ON opakovane potvrdila, že žalobkyňa mohla čerpať plyn z plynovodu MEGAL [dôverne], čo naznačuje, že v skutočnosti boli možnosti žalobkyne čerpať plyn v Nemecku v tom čase stále aspoň obmedzené. Napokon, ako to uviedla Komisia, z tohto dokumentu jasne vyplýva, že E.ON tvrdila žalobkyňi, že nie je konštruktívne zverejniť opis alebo diskusiu týkajúcu sa možností čerpať plyn z plynovodu MEGAL, čo preukazuje, že cieľom, ktorý sledovala E.ON, bolo najmä objasniť žalobkyňi, že je výhodnejšie v tejto veci nerobiť verejné vyhlásenia.

348 Argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa predmetného novinového článku treba teda zamietnuť.

349 Pokiaľ ide po tretie o plán žalobkyne týkajúci sa rozvoja v Nemecku v jeho znení z 2. septembra 2005, vyplýva z neho, že zo zmluvných dôvodov žalobkyňa nemohla čerpať plyn z jednotlivých bodov výstupu plynovodu MEGAL ani priamo uvádzať na trh prepravné kapacity, ktoré vlastnila. Túto situáciu mohlo zmeniť očakávané uzavretie novej dohody s E.ON o prevádzkovaní potrubia. V tejto súvislosti aj za predpokladu, že by sa to preukázalo, skutočnosť, že tento plán rozvoja bol iba v projektovom štádiu, ako tvrdí žalobkyňa, nemôže spochybniť presnosť jeho obsahu, ktorý vypracovali vlastné oddelenia žalobkyne, a teda jeho dôkaznú hodnotu. To isté platí o tvrdení žalobkyne, že tento plán nebol interne aktualizovaný ani overený niekoľko rokov. Toto tvrdenie sa okrem toho zdá byť v rozpore so skutočnosťou, že tento dokument výslovne uvádza, že ide o „znenie z 2. septembra 2005“. Žalobkyňa navyše nepredložila žiadny konečný dokument, ktorého obsah by bol aktualizovaný a overený a ktorý sa by sa odlišoval od plánu, ktorý uviedla Komisia.

350 Pokiaľ ide po štvrté o tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 300 napadnutého rozhodnutia, že predaj plynu pochádzajúceho z plynovodu MEGAL zo strany žalobkyne zákazníkom usadeným v Nemecku významne prekročil množstvo nakúpené žalobkyňou v rámci PUP až od októbra 2005, treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že zohľadnila túto skutočnosť pri stanovení dátumu skončenia porušenia. Bez ohľadu totiž na skutočnosť, že Komisia podľa žalobkyne bez prijateľného odôvodnenia zamietla alternatívne vysvetlenia, že predaj v Nemecku sa vyznačuje nárastom zaznamenaným v priebehu októbra a dodávky, ktoré sa začali od októbra 2005, nasledujú po zmluvách o dodávkach, ktoré boli uzavreté pred týmto dátumom, žalobkyňa neuvádza žiadne tvrdenie, ktoré by smerovalo k preukázaniu zjavne nesprávneho posúdenia. Na vyvodenie záveru o existencii takého pochybenia musí však žalobkyňa uviesť skutočnosti, ktoré by umožnili konštatovať, že odôvodnenie Komisie je nesprávne, čo žalobkyňa v prejednávanej veci neurobila. Komisia v každom prípade reagovala na vysvetlenia podané žalobkyňou. Komisia totiž v odôvodnení 302 napadnutého rozhodnutia v nadväznosti na vysvetlenie týkajúce sa štruktúry plynárenských rokov uviedla, že žalobkyňa vedela, že všetky ročné zmluvy o dodávkach nadobudli platnosť v októbri a že mohla rozumne predvídať novú dohodu so spoločnosťou E.ON. Žalobkyňa výslovne neuviedla tvrdenia, ktoré by smerovali k zamietnutiu tohto tvrdenia. Komisia v odôvodnení 113 napadnutého rozhodnutia tak isto uviedla, že aj keď žalobkyňa podpísala dohody o dodávkach so zákazníkmi predtým, nič to nemení na tom, že v skutočnosti nečerpala plyn z plynovodu do októbra 2005 a že v dôsledku toho dodržiavala zákaz čerpať plyn z plynovodu MEGAL v Nemecku. Toto posúdenie treba potvrdiť vzhľadom na to, ako bolo uvedené, že až do októbra 2005 predstavovali objemy plynu, ktoré žalobkyňa predala v Nemecku z plynovodu MEGAL, mimoriadne malú časť nemeckej spotreby a iba vo veľmi obmedzenej miere prekračovali objemy plynu nadobudnuté v rámci PUP, ktoré bola spoločnosť E.ON povinná uvoľniť.

351 Z toho vyplýva, že druhú výhradu a v dôsledku toho aj prvú časť treba zamietnuť.

b) O druhej časti

352 V rámci tejto časti žalobkyňa spochybňuje posúdenie Komisie týkajúce sa stretnutí a výmen po dohode z roku 2004. Komisia podľa žalobkyne úplne nesprávne vyložila stretnutia a výmeny, ktoré sa uskutočnili medzi predmetnými podnikmi po dohode z roku 2004. Žalobkyňa v tomto smere uvádza päť tvrdení.

353 Pokiaľ ide po prvé o tvrdenie žalobkyne, že spoločnosť E.ON sa po dohode z roku 2004 naďalej sťažovala na hospodársku súťaž, na ktorej sa zúčastňovala v Nemecku, na úvod treba poukázať na to, že Komisia sa nedomnievala, ako naznačuje argumentácia žalobkyne, že táto skutočnosť neumožnila zamietnuť existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu na ďalšie uplatňovanie sprievodných listov. Komisia v odôvodneniach 130 až 136 napadnutého rozhodnutia iba zohľadnila túto skutočnosť spolu s inými skutočnosťami, aby v podstate preukázala existenciu tajného správania a najmä existenciu výmen medzi podnikmi, ktoré po dohode z roku 2004 patrili skôr pod zosúladené konanie než pod hospodársku súťaž.

- 354 Ďalej je potrebné konštatovať, že existencia takých sťažností sama osebe nestačí na vylúčenie existencie kartelu. Naopak, ako v podstate tvrdila Komisia, ak by predtým neexistovala protisúťažná dohoda o rozdelení trhov medzi dvoma konkurenčnými podnikmi, nemal by jeden z týchto podnikov dôvod sťažovať sa na pravidelných stretnutiach na konkurenciu zo strany druhého podniku na jeho území. Z odôvodnenia 195 napadnutého rozhodnutia teda vyplýva, že presné dôkazy o nezhode vo veciach, ktorými sa konkurenti nemuseli zaoberať v súťažnom prostredí, ukazujú, že predmetné podniky konali v rámci spoločného stanoviska, aj keď sa pri určitých príležitostiach vzájomne obviňovali z nedodržania toho stanoviska.
- 355 Okolnosť, ktorú uvádza žalobkyňa, že určité skutočnosti preukazujú existenciu silnej hospodárskej súťaže, nemôže vyvrátiť prechádzajúce úvahy. Nedodržanie kartelu totiž nemení nič na jeho samotnej existencii (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2005, Tokai Carbon a i./Komisia, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, neuvverejnený v Zbierke, bod 74 a tam citovanú judikatúru). V každom prípade je potrebné konštatovať, že aj za predpokladu, že by taká hospodárska súťaž existovala, nič to nemení na tom, že predmetné podniky si vzájomne sťažovali na predaj alebo uplatňované ceny a reagovali na tieto sťažnosti, ako vyplýva z odôvodnení 123, 124 a 130 až 136 napadnutého rozhodnutia.
- 356 Ako okrem toho vyplýva z poznámky žalobkyne z 9. februára 2005, hoci spoločnosť E.ON obvinila žalobkyňu z „poškodenia“ hodnoty plynu v Nemecku a využívania cenového rozdielu [*dôverné*] na získanie nových zákazníkov, čo môže preukazovať určité súťažné správanie zo strany žalobkyne v Nemecku, nič to nemení na tom, že žalobkyňa sa domnievala, že bolo potrebné „pracovať na tejto otázke“. V normálnom kontexte hospodárskej súťaže by sa podnik nechystal „pracovať“ na obvineniach svojho konkurenta týkajúcich sa jeho cien. To teda preukazuje, že žalobkyňa chcela reagovať na obavy E.ON.
- 357 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že keď si hospodársky subjekt osvojí sťažnosti, ktoré mu adresuje iný prevádzkovateľ vo veci hospodárskej súťaže, ktorú spôsobujú tomuto inému prevádzkovateľovi výrobky pochádzajúce od prvého uvedeného subjektu, správanie dotknutých osôb predstavuje zosúladený postup (rozsudok Suiker Unie a i./Komisia, už citovaný v bode 211 vyššie, bod 283). V prejednávanej veci je však potrebné domnievať sa, že žalobkyňa tým, že uviedla, že bude „pracovať na tejto otázke“, ktorá sa týka sťažností E.ON, pokiaľ ide o jej ceny praktizované v Nemecku, ako aj tým, že pripravila po sťažnostiach E.ON týkajúcich sa jej tarifného postavenia v rámci predaja štátnym podnikom poznámku v apríli 2005, si osvojila uvedené sťažnosti v zmysle uvedenej judikatúry, aj keď uviedla, ako vyplýva najmä z tejto poznámky z apríla 2005, že je potrebné relativizovať vnímanie E.ON.
- 358 Okrem toho treba poukázať na to, že žalobkyňa nespochybňuje, že skutočnosť, že zmluvné strany dohody o rozdelení trhov niekedy túto dohodu nedodržali alebo že sa sťažovali na nedodržanie druhou stranou, nijako nepreukazuje, že sa táto dohoda nezachovala a neuplatňovala. Žalobkyňa sa však domnieva, že taká zásada sa na prejednávanej veci nevzťahuje z toho dôvodu, že predmetné podniky v dohode z roku 2004 zopakovali, že sprievodné listy boli „neplatné“ a že Komisia nepreukázala zhodu vôle predmetných podnikov po auguste 2004.
- 359 Argumentácia žalobkyne, ktorá smeruje k spochybneniu existencie zhody vôle po tomto dátume, bola však zamietnutá v rámci prvej časti tohto žalobného dôvodu. Ďalej, aj keby predmetné podniky v dohode z roku 2004 vyhlásili, že považovali sprievodné listy za „neplatné“, nič to nemení na tom, že naďalej dodržiavali z toho vyplývajúcu dohodu o rozdelení trhov, keďže spoločnosť E.ON sa naďalej sťažovala na konanie žalobkyne, čo sa žalobkyňa snažila relativizovať, ako to ukazujú okrem iného poznámky z 9. februára a apríla 2005. Pokiaľ ide ďalej konkrétne o žalobkyňu, až do septembra 2005 nečerpala plyn z plynovodu MEGAL v oveľa väčšej miere, ako boli objemy nadobudnuté v rámci PUP, ako vyplýva z odôvodnení 101 až 103 napadnutého rozhodnutia.
- 360 Pokiaľ ide po druhé o tvrdenie žalobkyne, ktoré smeruje k spochybneniu, že obavy spoločnosti E.ON vo vzťahu k rozvoju žalobkyne v Nemecku od augusta 2004 boli iba zdanlivé, stačí poukázať na to, že Komisia sa nedomnievala, že tieto sťažnosti boli iba „zdanlivé“, ako tvrdí žalobkyňa. V každom prípade

také obavy nemôžu preukázať neexistenciu dohody, a to z rovnakých dôvodov, z akých boli zamietnuté tvrdenia týkajúce sa sťažností spoločnosti E.ON (pozri body 353 až 359 vyššie). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, ako sa uvádza v bode 263 vyššie, že poznámka žalobkyne z apríla 2005 neumožňuje vysvetliť jej agresívnu cenovú politiku v Nemecku. Okrem toho treba pripomenúť, že podľa judikatúry uvedenej v bode 357 vyššie sa v rámci bežnej hospodárskej súťaže zdá nepredstaviteľné, aby podnik reagoval na kritiku svojho konkurenta týkajúcu sa jeho cenovej politiky a snažil sa relativizovať vnímanie nastavenia agresívnych cien tohto podniku, ako to urobila žalobkyňa v uvedenej poznámke, ktorá bola spísaná po sťažnostiach spoločnosti E.ON. Táto poznámka nie je teda relevantná na preukázanie neexistencie kartelu. Ako tvrdí Komisia, za okolností, aké sú v prejednávanej veci, smerujú obavy vyjadrené spoločnosťou E.ON v skutočnosti k preukázaniu, že predmetné podniky dávali pozor na to, aby sa dohoda dodržiavala z dôvodov uvedených v bode 354 vyššie. Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne to neznamená obrátenie dôkazného bremena, lebo toto konštatovanie treba vnímať v spojení s inými dôkazmi, ktoré preukazujú pokračovanie protiprávneho správania po auguste 2004.

361 Po tretie Komisia v odôvodnení 124 napadnutého rozhodnutia na rozdiel od tvrdenia žalobkyne správne usúdila, že žalobkyňa reagovala na sťažnosti spoločnosti E.ON týkajúce sa jej cenovej politiky na úseku [dôverné] v Nemecku, pričom vychádzala z poznámok z 9. februára a apríla 2005. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v poznámke z 9. februára 2005 sa uvádza, že bude potrebné pracovať na otázke obvinení spoločnosti E.ON a že poznámka z apríla 2005 bola spísaná po sťažnostiach spoločnosti E.ON týkajúcich sa cenových nastavení žalobkyne v rámci predaja [dôverné], ktoré poškodili hodnotu plynu v Nemecku. Existuje teda spojitost medzi sťažnosťami spoločnosti E.ON, ktoré sa týkajú politiky žalobkyne, a jej reakciami. Za týchto podmienok nemožno tvrdiť, že výklad Komisie je nesprávny. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Komisia sa v napadnutom rozhodnutí na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nedomnievala, že poznámka z apríla 2005 odporúčala zmierniť agresivitu žalobkyne v Nemecku. Napokon je potrebné konkrétne uviesť, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne nemožno konštatovať, že taká reakcia je znakom dobrého riadenia. Z uvedenej poznámky totiž jasne vyplýva, že cieľom bolo relativizovať vnímanie spoločnosti E.ON a nie zachovať úroveň ziskovosti žalobkyne v Nemecku, ako tvrdí žalobkyňa.

362 Pokiaľ ide po štvrté o dokumenty týkajúce sa stretnutia z 21. septembra 2005, v tomto prípade poznámku z „brífingu“ z 20. septembra 2005 pripravenú s ohľadom na toto stretnutie a email z 22. septembra 2005, ktorý predstavuje ich zhrnutie, ktoré sú uvedené v odôvodneniach 132 a 133 napadnutého rozhodnutia, je potrebné na úvod konštatovať, ako Komisia nakoniec pripustila v odpovedi na otázku Všeobecného súdu na pojednávaní, že z týchto dokumentov vychádzala pri konštatovaní, že spoločnosť E.ON sa naďalej sťažovala na konkurenciu zo strany žalobkyne v Nemecku a že ich správania patrili skôr pod zosúladené konanie než pod hospodársku súťaž. Tieto dokumenty boli teda zohľadnené v neprospech žalobkyne na rozdiel od toho, čo na začiatku tvrdila Komisia vo svojich písomnostiach.

363 Ďalej je potrebné konštatovať, že argumentáciu žalobkyne, ktorá odkazuje na tieto dokumenty, treba zamietnuť. Bez toho totiž, aby bolo potrebné skúmať poznámku z „brífingu“ z 20. septembra 2005 pripravenú s ohľadom na stretnutie z nasledujúceho dňa, stačí konštatovať, že zápisnica z tohto stretnutia vôbec nepoukazuje na to, že [dôverné], ako to tvrdí žalobkyňa, ale umožňuje preukázať utajený charakter správania predmetných podnikov. Z toho totiž vyplýva, že žalobkyňa uviedla, že Nemecko nepovažovala za kľúčový trh a že prednedávnom sa z deviatich ponúk podarilo získať iba jedného zákazníka. Tak isto uviedla, že dokonca stratila zákazníkov. Vráťane niekoľkých dní pred dátumom ukončenia porušenia stanoveného Komisiou si teda žalobkyňa vymenila so spoločnosťou E.ON informácie týkajúce sa obchodnej politiky v Nemecku. Také informácie boli spôsobilé ovplyvniť správanie spoločnosti E.ON na trhu, ktorá mohla poznať situáciu žalobkyne vo vzťahu k nemeckým zákazníkom, a prezradili, ako sa chcela správať na tomto trhu. Požiadavka samostatnej politiky každého hospodárskeho subjektu, ktorá je obsiahnutá v ustanoveniach zmluvy o hospodárskej súťaži, však takým subjektom prísne bráni, aby medzi sebou nadviazali akýkoľvek priamy alebo nepriamy kontakt, ktorý by mohol buď ovplyvniť správanie aktuálneho alebo potenciálneho konkurenta na trhu, alebo prezradiť takému konkurentovi správanie, ktoré sa tento subjekt rozhodol alebo zamýšľa

dozriavať, pokiaľ majú tieto kontakty za cieľ či za následok dosiahnutie podmienok hospodárskej súťaže, ktoré nezodpovedajú bežným podmienkam predmetného trhu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak by nebol preukázaný opak, čo prináleží dotknutému hospodárskemu subjektu, platí domnienka, že podniky zúčastňujúce sa na dohode, ktoré ostávajú činné na trhu, zohľadňujú pri stanovovaní svojho správania na trhu informácie, ktoré si vymenili so svojimi konkurentmi (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 275 vyššie, body 117 a 121). Vzhľadom na túto judikatúru je potrebné pripustiť, že stretnutie z 21. septembra 2005 slúžilo ako rámec pre zosúladené konanie v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES, pričom žalobkyňa sa ani nepokúsila predložiť dôkaz, že predmetné informácie neboli zohľadnené.

364 Komisia sa teda nedopustila nesprávneho posúdenia tým, že zohľadnila dokumenty týkajúce sa stretnutia z 21. septembra 2005 v súvislosti s prijatím záveru, že výmena medzi predmetnými podnikmi patrí skôr pod zosúladený postup ako pod hospodársku súťaž.

365 V poslednom rade tvrdenia žalobkyne, ktoré smerujú k spochybneniu existencie výmeny informácií, boli už zamietnuté v rámci preskúmania druhého žalobného dôvodu, na ktorý je teda potrebné odkázať. Rovnako treba pripomenúť, že zápisnica zo stretnutia z 21. septembra 2005 sama osebe preukazuje, že predmetné podniky si vymenili informácie, ktoré by mohli ovplyvniť ich správania na trhu a prezradiť ich, pričom takú výmenu zakazuje článok 81 ES.

366 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že druhú časť je potrebné zamietnuť.

c) O tretej časti

367 V rámci tejto časti žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s článkom 81 ES, pravidlami týkajúcimi sa vykonávania dôkazov a je nedostatočne odôvodnené v tom, že nepredkladá žiadny dôkaz o existencii porušenia na francúzskom trhu po 13. auguste 2004.

368 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že z článku 1 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že porušenie trvalo od 1. januára 1980 prinajmenšom do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie spáchané v Nemecku, a od 10. augusta 2000 prinajmenšom do 30. septembra 2005, pokiaľ ide o porušenie spáchané vo Francúzsku.

369 Treba však najprv skonštatovať, že nijaký listinný dôkaz nedosvedčuje pokračovanie predmetného porušenia po 13. auguste 2004, či už vo forme dohody, alebo zosúladeného postupu. Posledným dokumentom týkajúcim sa francúzskeho trhu je interná poznámka z „brífingu“ E.ON z 26. júna 2004 týkajúci sa stretnutia „stručná aktualizácia“ z 2. júla 2004, ktorá je teda pred 13. augusta 2004, čo je dátum uzatvorenia dohody z roku 2004. Pokiaľ ide konkrétnejšie o stretnutia a výmeny, na ktorých podľa odôvodnenia 307 napadnutého rozhodnutia predmetné podniky diskutovali o svojich stratégiách na vlastných vnútroštátnych trhoch po auguste 2004, treba uviesť, že Komisia sa v uvedenom odôvodnení neodvoláva na nijaký konkrétny listinný dôkaz týkajúci sa stretnutia, ktorý by sa týkal francúzskeho trhu. Okrem toho dokumenty týkajúce sa stretnutí, ktoré sa konali po 13. auguste 2004, citované v odôvodneniach 123, 124 a 130 až 136 uvedeného rozhodnutia, sa týkajú len nemeckého trhu s plynom a nie francúzskeho trhu.

370 Komisia sa ďalej neodvoláva na správanie spoločnosti E.ON na francúzskom trhu, aby preukázala pokračovanie kartelu na tomto trhu. Komisia okrem iného neodkázala na predaje E.ON vo Francúzsku, zatiaľ čo, pokiaľ ide o predaje žalobkyne v Nemecku, urobila tak v odôvodnení 300 napadnutého rozhodnutia.

371 Okrem toho, pokiaľ ide o obmedzenia týkajúce sa bodov výstupu plynovodu MEGAL, ktoré by sa mohli vzťahovať na E.ON vo Francúzsku, a najmä o obmedzenia, ktoré môžu vyplývať z prílohy 2 dohody MEGAL, Komisia sa na tieto obmedzenia neodvoláva. V odôvodneniach 299, 300 a 307 napadnutého rozhodnutia sa totiž Komisia odvoláva len na zmluvné obmedzenia, ktoré bránia

žalobkyni používať body výstupu plynovodu MEGAL v Nemecku na zásobovanie zákazníkov. V každom prípade E.ON mohla bez ohľadu na ustanovenia prílohy 2 dohody MEGAL, ktoré sa jej týkajú, čerpať plyn z plynovodu MEGAL na účely jeho predaja vo Francúzsku, hoci tento predaj predstavoval len malý podiel na trhu a týkal sa len niekoľkých zákazníkov, ako to vyplýva z odôvodnení 73 a 101 napadnutého rozhodnutia.

- 372 Napokon treba uviesť, že tvrdenie Komisie uvedené v odôvodnení 304 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého skutočnosť, že predmetné podniky rokovali o novej dohode, svedčí o tom, že sa stále cítili byť viazané existujúcou dohodou, alebo tvrdenie Komisie, podľa ktorého ak neexistuje nová dohoda, stará dohoda je stále platná, nemožno považovať za tvrdenia umožňujúce z právneho hľadiska dostatočne podporiť závery týkajúce sa francúzskeho trhu. Takéto všeobecné úvahy nemožno považovať za dostatočne presné ani zhodné dôkazy o trvaní porušenia vo Francúzsku aj po dohode z roku 2004.
- 373 Treba teda skonštatovať, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nepredložila nijaký dôkaz, na základe ktorého by bolo možné dospieť k záveru, že predmetné porušenie na francúzskom trhu trvalo aj po dohode z roku 2004. Komisia na pojednávaní okrem toho uznala, že pokiaľ ide o situáciu na francúzskom trhu, nedisponovala dôkazmi porovnateľnými s tými, ktoré sa týkali situácie na nemeckom trhu.
- 374 Keďže však článok 1 napadnutého rozhodnutia rozlišuje medzi dĺžkou trvania porušenia na nemeckom trhu a dĺžkou trvania porušenia na francúzskom trhu, Komisia mala doložiť aj svoj záver týkajúci sa francúzskeho trhu. Inými slovami, ak Komisia v článku 1 rozlišovala medzi odlišnou dĺžkou trvania porušenia na nemeckom a francúzskom trhu, mala poskytnúť potrebné dôkazy umožňujúce z právneho hľadiska dostatočne preukázať existenciu porušenia na týchto dvoch trhoch a počas obidvoch uvádzaných dĺžok trvania. Dôkazné bremeno týkajúce sa existencie porušenia, čiže jeho dĺžky trvania, totiž prináleží Komisii (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 70 vyššie, bod 341 a tam citovanú judikatúru).
- 375 Tieto úvahy nespochybňuje okolnosť, že porušenie predstavuje jediné a pokračujúce porušenie. Táto okolnosť, pokiaľ ide o povahu konštatovaného porušenia, totiž nemá vplyv na okolnosť, že keďže Komisia vo výroku napadnutého rozhodnutia vedome uviedla odlišné trvanie porušenia na francúzskom trhu a nemeckom trhu, mala povinnosť z právneho hľadiska dostatočne preukázať takto uvádzané dĺžky trvania.
- 376 Tak isto nemožno prijať tvrdenie Komisie, že nijaká skutočnosť nepreukazuje predčasné skončenie predmetného porušenia na francúzskom trhu, keďže Komisia nemôže splniť povinnosť dôkazného bremena iba konštatovaním, že nič nenaznačuje, že uvedené porušenie sa napriek dohode z roku 2004 neskončilo.
- 377 Pokiaľ ide okrem toho o tvrdenie Komisie, že predčasné skončenie je v rozpore s dohodou o rozdelení trhov alebo že nezodpovedá žiadnej logike, stačí poukázať na to, že také tvrdenie nemôže preukázať trvanie predmetného porušenia na oboch dotknutých trhoch. Okrem toho, ako uviedla žalobkyňa, predčasné skončenie je v rozpore s vlastným konštatovaním Komisie, že predmetné porušenie sa nezačalo v rovnaké dni. Argumentácia Komisie, že nesúlad, pokiaľ ide o dátum začiatku porušenia, vysvetľuje iba okolnosť, že predmetná dohoda nemohla vyvolávať účinky na francúzskom trhu, kým bol tento trh uzavretý hospodárskej súťaži, a že súlad, pokiaľ ide o dátum ukončenia porušenia, je skutkovou otázkou, nie je v tomto smere presvedčivá. Okrem toho tvrdenie Komisie, že predmetné podniky naďalej dodržiavali sprievodné listy po dohode z roku 2004 v Nemecku, ako aj vo Francúzsku, nie je úplne podložené, pokiaľ ide o Francúzsko.
- 378 Z toho vyplýva, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že predmetné porušenie pretrvávalo vo Francúzsku počas obdobia od 13. augusta 2004 do 30. septembra 2005.
- 379 Je teda potrebné zrušiť článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje, že porušenie vo Francúzsku trvalo počas tohto obdobia.

B – O návrhoch smerujúcich k zrušeniu alebo zníženiu pokuty

1. O návrhoch smerujúcich k zrušeniu pokuty

- 380 Žalobkyňa na podporu svojich návrhov smerujúcich k zrušeniu pokuty uvádza jediný žalobný dôvod založený na porušení zásad rovnosti zaobchádzania, proporcionality a zákazu retroaktivity.
- 381 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že Komisia tým, že jej uložila pokutu, zatiaľ čo v podobných predchádzajúcich veciach tak neurobila, porušila zásady rovnosti zaobchádzania, proporcionality a zákazu retroaktivity.
- 382 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že predmetom článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 je poskytnúť Komisii právomoc ukladať pokuty s cieľom umožniť jej splniť si úlohu dohľadu, ktorú jej zveruje právo Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok *Musique Diffusion française a. i./Komisia*, už citovaný v bode 288 vyššie, bod 105, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia*, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 105). Táto úloha iste zahŕňa povinnosť vyhľadávať a potláčať jednotlivé porušenia, ale rovnako obsahuje aj povinnosť uskutočňovať všeobecnú politiku s cieľom uplatňovať vo veciach hospodárskej súťaže zásady stanovené Zmluvou a v tomto zmysle usmerňovať správanie podnikov. Z toho vyplýva, že Komisia musí dohliadať na to, aby mali pokuty odstrašujúcu povahu (rozsudok Všeobecného súdu z 28. apríla 2010, *Gütermann a Zwicky/Komisia*, T-456/05 a T-457/05, Zb. s. II-1443, bod 79).
- 383 Komisia v prejednávanej veci v odôvodnení 320 napadnutého rozhodnutia usúdila, že ukladanie pokút nie je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania. Okolnosti, ktoré podľa nej viedli k predchádzajúcim rozhodnutiam, ktoré predmetné podniky spomenuli v priebehu správneho konania, sa odlišujú od okolností v prejednávanej veci, takže neexistuje nijaká porovnateľná situácia, ktorá by bola predmetom rozdielneho zaobchádzania. V tejto súvislosti Komisia zohľadnila povahu predmetného porušenia v odôvodnení 321 uvedeného rozhodnutia, ako aj kontext, pôsobnosť a dĺžku trvania tohto porušenia v odôvodnení 322 tohto rozhodnutia. Napokon zamietla tvrdenia, že predmetné podniky mohli oprávnene očakávať, že Komisia neuloží pokutu z dôvodu, že pred rozhodnutiami vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL nevedeli, že sa dopustili porušenia, alebo z dôvodu, že v prvom rozhodnutí nebola uložená žiadna pokuta (pozri odôvodnenia 323 až 325 napadnutého rozhodnutia).
- 384 Práve vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné preskúmať výhrady, ktoré uvádza žalobkyňa v rámci tohto žalobného dôvodu.
- 385 Pokiaľ ide v prvom rade o výhradu založenú na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie sama osebe neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže, keďže tento rámec je definovaný jedine v nariadení č. 1/2003 a v usmerneniach (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, *Michelin/Komisia*, T-203/01, Zb. s. II-4071, bod 254 a tam citovanú judikatúru). Rozhodnutia týkajúce sa iných vecí tak majú, pokiaľ ide o existenciu prípadnej diskriminácie, iba orientačnú povahu, keďže je málo pravdepodobné, že by okolnosti charakteristické pre tieto rozhodnutia, ako sú trhy, výrobky, podniky a dotknuté obdobia, boli rovnaké (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 2007, *Britannia Alloys & Chemicals/Komisia*, C-76/06 P, Zb. s. I-4405, bod 60).
- 386 V každom prípade je Komisia povinná dodržiavať zásadu rovnosti zaobchádzania, ktorá bráni tomu, aby sa s porovnateľnými situáciami zaobchádzalo odlišne a s odlišnými situáciami rovnako, ibaže by takéto zaobchádzanie bolo objektívne odôvodnené, ak ukladá pokutu podniku za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, tak ako aj každá iná inštitúcia pri všetkých svojich činnostiach (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. januára 2004, *JCB Service/Komisia*, T-67/01, Zb. s. II-49, bod 187 a tam citovanú judikatúru).

- 387 Nič to však nemení na tom, že skoršie rozhodnutia Komisie vo veci pokuty môžu byť relevantné vzhľadom na dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania len vtedy, ak je preukázané, že okolnosti vecí týkajúce sa týchto iných rozhodnutí, akými sú dotknuté trhy, výrobky, krajiny, podniky a obdobia, sú porovnateľné s okolnosťami v prejednávanej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Archer Daniels Midland/Komisia, T-59/02, Zb. s. II-3627, bod 316 a tam citovanú judikatúru).
- 388 Ako však vyplýva z bodov 389 až 396 nižšie, v prejednávanej veci okolnosti vecí týkajúce sa skorších rozhodnutí, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, nie sú porovnateľné s okolnosťami v prejednávanej veci, takže uvedené rozhodnutia nie sú v súlade s judikatúrou citovanou v bode 387 vyššie relevantné vzhľadom na dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania.
- 389 Po prvé vo veciach Sonatrach, E.ON/Gazprom, OMV/Gazprom, ENI/Gazprom a NLNG nebola totiž uložená žiadna pokuta z dôvodu, že Komisia skončila tieto veci bez prijatia formálneho rozhodnutia, v ktorom by konštatovala existenciu porušenia, najmä vzhľadom na záväzky, ktoré dotknuté podniky prijali. V prejednávanej veci je však situácia odlišná vzhľadom na to, že Komisia skončila konanie rozhodnutím, v ktorom sa konštatuje porušenie ustanovení článku 81 ES.
- 390 Po druhé situácia v prejednávanej veci sa na rozdiel od tvrdenia žalobkyne odlišuje od predmetnej situácie vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL.
- 391 V prvom rade treba uviesť, že skutočnosť, že k dotknutému správaniu došlo v odvetví plynu v súčasnom období, ktoré je charakteristické liberalizáciou, a teda prenikavým vývojom odvetvia, nemôže ako taká preukázať, že okolnosti vecí GDF/ENI a GDF/ENEL sú porovnateľné s okolnosťami v prejednávanej veci.
- 392 Ďalej vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL Komisia zohľadnila skutočnosť, že ide o prvé rozhodnutie o územných obmedzeniach v odvetví plynu. V prejednávanej veci však tomu tak nie je.
- 393 Okrem toho sa dotknuté obmedzenia odlišujú vzhľadom na svoju povahu. Predmetné obmedzenia vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL mali totiž vertikálny charakter, keďže vychádzali jednak zo zmluvy o tranzite a jednak zo zmluvy, ktorú možno považovať za zmluvu o preprave, resp. za zmluvu o kúpe a predaji. Z preskúmania, ktoré v týchto veciach vykonala Komisia, týkajúceho sa uplatniteľnosti článku 81 ods. 3 ES ďalej vyplýva, že samotná Komisia považovala obmedzenia za vertikálne obmedzenia. Nie je tomu tak v prejednávanej veci, kde má obmedzenie horizontálny charakter, keďže sa týka dohody medzi dvoma dodávateľmi v prípade používania plynovodu a ich možností predávať plyn na vlastnom trhu. Skutočnosť, že Komisia konštatovala, že prípadné právne posúdenie predmetnej zmluvy vo veci GDF/ENEL ako zmluvy o službách/preprave nebráni konštatovaniu, že ustanovenie „na účely použitia plynu v Taliansku“ obmedzuje opätovný predaj, nemôže v tejto súvislosti spochybniť okolnosť, že povaha obmedzení je odlišná. Navyše veci GDF/ENI a GDF/ENEL sa líšia od prejednávanej veci, ako to uviedla Komisia, lebo tieto veci sa týkali zmluvného ustanovenia, ktoré jednostranne obmedzovalo územie, na ktorom ENI a ENEL mohli používať plyn, ktorý bol predmetom zmluvy, pričom tomu tak nie je v prejednávanej veci, kde sa obmedzenie týka jednotlivých území predmetných podnikov. V tejto súvislosti je potrebné spresniť jednak, že žalobkyňa neuvádza, do akej miery nie je tento rozdiel relevantný, a jednak, že jej tvrdenia týkajúce sa údajného nesúladu sprievodných listov už boli zamietnuté.
- 394 Okrem toho v prípadoch GDF/ENI a GDF/ENEL nebol na rozdiel od prejednávanej veci zistený žiadny zosúladený postup. Relevantnosť tohto rozdielu nemôže byť spochybnená skutočnosťou, ktorú uvádza žalobkyňa, že podľa napadnutého rozhodnutia sú dohody a zosúladené postupy pružnými pojmami a môžu sa prekrývať, a že nebolo teda potrebné tieto pojmy presne rozlíšiť. Okolnosť, že nie je potrebné rozlíšiť tieto druhy porušenia, totiž neumožňuje spochybniť skutočnosť, že v prejednávanej veci boli konštatované obidve porušenia, kým vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL to tak nebolo. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne založené na tom, že stretnutia a výmeny medzi predmetnými podnikmi od

roku 1999 do roku 2005 neumožnili vysloviť existenciu samostatného porušenia spočívajúceho vo výmene citlivých informácií nezávisle od sprievodných listov, toto tvrdenie už bolo zamietnuté, ako to vyplýva z bodov 243 až 258 vyššie.

- 395 Napokon bez ohľadu na konštatované pochybenia, pokiaľ ide o dátum začiatku porušenia v Nemecku a dátum skončenia porušenia vo Francúzsku, je potrebné zdôrazniť, že vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL došlo k porušeniu počas relatívne krátkeho obdobia, a to približne 2 roky, kým v prejednávanej veci, kde porušenie trvalo prinajmenšom 7 rokov v Nemecku a 4 roky vo Francúzsku, to tak nie je. Tvrdenia žalobkyne, ktoré smerujú k spochybneniu tohto rozdielu, treba teda tiež zamietnuť.
- 396 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že výhradu založenú na porušení zásady rovnosti zaobchádzania treba zamietnuť.
- 397 V druhom rade treba zamietnuť výhradu založenú na porušení zásady zákazu retroaktivity trestov, keďže žalobkyňa neuvádza v tejto súvislosti žiadne tvrdenie, ktoré by bolo nezávislé od tvrdení uvedených na podporu výhrady založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania. V každom prípade túto výhradu je možné iba zamietnuť vzhľadom na to, že každý podnik, ktorý sa zúčastní správneho konania, v ktorom môže byť uložená pokuta, musí počítať s tým, že Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť o zvýšení úrovne pokút v porovnaní s úrovňou uplatňovanou v minulosti (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 229) a že skutočnosť, že Komisia môže kedykoľvek preskúmať všeobecnú úroveň pokút v súvislosti s vykonávaním inej politiky hospodárskej súťaže, môžu teda dotknuté podniky rozumne predvídať. Toto posúdenie nemôže spochybniť informácia, ktorú uvádza žalobkyňa a ktorá sa nachádza v tlačovom oznámení k rozhodnutiam GDF/ENI a GDF/ENEL, že Komisia bude preukazovať menšiu zhovievavosť v prípade, keď bude po prijatí týchto rozhodnutí musieť preukazovať existenciu obmedzení rovnakého druhu v iných plynárenských zmluvách. Vzhľadom totiž na to, že v uvedenom tlačovom oznámení ani v uvedených rozhodnutiach nie je o tom výslovná zmienka, nemožno z toho vyvodiť, že Komisia nechcela sankcionovať porušenia, ktoré sa začali pred týmito rozhodnutiami. Okrem toho už bolo poukázané na to, že situácia v prejednávanej veci je odlišná od predmetnej situácie vo veciach GDF/ENI a GDF/ENEL (pozri body 390 až 396 vyššie). Žalobkyňa teda nesprávne tvrdí, že Komisia v súlade so zásadami rovnosti zaobchádzania a zákazu retroaktivity trestov konštatovala skutočnosť, že k akémukoľvek prítvrdeniu jej sankčnej politiky môže v každom prípade dôjsť iba v prípade praktík z obdobia po uvedených rozhodnutiach.
- 398 Pokiaľ ide v treťom rade o výhradu založenú na porušení zásady proporcionality, argumentáciu žalobkyne založenú na tom, že Komisia nemôže uložiť pokutu za porušenie, ktorého znaky odôvodnili, že v podobnej predchádzajúcej veci sa naopak žiadna finančná sankcia nepovažovala za primeranú bez porušenia zásady proporcionality, je potrebné zamietnuť ako irelevantnú v prejednávanej veci. Okolnosť, že Komisia neuložila pokutu subjektu, ktorý porušil pravidlá hospodárskej súťaže, nemôže totiž sama osebe brániť tomu, aby bola uložená pokuta subjektu, ktorý sa dopustil porušenia tej istej povahy (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. februára 2002, Compagnie générale maritime a i./Komisia, T-86/95, Zb. s. II-1011, bod 487). Navyše okolnosti vecí, v ktorých boli vydané iné rozhodnutia, ktoré uvádza žalobkyňa, nie sú porovnateľné s okolnosťami v prejednávanej veci (pozri body 389 až 396 vyššie). Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že Komisia implicitne usúdila, že ukladanie finančných sankcií za správania, akými sú predmetné správania v prejednávanej veci v čase, keď nebolo právo ešte objasnené, je v rozpore s touto zásadou, treba ho zamietnuť. Také stanovisko Komisie nemožno totiž vyvodiť z toho, ako pravdepodobne tvrdí žalobkyňa, že v tlačovom oznámení k veci GDF/ENEL uviedla, že chcela objasniť právo nielen v prospech predmetných podnikov v týchto veciach, ale aj všetkých podnikov pôsobiacich v odvetví. Komisia takú okolnosť týkajúcu sa potreby objasnenia práva uviedla v tlačovom oznámení iba preto, aby odôvodnila skutočnosť, že mala záujem prijať formálne rozhodnutie týkajúce sa minulého porušenia. Rovnaká okolnosť nie je naproti tomu relevantná v rámci stanovenia pokuty v prejednávanej veci. To isté platí o konštatovaní Komisie, ktoré je uvedené

v rozhodnutiach GDF/ENI a GDF/ENEL, že je potrebné vyhnúť sa tomu, aby podniky v odvetví nesprávne usudzovali alebo naďalej usudzovali, že postupy, aké boli zistené v prejednávanej veci, sú v súlade s právom Únie. Výhradu založenú na porušení zásady proporcionality treba teda zamietnuť.

- 399 Napokon žiadny iný dôvod neodôvodňuje, aby všeobecný súd vzhľadom na zásady rovnosti zaobchádzania, proporcionality a zákazu retroaktivity zmenil napadnuté rozhodnutie, pokiaľ ide o výšku pokuty.
- 400 Zo všetkého, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že jediný žalobný dôvod uvedený na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu pokuty treba zamietnuť.
- 401 Všeobecný súd sa okrem toho domnieva, že žiadny dôvod založený na verejnom poriadku, ktorý by sa mal zohľadniť *ex officio* (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, KME Germany a i./Komisia, C-389/10 P, Zb. s. I-12789, bod 131), neodôvodňuje, aby použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie a zrušil pokutu.

2. O návrhoch smerujúcich k zníženiu pokuty

- 402 Na podporu svojich návrhov na zníženie pokuty uvádza žalobkyňa po čiastočnom späťvzátí v štádiu repliky päť žalobných dôvodov založených po prvé na tom, že údajné porušenie týkajúce sa francúzskeho trhu s plynom nebolo z právneho hľadiska dostatočne preukázané a že napadnuté rozhodnutie nie je v tomto smere dostatočne odôvodnené, po druhé na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia, po tretie na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia, po štvrté na nesprávnom posúdení potreby uplatniť vstupný poplatok 15 % a po piate na nesprávnom posúdení poľahčujúcich okolností.

a) O prvom žalobnom dôvode založenom na tom, že údajné porušenie týkajúce sa francúzskeho trhu s plynom nebolo z právneho hľadiska dostatočne preukázané a že napadnuté rozhodnutie nie je v tomto smere dostatočne odôvodnené

- 403 Žalobkyňa tvrdí, že vzhľadom na to, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala existenciu porušenia, pokiaľ ide o francúzsky trh s plynom, a že napadnuté rozhodnutie nie je v tomto smere dostatočne odôvodnené, suma pokuty, ktorá jej bola uložená, musí byť znížená v pomere zodpovedajúcom jej predaju vo Francúzsku.
- 404 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že tvrdenia žalobkyne týkajúce sa dôkazu o existencii porušenia, pokiaľ ide o francúzsky trh s plynom, a súvisiaceho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia boli zamietnuté v rámci tretieho žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a že tento žalobný dôvod nemá žiadny samostatný dosah v porovnaní s uvedenými tvrdeniami.
- 405 Všeobecný súd okrem toho konštatuje, že žiadny iný dôvod neodôvodňuje, aby tento súd vzhľadom na existenciu porušenia na francúzskom trhu použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie, pokiaľ ide o výšku pokuty.
- 406 Prvý žalobný dôvod treba teda zamietnuť.

b) O druhom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia

- 407 V tomto žalobnom dôvode žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne posúdila dĺžku trvania porušenia. Podľa žalobkyne k porušeniu nedošlo do augusta 2000 v Nemecku a do januára 2003 vo Francúzsku. Okrem toho nedošlo ani k porušeniu po auguste 2004 vo Francúzsku a v Nemecku, alebo subsidiárne po auguste 2004 vo Francúzsku. Žalobkyňa sa domnieva, že v dôsledku toho musí byť znížená dĺžka trvania a hodnota predaja, ktoré súvisia s údajným porušením, a následne suma pokuty.

408 V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné pripomenúť, ako vyplýva z preskúmania tretej časti štvrtého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že predmetné porušenie pretrvávalo po 10. auguste 2004, a to až do 30. septembra 2005 v rozsahu, v akom sa týkalo francúzskeho trhu s plynom. Zdá sa teda vhodné, aby Všeobecný súd použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie a znížil pokutu uloženú žalobkyni, aby bola zohľadnená dĺžka trvania porušenia na uvedenom trhu. Konkrétne dôsledky použitia tejto právomoci budú spresnené v bodoch 458 až 466 nižšie.

409 Ďalej vzhľadom na to, že tvrdenia žalobkyne, ktoré smerujú k preukázaniu jednak, že nebolo možné konštatovať žiadne porušenie pred augustom 2000 na nemeckom trhu a januárom 2003 na francúzskom trhu, a jednak, že nebolo možné konštatovať žiadne porušenie pred augustom 2004 na nemeckom trhu, boli už zamietnuté v rámci preskúmania žalobných dôvodov uvedených na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, je potrebné zamietnuť tento žalobný dôvod v rozsahu, v akom sa týka uvedených tvrdení, lebo nevykazuje v tomto ohľade žiadny samostatný dosah v porovnaní s týmito tvrdeniami.

410 Napokon je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že Všeobecný súd môže pri výkone svojej neobmedzenej právomoci znížiť pokutu, ktorá jej bola uložená z dôvodu, že Komisia nepreukázala, prečo sa odôvodnenie, ktoré ju viedlo k tomu, že na účely výpočtu výšky pokuty vo vzťahu k nemeckému trhu zohľadnila iba obdobie od apríla 1998 (zatiaľ čo porušenie začalo od 1. januára 1980), nemohlo uplatniť na obdobie od konca apríla 1998 do augusta 2000 napriek neexistencii PTOS počas tohto obdobia. V odôvodnení 372 napadnutého rozhodnutia Komisia totiž uviedla, že pokiaľ ide o obdobie od roku 1998 do roku 2000, zrušením výnimky z práva hospodárskej súťaže uplatniteľnej na demarkačné dohody 24. apríla 1998 nemecký zákonodarca stanovil, že plynárenské odvetvie sa po tomto dátume muselo otvoriť hospodárskej súťaži. Okrem toho v rámci preskúmania prvého žalobného dôvodu uvedeného na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia neumožnila žiadna skutočnosť konštatovať, že Komisia nesprávne usúdila, že v Nemecku existovala od roku 1998 potenciálna hospodárska súťaž.

411 Všeobecný súd sa napokon domnieva, že pokiaľ ide o výšku pokuty vzhľadom na dĺžku trvania porušenia, žiadny dôvod neodôvodňuje, aby použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie, ako to navrhuje žalobkyňa, nad rámec dôsledkov uvedených v bode 408 vyššie.

412 Z toho, čo bolo uvedené, vyplýva, že okrem časti, ktorá sa týka ukončenia porušenia na francúzskom trhu, treba tento žalobný dôvod zamietnuť.

c) O treťom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia

413 V tomto žalobnom dôvode žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je nesprávne a je v rozpore so zásadou proporcionality, pokiaľ ide o stanovenie závažnosti porušenia. Žalobkyňa, poukazujúc na povahu tohto porušenia, ako aj na jeho neuskutočnenie a neexistenciu jeho dôsledkov, tvrdí, že percentuálny podiel hodnoty predaja, ktorý Komisia konštatovala na účely stanovenia základnej výšky pokuty, v tomto prípade 15 %, je neprímerane vysoký a Všeobecný súd ho musí znížiť.

414 V tomto ohľade je opodstatnené pripomenúť, že podľa judikatúry musí byť výška pokút odstupňovaná v závislosti od okolností porušenia a závažnosti porušenia, a posúdenie závažnosti porušenia na účely stanovenia výšky pokuty sa musí vykonať najmä s prihliadnutím na povahu obmedzení hospodárskej súťaže (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. februára 1994, CB a Europay/Komisia, T-39/92 a T-40/92, Zb. s. II-49, bod 143 a tam citovanú judikatúru).

415 Na posúdenie závažnosti porušení pravidiel hospodárskej súťaže pripísateľných niektorému podniku s cieľom stanoviť výšku pokuty, ktorá by bola primeraná, môže teda Komisia zohľadniť obzvlášť dlhé trvanie niektorých porušení; počet a rozmanitosť porušení, ktoré sa týkali všetkých alebo takmer všetkých výrobkov predmetného podniku a z ktorých niektoré ovplyvnili všetky členské štáty; osobitnú závažnosť porušenia vyplývajúcu z úmyselnej a ucelenej stratégie usilujúcej prostredníctvom rôznych

vylučujúcich praktík voči konkurentom a politikou odmeňovania zákazníkov za vernosť o umelé udržanie alebo posilnenie dominantného postavenia podniku na trhoch, na ktorých bola hospodárska súťaž už obmedzená; dôsledky zneužitia osobitne škodlivé z pohľadu hospodárskej súťaže a výhodu, ktorú podnik nadobudol na základe svojich porušení (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 1994, Tetra Pak/Komisija, T-83/91, Zb. s. II-755, body 240 a 241).

- 416 Na základe odsekov 19 a 21 usmernení z roku 2006 súvisí základná výška pokuty s určitou časťou hodnoty predaja, ktorá môže dosiahnuť až 30 % a ktorá je stanovená v závislosti od stupňa závažnosti porušenia a vynásobená počtom rokov, v ktorých porušenie trvalo. Okrem toho podľa odseku 20 uvedených usmernení sa posúdenie závažnosti vykoná osobitne pre každý typ porušenia s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti prípadu.
- 417 Ako vyplýva z odôvodnenia 364 napadnutého rozhodnutia, Komisia v prejednávanej veci na účely stanovenia závažnosti porušenia zohľadnila najmä to, že dohody o rozdelení trhov sú svojou povahou jedným z najzávažnejších typov porušení ustanovení článku 81 ES, že podniky sa na pravidelných stretnutiach zhodli na vytvorení tajného a inštitucionalizovaného projektu určeného na obmedzenie hospodárskej súťaže v plynárenskom odvetví, že dohoda a zosúladené postupy boli skoncipované, riadené a podporované na najvyšších úrovniach každého podniku a boli v plnej miere využívané v záujme týchto podnikov a na úkor ich zákazníkov a v konečnom dôsledku konečných spotrebiteľov, ako aj to, že porušenie sa týkalo plynu prepraveného smerom do Francúzska a Nemecka plynovodom MEGAL, čiže podstatnej časti spoločného trhu. Komisia v odôvodnení 365 uvedeného rozhodnutia dospela k záveru, že vzhľadom na povahu porušenia je potrebné uplatniť percentuálnu časť dotknutého predaja vo výške 15 %.
- 418 Žiadna zo skutočností, ktoré uvádza žalobkyňa, neumožňuje spochybníť toto posúdenie.
- 419 Preskúmanie žalobných dôvodov uvedených na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia neumožnilo totiž spochybníť účasť predmetných podnikov, konštatovanú v odôvodnení 2 napadnutého rozhodnutia, na komplexnom, jedinom a pokračujúcom porušení článku 81 ES, ktoré má za následok obmedzenie hospodárskej súťaže na ich vnútornom trhu a najmä rozdelenie trhov a výmenu dôverných informácií týkajúcich sa dodávok zemného plynu prepraveného plynovodom MEGAL. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že tvrdenia žalobkyne, ktoré sa týkajú povahy porušenia a podľa ktorých sprievodné listy nepredstavovali horizontálnu dohodu, ktorá by sa vyznačovala rozdelením trhov, ale boli nanajvýš klauzulou o mieste určenia, a ďalej stretnutia a iné kontakty medzi predmetnými podnikmi neumožnili konštatovať jedno z najzávažnejších obmedzení hospodárskej súťaže, aj keď by boli analyzované nezávisle od sprievodných listov, boli už zamietnuté v rámci preskúmania žalobných dôvodov uvedených na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (pozri najmä body 243 až 258 a 341 vyššie). Okrem toho právne oddelenie žalobkyne vo svojich emailoch z 9. a 17. februára 2000 uznalo, že list Direccion G sa javil ako neprehľadné „rozdelenie trhov“, čo ukazuje, že žalobkyňa určite vedela o jeho protisúťažnej povahe.
- 420 Takéto zjavné porušenie práva hospodárskej súťaže je však svojou povahou obzvlášť závažné. Popiera najzákladnejšie ciele Únie a najmä vytvorenie spoločného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. apríla 1993, Peugeot/Komisija, T-9/92, Zb. s. II-493, bod 42). Túto skutočnosť potvrdzuje odsek 23 usmernení z roku 2006, ktorý konkrétne uvádza, že horizontálne dohody o stanovení cien, rozdelení trhov a obmedzení výroby, ktoré sú zväčša tajné, patria svojou povahou medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže.
- 421 Odsek 23 usmernení z roku 2006 tiež uvádza, že na základe politiky hospodárskej súťaže musia byť tieto dohody prísne sankcionované a že v dôsledku toho sa časť zohľadneného predaja bude pri takých porušeniach obvykle nachádzať v hornej časti stupnice, ktorá je v súlade s odsekom 21 usmernení z roku 2006 v rozmedzí od 0 do 30 %.
- 422 Za týchto podmienok sa Komisia nedopustila porušenia, keď v napadnutom rozhodnutí usúdila, že vzhľadom na povahu porušenia je potrebné uplatniť percentuálnu časť dotknutého predaja vo výške 15 %.

423 Rovnako treba zamietnuť tvrdenia žalobkyne týkajúce sa uskutočnenia a dôsledkov porušenia vzhľadom na to, že Komisia mohla v súlade s odsekom 23 usmernení z roku 2006 stanoviť sumu iba vzhľadom na kritérium povahy porušenia. Pokiaľ ide o uskutočnenie porušenia, z odôvodnenia 228 napadnutého rozhodnutia v každom prípade vyplýva, že predmetné podniky v priebehu rokov uskutočnili dohodu, ako aj zosúladený postup, čo nebolo spochybnené počas preskúmania návrhov smerujúcich k zrušeniu uvedeného rozhodnutia. Pokiaľ ide ďalej o dôsledky porušenia na trhu, Komisia v tom istom odôvodnení usúdila, že vzhľadom na to, že boli uskutočnené tajne dohodnuté konania, bolo možné domnievať sa, že tieto konania mali následne protisúťažné dôsledky na trh v tom zmysle, že porušenie posilnilo monopoly, ktoré existovali pred liberalizáciou, a spomalilo jej účinky.

424 Napokon žiadna iná skutočnosť neodôvodňuje, aby Všeobecný súd použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie, pokiaľ ide o výšku pokuty vzhľadom na závažnosť porušenia.

425 Z toho vyplýva, že tretí žalobný dôvod treba zamietnuť.

d) O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení potreby uplatniť vstupný poplatok vo výške 15 %

426 V tomto žalobnom dôvode žalobkyňa tvrdí, že Komisia nemohla stanoviť vstupný poplatok vo výške 15 % z dôvodu, že dohody o rozdelení trhov vo všeobecnosti svojou povahou odôvodňujú uplatnenie vstupného poplatku vo výške najmenej 15 %.

427 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o výpočet výšky pokút, odsek 25 usmernení z roku 2006 stanovuje, že Komisia nezávisle od trvania účasti podniku na porušení zahrnie do základnej výšky pokuty sumu v rozmedzí od 15 % do 25 % hodnoty predaja, aby odradila podniky od účasti na horizontálnych dohodách o stanovení cien, rozdelení trhu a obmedzení výroby. Komisia môže takisto uplatniť takúto dodatočnú sumu aj v prípade iných porušení.

428 Pokiaľ ide o rozhodovanie o časti hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť v danom prípade, uvedený bod konkrétne uvádza, že Komisia zohľadní určitý počet ukazovateľov, najmä tých, ktoré sú uvedené v odseku 22 usmernení z roku 2006, čiže povahu porušenia, kumulovaný podiel všetkých zúčastnených strán na trhu, geografický rozsah porušenia, uskutočnenie alebo neuskutočnenie porušenia.

429 Komisia v prejednávanej veci v odôvodnení 375 napadnutého rozhodnutia uviedla, že dohody o rozdelení trhov vo všeobecnosti svojou povahou odôvodňujú uplatnenie vstupného poplatku vo výške najmenej 15 % a že v prejednávanej veci nebolo potrebné uplatniť vyšší vstupný poplatok ako 15 %. Toto posúdenie treba potvrdiť.

430 Stačí totiž pripomenúť, že Komisia správne usúdila, že uvedené správanie predstavovali horizontálnu dohodu o rozdelení trhov (pozri najmä bod 419 vyššie), a nie klauzulu o územnom obmedzení, ktorej sankcionovateľnú povahu Komisia konštatovala iba nedávno, ako tvrdí žalobkyňa (pozri najmä body 341 a 393 vyššie). Pre tento druh porušenia však usmernenia 2006 stanovujú, že do základnej výšky pokuty sa zahrnie suma v rozmedzí od 15 % do 25 % hodnoty predaja. Za týchto podmienok mohla Komisia stanoviť vstupnú sadzbu vo výške 15 % bez toho, aby sa dopustila pochybenia.

431 V každom prípade aj za predpokladu, že by predmetné porušenie nemalo horizontálnu povahu, treba konštatovať, že odsek 25 usmernení z roku 2006 umožňuje Komisii uplatniť vstupný poplatok za iné porušenia, ako je porušenie tohto typu.

432 Pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne, že je v rozpore so zásadami rovnosti zaobchádzania a proporcionality, aby bol taký vstupný poplatok potvrdený, keďže veci podobnej povahy sa skončili bez prijatia formálneho rozhodnutia, treba ich tiež zamietnuť. Vo veciach, ktoré uvádza žalobkyňa, Komisia na

rozdiel od prejednávanej veci totiž nekonštatovala existenciu porušenia. Nemohla teda uložiť sankciu a uplatniť taký vstupný poplatok. Navyše, ako bolo uvedené v bode 389 vyššie, veci, ktoré uvádza žalobkyňa, sa týkali obmedzení vertikálnej, a nie horizontálnej povahy, ako je to v prejednávanej veci.

433 Všeobecný súd napokon konštatuje, že žiadny iný dôvod neodôvodňuje, aby použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie, pokiaľ ide o výšku pokuty vzhľadom na vstupný poplatok, ktorý bol uplatnený.

434 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že štvrtý žalobný dôvod treba zamietnuť.

e) O piatom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení poľahčujúcich okolností

435 V tomto žalobnom dôvode žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila pochybenia tým, že jej odmietla priznať prospech z poľahčujúcich okolností, ktoré súviseli jednak s tým, že jej účasť na predmetnom porušení bola významne znížená, a jednak s tým, že jej správanie povolili alebo podporovali orgány verejnej moci alebo právna úprava.

436 V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že z odseku 29 usmernení z roku 2006 vyplýva, že základnú výšku pokuty možno znížiť najmä vtedy, ak bolo protikonkurenčné správanie povolené alebo podporované verejnými orgánmi alebo predpismi alebo ak dotknutý podnik preukáže, že jeho účasť na porušení je významne znížená, a v dôsledku toho preukáže, že počas obdobia, keď pristúpil k dohodám, ktoré viedli k uvedenému porušeniu, sa v skutočnosti vyhýbal ich uplatňovaniu a správal sa na trhu súťažne.

437 Pokiaľ ide v prvom rade o poľahčujúcu okolnosť súvisiacu so zníženou účasťou na predmetnom porušení, Komisia v odôvodnení 383 napadnutého rozhodnutia usúdila, že dôkazy spochybňujú tvrdenie predmetných podnikov, že dohoda o rozdelení trhov a zosúladené postupy sa neuskutočnili.

438 Žalobkyňa však namieta, že Komisia nezohľadnila skutočnosti, ktoré preukazujú, že sa správala súťažne.

439 V prejednávanej veci je potrebné poukázať na to, že na priznanie poľahčujúcej okolnosti súvisiacej so zníženou účasťou na predmetnom porušení musí žalobkyňa preukázať, že počas obdobia, v priebehu ktorého pristúpila k dohodám, ktoré viedli k uvedenému porušeniu, sa skutočne vyhýbala ich uplatňovaniu a správala sa na trhu súťažne, alebo aspoň že jasne a vo významnej miere porušovala povinnosti, ktoré smerovali k uskutočňovaniu tohto kartelu, do takej miery, že narušila jeho samotné fungovanie (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, Daiichi Pharmaceutical/Komisia, T-26/02, Zb. s. II-713, bod 113). Inak povedané, žalobkyňa musí preukázať, že neuplatňovala sporné dohody a že sa v tejto súvislosti správala na trhu spôsobom, ktorý mohol zmariť protisúťažné účinky konštatovaného porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 26. apríla 2007, Bolloré a i./Komisia, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 a T-136/02, Zb. s. II-947, bod 629).

440 Treba však konštatovať, že skutočnosti, ktoré uvádza žalobkyňa, neumožňujú preukázať také správanie.

441 Po prvé treba totiž pripomenúť, že podnik, ktorý napriek zosúladenému konaniu so svojimi konkurentmi uskutočňuje na trhu viac-menej nezávislú politiku, sa môže jednoducho pokúsiť využiť kartel vo svoj prospech (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Cascades/Komisia, T-308/94, Zb. s. II-925, bod 230). Za týchto podmienok skutočnosť, že Komisia pripustila, že žalobkyňa sa pokúsila obísť predmetné obmedzenie, neumožňuje preukázať správanie na trhu, ktoré by mohlo zmariť protisúťažné účinky konštatovaného porušenia. Tvrdenie žalobkyne, že Komisia si protirečila, keď pripustila, že žalobkyňa sa pokúsila obísť predmetné obmedzenie, treba teda zamietnuť.

442 Po druhé nijaká skutočnosť, ktorú uvádza žalobkyňa, nie je spôsobilá preukázať významne zníženú účasť na predmetnom porušení alebo existenciu správania na trhu, ktoré by mohlo zmariť protisúťažné účinky uvedeného porušenia. Konkrétne, predaj plynu žalobkyňou z plynovodu MEGAL z dôvodu jeho znakov

spomenutých v bodoch 194 a 333 vyššie, najmä to, že začal až v októbri 2004, z dôvodu jeho obmedzeného objemu a okolnosti, že tento predaj nezodpovedal podstatne vyšším objemom, ako boli objemy nadobudnuté v rámci PUP, nemôže byť toho dôkazom. Skutočnosť, že žalobkyňa sa slobodne zúčastnila na PUP, nemá vplyv na tieto úvahy, ako vyplýva z bodu 335 vyššie. Rovnako existencia ponúk, podomového predaja, alebo žiadostí o prístup k sieti nie je ako taká spôsobilá preukázať existenciu súťažného správania vzhľadom na to, že tie nevedli k podstatnému predaju plynu z plynovodu MEGAL, konkrétne vo väčších objemoch, ako boli objemy nadobudnuté v rámci PUP. Okrem toho [dôverné] spochybňuje interná poznámka z apríla 2005, v ktorej sama uznáva, že je potrebné relativizovať vnímanie [dôverné] jej podielu na nemeckom trhu. Napokon, ako už bolo uvedené, z písomných skutočností nachádzajúcich sa v spise okrem iného vyplýva, že žalobkyňa chcela so spoločnosťou E.ON hľadať riešenia, ktoré by umožnili primeranú hospodársku súťaž, alebo sa obávala, že ruský plyn by sa mohol dostať do zlých rúk a mohol by pripustiť ďalšiu hospodársku súťaž okolo plynovodu MEGAL, čo je v rozpore s existenciou zníženej účasti žalobkyne na karteli. Okrem toho žiadna skutočnosť nedokazuje, že fungovanie kartelu bolo narušené konaním žalobkyne.

- 443 Po tretie žalobkyňa nesprávne tvrdí, že Komisia prevracia dôkazné bremeno. Vzhľadom totiž na to, že Komisia preukázala existenciu predmetného porušenia, žalobkyňa je v súlade s odsekom 29 usmernení z roku 2006 povinná preukázať, že jej účasť na porušení bola významne znížená a že v dôsledku toho sa počas obdobia, keď pristúpila k dohodám, ktoré viedli k uvedenému porušeniu, v skutočnosti vyhýbala ich uplatňovaniu a správala sa na trhu súťažne. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne založené na tom, že musí preukázať, že jej správanie je spôsobilé zmariť dôsledky kartelu na trh, zatiaľ čo Komisia nepreukázala existenciu týchto dôsledkov, treba ho zamietnuť. Aj keby totiž žalobkyňa nemala preukázať dôsledky predmetného porušenia, ako ju na to okrem toho oprávňuje judikatúra, Komisia však usúdila, že vzhľadom na to, že bol predložený dôkaz o tom, že protisúťažné dohody a zosúladený postup sa uskutočňovali v priebehu rokov, možno sa domnievať, že tajne dohodnuté konania vyvolali konkrétne protisúťažné účinky na trh v tom zmysle, že porušenie posilnilo monopoly, ktoré existovali pred liberalizáciou, a spomalilo jej účinok.
- 444 Pokiaľ ide v druhom rade o poľahčujúcu okolnosť súvisiacu s tým, že protisúťažné správanie bolo povolené a podporované orgánmi verejnej moci alebo právnou úpravou, Komisia sa v odôvodnení 384 napadnutého rozhodnutia domnievala, že táto okolnosť sa nemohla uplatniť na obdobie po začatí liberalizácie, keďže prijatím a vykonaním prvej smernice o plyne orgány Únie a členské štáty ukázali svoj zámer vytvoriť hospodársku súťaž na trhoch s plynom. Komisia dodala, že hoci francúzske orgány nedodrжали lehotu na prebratie tejto smernice, nebránili tomu, aby oprávnení zákazníci boli zásobovaní novými súťažiteľmi od 10. augusta 2000, takže neexistuje žiadny dôvod vnímať to ako opatrenie francúzskych orgánov, ktoré povoľuje alebo podporuje protiprávnu dohodu o rozdelení trhov. Komisia v odôvodnení 385 napadnutého rozhodnutia konkrétne uviedla, že hoci bolo potrebné považovať za odôvodnené tvrdenie, že orgány verejnej moci povolili alebo podporovali porušenie počas celého obdobia, ktoré predchádzalo prijatiu prvej smernice o plyne, toto tvrdenie bolo už v každom prípade náležite zohľadnené v rozsahu, v akom obdobie porušenia konštatované na účely výpočtu pokút začína až v apríli 1998 v prípade Nemecka a až 10. augusta 2000 v prípade Francúzska.
- 445 Žalobkyňa v tejto súvislosti namieta, že Komisia mala uznať, že jej správanie bolo povolené a podporované orgánmi verejnej moci alebo právnou úpravou.
- 446 Pokiaľ ide po prvé o tvrdenie žalobkyne, že nemecká a francúzska právna úprava povoľovali až do účinného prebratia prvej smernice o plyne delenie plynárenských trhov, je potrebné pripomenúť, ako vyplýva z preskúmania prvého žalobného dôvodu, ktorý sa týka návrhov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, že pokiaľ ide o Nemecko, právny rámec nevyklučoval existenciu potenciálnej hospodárskej súťaže od 24. apríla 1998.
- 447 Pokiaľ ide o Francúzsko, z bodov 312 až 323 vyššie vyplýva nielen to, že francúzsky právny rámec od 10. augusta 2000 už nemohol povoľovať ani podporovať delenie trhu, ale navyše aj to, že opatrenia prijaté vo Francúzsku prispeli od tohto dátumu (hoci v obmedzenej miere) k odstráneniu jeho delenia.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že zohľadnenie okolnosti, že francúzske orgány nebránili tomu, aby zákazníkovi zásobovali noví konkurenti, na rozdiel od tvrdenia žalobkyne neznamena, že prospech z predmetnej poľahčujúcej okolnosti možno mať iba v prípade, ak vnútroštátna právna úprava stanovuje (a nielen povoľuje) protisúťažnú situáciu. V skutočnosti to dokazuje, že francúzske orgány už nechceli, aby delenie francúzskeho trhu ďalej pretrvávalo, a teda bolo povolené.

- 448 Treba tiež poukázať na to, že žalobkyňa sa ako verejnoprávny podnik od 10. augusta 2000 v každom prípade nemohla odvolávať na situáciu vo Francúzsku vzhľadom na to, ako vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 314 vyššie, že patrí medzi subjekty, voči ktorým sa možno dovolávať ustanovení smernice, ktorú môžu mať priame účinky. Táto judikatúra nemá na rozdiel od tvrdenia žalobkyne za cieľ pozbaviť ju ako verejnoprávny podnik možnosti odvolávať sa na predmetnú poľahčujúcu okolnosť, ale preukazuje, že v tomto postavení sa nemohla správať v rozpore s cieľom smernice, a teda že francúzsky právny rámec nepovolil ani nepodporoval predmetné správanie v prejednávanej veci.
- 449 Pokiaľ ide o žaloby o nesplnenie povinnosti, ktoré podala Komisia proti Francúzskej republike vo veciach C-159/94 a C-259/01, nemožno z toho logicky odvodiť, že Komisia si protirečí tým, že odopiera žalobkyňi prospech z predmetnej poľahčujúcej okolnosti v prejednávanej veci. Nemožno z toho totiž vyvodiť, že francúzsky právny rámec povolil alebo podporoval predmetnú dohodu v prejednávanej veci, ale nanajvýš, že Komisia sa domnievala, že francúzske orgány si nespĺnili povinnosti, ktoré majú na základe článkov 30, 34 a 37 Zmluvy ES tým, že zaviedli výlučné práva dovozu a vývozu v prípade plynu a elektriny, pokiaľ ide o prvú vec, alebo ktoré majú na základe prvej smernice o plyne tým, že ju nesprávne vykonali, pokiaľ ide o druhú vec. Okrem toho žalobe vo veci C-159/94 nebolo vyhovené. Napokon z konštatovania, ktoré urobila Komisia, že nemecký regulačný rámec neumožňoval účinnú hospodársku súťaž nových zahraničných vstupujúcich subjektov, nemožno logicky odvodiť, že uvedený rámec povolil alebo podporoval protisúťažné správanie.
- 450 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že predmetné protisúťažné správanie nebolo povolené ani podporované orgánmi verejnej moci alebo právnou úpravou.
- 451 Pokiaľ ide po druhé o skutočnosť, že plynárenské odvetvie bolo počas obdobia porušovania vo fáze liberalizácie a že existovali neistoty v súvislosti s uplatniteľnými pravidlami, stačí poukázať na to, že to v žiadnom prípade neumožňuje preukázať, že protisúťažné správanie bolo povolené alebo podporované orgánmi verejnej moci alebo právnou úpravou. Aj keď nemecké a francúzske orgány ponechali hospodárskym subjektom priestor pre značný stupeň neistoty pri zákonnosti ich správania nielen pred liberalizáciou, ale aj po nej, taká okolnosť neumožňuje preukázať, že povolili alebo podporovali predmetné správanie v prejednávanej veci. Žalobkyňa teda nesprávne tvrdí, že také konštatovanie odôvodňuje zohľadnenie dosahu regulačného rámca na výpočet pokuty ako poľahčujúcej okolnosti.
- 452 Okrem toho za predpokladu, že žalobkyňa by svojou argumentáciou chcela tvrdiť, že vzhľadom na kontext liberalizácie a z toho vyplývajúcu neistotu sa dopustila porušenia z nedbanlivosti, stačí poukázať na to, že emaily jej právneho oddelenia z 9. a 17. februára 2000 jasne potvrdzujú, že si bola vedomá prinajmenšom protiprávnosti listu Direktion G.
- 453 Napokon je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkyne založené na rozhodnutí K (2004) 4030 v konečnom znení z 20. októbra 2004 týkajúcom sa konania o uplatnení článku 81 [ES] (vec COMP/C.38.238/B.2 – Surový tabak – Španielsko). Komisia nie je totiž viazaná posúdeniami, ktoré vykonala skôr (pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. septembra 2009, Erste Group Bank a i./Komisia, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, Zb. s. I-8681, bod 123 a tam citovanú judikatúru), a situáciu španielskych výrobcov tabakových výrobkov nemožno v nijakom prípade prirovnávať k situácii takých veľkých podnikov, akými sú podniky v prejednávanej veci, ktoré sú hlavnými subjektmi na európskom trhu s plynom a ktoré mali v čase skutkových okolností oligopolné postavenie.
- 454 Za týchto podmienok neumožňuje žiadna skutočnosť konštatovať, že Komisia sa dopustila pochybenia tým, že nezohľadnila existenciu poľahčujúcich okolností.

- 455 Okrem toho žiadna iná skutočnosť neodôvodňuje, aby Všeobecný súd použil svoju právomoc zmeniť rozhodnutie, pokiaľ ide o výšku pokuty vzhľadom na poľahčujúce okolnosti.
- 456 Piaty žalobný dôvod a v dôsledku toho aj všetky žalobné dôvody uvedené na podporu záverov smerujúcich k zníženiu pokuty treba teda zamietnuť s výnimkou druhého žalobného dôvodu, ktorý je čiastočne prijatý, čo znamená, že Všeobecný súd využíva svoju právomoc zmeniť rozhodnutie (pozri bod 408 vyššie).
- 457 Všeobecný súd sa okrem toho domnieva, že žiadny dôvod súvisiaci s verejným záujmom, ktorý je povinný skúmať z úradnej povinnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok KME Germany a i./Komisia, už citovaný v bode 401 vyššie, bod 131), neodôvodňuje použitie jeho právomoci zmeniť rozhodnutie, aby znížil pokutu.

f) O stanovení konečnej výšky pokuty uloženej žalobkyni

- 458 Ako vyplýva v bode 378 vyššie, Komisia nepreukázala z právneho hľadiska dostatočne, že predmetné porušenie pretrvávalo aj po 10. auguste 2004, a to až do 30. septembra 2005, v rozsahu, v akom sa týkalo francúzskeho trhu s plynom.
- 459 Je teda potrebné zmeniť napadnuté rozhodnutie tak, aby zohľadnilo pri určovaní konečnej sumy pokuty, ktorá sa má uložiť žalobkyni, dĺžku porušenia, ku ktorému došlo na francúzskom trhu, v predmetnom prípade od 10. augusta 2000 (pozri bod 323 vyššie) do 13. augusta 2004 (pozri bod 378 vyššie).
- 460 Ak by sa v tejto súvislosti uplatnila metóda, ktorú použila Komisia na stanovenie pokuty, aká vyplýva z odôvodnení 358 až 391 napadnutého rozhodnutia, čiže (počiatočný percentuálny podiel uplatnený na priemer ročného predaja vo Francúzsku x dĺžka trvania porušenia vo Francúzsku) + (percentuálny podiel vstupného poplatku uplatnený na priemer ročného predaja vo Francúzsku) + (počiatočný percentuálny podiel uplatnený na priemer ročného predaja v Nemecku x dĺžka trvania porušenia v Nemecku) + (percentuálny podiel vstupného poplatku uplatnený na priemer ročného predaja v Nemecku) s použitím opravených údajov, pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia vo Francúzsku (4 roky namiesto 5,5) a priemer predaja súvisiaceho s porušením na francúzskom trhu [*dôverné*], výška pokuty žalobkyni by bola 267 miliónov eur [*dôverné*].
- 461 Je však potrebné pripomenúť, že neobmedzená súdna právomoc, ktorú v súlade s článkom 229 ES priznáva Všeobecnému súdu článok 31 nariadenia č. 1/2003, oprávňuje Všeobecný súd, aby okrem jednoduchého preskúmania zákonnosti, ktoré umožňuje len zamietnutie žaloby o neplatnosť alebo zrušenie napadnutého aktu, nahradil posúdenie Komisie svojím posúdením a v dôsledku toho zmenil napadnutý akt, a to aj bez toho, aby ho zrušil, s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti, najmä s cieľom zmeniť výšku pokuty, pokiaľ mu je otázka jej výšky predložená na posúdenie (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia, C-3/06 P, Zb. s. I-1331, body 61 a 62, a z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, C-534/07 P, Zb. s. I-7415, bod 86 a tam citovanú judikatúru).
- 462 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Všeobecný súd nie je viazaný výpočtami Komisie ani jej usmerneniami, keď rozhoduje na základe svojej neobmedzenej súdnej právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok BASF a UCB/Komisia, už citovaný v bode 326 vyššie, bod 213 a tam citovanú judikatúru), ale musí vykonať svoje vlastné posúdenie, zohľadniac všetky okolnosti daného prípadu.
- 463 V predmetnom prípade by však uplatnenie metódy použitej Komisiou na stanovenie pokuty, ako je uvedená v bode 460 vyššie, nezohľadnilo všetky relevantné okolnosti.
- 464 Uplatnenie tejto metódy na opravené údaje týkajúce sa dĺžky trvania porušenia vo Francúzsku a priemer predaja v súvislosti s porušením na francúzskom trhu počas tohto obdobia implikuje totiž zníženie pokuty uloženej žalobkyni veľmi neproporcionálne v porovnaní s relatívnym významom

konštatovanej nesprávnosti. Keďže sa nesprávne posúdenie Komisie týka len francúzskeho trhu a len 12 a pol mesiaca z 5 rokov a 1 a pol mesiaca konštatovaných pôvodne Komisiou, pokiaľ ide o porušenie na uvedenom trhu, uplatnenie metódy Komisie by viedlo k zníženiu pokuty o viac ako 50 %.

465 Navyše uplatnenie metódy Komisie by viedlo v rámci stanovenia sumy pokuty k podhodnoteniu relatívneho významu porušenia spáchaného na nemeckom trhu v porovnaní s porušením spáchaným na francúzskom trhu.

466 Po vypočutí účastníkov konania na pojednávaní, pokiaľ ide o prípadné dôsledky, ktoré sa majú vyvodiť z čiastočného zrušenia napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o určenie sumy pokuty vzhľadom na dĺžku porušenia na francúzskom trhu a vzhľadom na predchádzajúce úvahy, najmä body 464 a 465 vyššie, je potrebné vzhľadom na všetky okolnosti predmetného prípadu a konkrétne dĺžku trvania a závažnosť predmetného porušenia stanoviť konečnú sumu pokuty uloženej žalobkyni na 320 miliónov eur.

O trovách

467 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 87 ods. 3 prvého pododseku uvedeného rokovacieho poriadku však Všeobecný súd môže rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania alebo z výnimočných dôvodov.

468 Keďže každý z účastníkov konania mal úspech len v časti predmetu konania, je opodstatnené rozhodnúť tak, že každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Článok 1 rozhodnutia Komisie K(2009) 5355 v konečnom znení z 8. júla 2009 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] (vec COMP/39.401 – E.ON/GDF) sa zrušuje jednak v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje, že porušenie trvalo od 1. januára 1980 prinajmenšom do 24. apríla 1998, pokiaľ ide o porušenie spáchané v Nemecku, a jednak v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje existencia porušenia spáchaného vo Francúzsku od 13. augusta 2004 do 30. septembra 2005.**
2. **Výška pokuty uloženej GDF Suez SA v článku 2 písm. b) rozhodnutia K(2009) 5355 v konečnom znení sa stanovuje na 320 miliónov eur.**
3. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
4. **Každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.**

Papasavvas

Vadapalas

O'Higgins

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 29. júna 2012.

Podpisy

Obsah

Právny rámec	1
1. Právo Európskej únie	1
2. Vnútroštátne právne poriadky	2
Francúzske právo	2
Nemecké právo	2
Okolnosti predchádzajúce sporu	3
1. Predmetné podniky	3
2. Dohoda MEGAL	3
3. Správne konanie	5
Napadnuté rozhodnutie	5
Konanie a návrhy účastníkov konania	7
Právny stav	8
A – O návrhoch smerujúcich k čiastočnému zrušeniu napadnutého rozhodnutia	8
1. O prvom žalobnom dôvode založenom na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu do augusta 2000	8
a) O prvej časti	8
b) O druhej časti	16
– O prvej výhrade	16
– O druhej výhrade	17
c) O tretej časti	19
2. O druhom žalobnom dôvode založenom na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu od augusta 2000	21
a) O druhej časti	21
– O druhej výhrade	22
– O tretej výhrade	27
– O prvej výhrade	31
b) O tretej časti	32
ECLI:EU:T:2012:333	73

– O prvej výhrade	33
– O druhej výhrade	39
c) O štvrtej časti	42
d) O prvej časti	43
3. O treťom žalobnom dôvode založenom na zjavnom nedostatku dôkazov, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu smerujúcich k obmedzeniu používania plynu prepraveného plynovodom MEGAL vo Francúzsku spoločnosťou E.ON	45
a) O prvej časti	45
b) O druhej časti	48
c) O tretej časti	48
4. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na skutkovom omyle a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 81 ES, pokiaľ ide o existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu medzi predmetnými podnikmi od augusta 2004	51
a) O prvej časti	52
– O prvej výhrade	52
– O druhej výhrade	54
b) O druhej časti	56
c) O tretej časti	59
B – O návrhoch smerujúcich k zrušeniu alebo zníženiu pokuty	61
1. O návrhoch smerujúcich k zrušeniu pokuty	61
2. O návrhoch smerujúcich k zníženiu pokuty	64
a) O prvom žalobnom dôvode založenom na tom, že údajné porušenie týkajúce sa francúzskeho trhu s plynom nebolo z právneho hľadiska dostatočne preukázané a že napadnuté rozhodnutie nie je v tomto smere dostatočne odôvodnené	64
b) O druhom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia ..	64
c) O treťom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia	65
d) O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení potreby uplatniť vstupný poplatok vo výške 15 %	67
e) O piatom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení poľahčujúcich okolností ..	68
f) O stanovení konečnej výšky pokuty uloženej žalobkyni	71
O trovách	72